The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi". Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS. Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto Ontario, Canada. Telephones — EM 8-0792, EM 8-3239.

United States Editorial Office: Editor: K. KEZBERS, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA. Phones — DI 2-2324, BR 8-8681.

SUNDAY, APRIL 1, 1962.

LATVIJA AMERIKĀ

Nr. 25. (Sunday!) SVĒTDIEN, 1962. GADA 1. APRĪLĪ 12. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi"

REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS

Redakcija un kantoris: 123 Huron Street. Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792.

Čikagas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS

2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA. Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

T. Zieriņš

ZIEDOŠANĀS IDEJAI

Labāk iedegt vienu sveci,
Nekā tikai lādēt tumsu.

Lai labāk izprastu katra lomu pasaules lielajā cīņas arēnā, vai mums, kas esam Rietumu pasaulē, nederētu kādreiz paklausīties un pārdomāt, kā mūs vērtē ienaidnieks,

Pirms 5 gadiem franču komūnistu žurnāls „Paix et Liberte" rakstīja:

„Evaņģelijs ir daudz spēcīgāks līdzeklis sabiedrības atdzimšanai, pārveidošanai nekā mūsu marksisma pasaules uzskats. Tomēr tie būsim mēs, kas beigās jūs iekarosim un pakļausim.Mēs, komūnisti, nespēlējamies ar vārdiem. Mēs esam reālisti, un tādēļ, ka esam nešaubīgi nolēmuši sasniegt mērķi, arī zinām lietot nepieciešamos līdzekļus. No mūsu algām un ienākumiem paturam tikai absolūti nepieciešamo un visu pārējo ziedojam propagandai. Šai propagandai veltījam arī brīvo laiku un daļu atvaļinājuma. Jūs, turpretī, atļaujaties tikai mazliet laika un niecīgu naudas summiņu Kristus evaņģelija izplatīšanai. Kā gan kāds var ticēt jūsu evaņģelija visaugstākai vērtībai, ja jūs to nedzīvojat, ja jūs to neizplatiet, ja tam nolūkam neupurējiet nedz laika, nedz naudas. Ticiet mums, mēs uzvarēsim, jo ticam komūnisma evaņģelijam un esam gatavi tam ziedot visu, ieskaitot mūsu dzīvības. Bet jūs, jūs baidāties sasmērēt savas rokas."

Pirms kāda gada Ņikita Chruščevs teica: „Komūnistam nav tiesību būt tikai skatītājam. Katrs komūnists ir misionārs."

Varam dusmoties un nīst komūnistu darbus un metodes, bet mums tomēr jāatzīst, ka sarkanie strādā ar milzīgu neatlaidību un ziedošanos, lai viņu ideja pārņemtu pasauli. Tie ziedo laiku, naudu, spējas, zināšanas, lai tas drīzāk notiktu. Cik mēs veltām savam mērķim?

Šķiet, esam aizmirsuši, ka Kristus reiz teica: „Ejiet pa visu pasauli un liecinietl", jo kā gan citādi lai izskaidro, ka, izkļuvuši brīvajā pasaulē, gandrīz visi rūpējamies tikai par sevi un sevis saglabāšanu, aizbildinādamies, ka mēs jau liecinātu par dzimtenes postu un komūnisma draudiem, ja būtu labvēlīgi apstākļi.

Bet Kristus neteica: „Ejiet un liecinieт, kad ir labvēlīgi apstākļi." Viņš vienkārši teica: „Ejiet!" Tātad „Ejiet katrā laikā, katros apstākļos, katrā vidē; kristietis ir atbildīgs par vidi, kurā dzīvo. Kristietim jācenšas to pārveidot sev labvēlīgā, kaut arī tas prasītu ilgas pūles un biežu vilšanos.

Vai esat ievērojuši, kā sarkanie strādā ilgi un neatlaidīgi, lai attiecīgi noskaņotu ļaudis? Ja ne citādi, tad ar dažām nievājošām, kritizējošām piezīmēm par pašreizējo iekārtu šeit un dažu labu vārdu par Padomju Savienību.

Sarkanie apzinās, ka nevis viņu vadītāji vien, bet katrs no viņiem ir atbildīgs, lai komūnisms pārņemtu pasauli; viņi apzinās, ka katram ir sava misija.

Kā mēs apzināmies savu misiju? Vai cīņa par brīvību un visu, kas ar to saistās, nesākas tikpat labi no manis un tevis, kā no kura katra cita?

Ja katrs teiksim: „Es esmu nenozīmīgs," iedomāsimies, kāds tad būtu gala rezultāts.

Nepārmetīsim šai zemei bezdarbību pret komūnisma draudiem, jo mēs paši tagad esam daļa no šīs Rietumu pasaules. Tāpēc visiem spēkiem, visās vietās gādāsim, lai tā ātrāk mostos.

Ļeņins teica: „Mums vajag cilvēku, kas revolūcijai veltī ne tikai brīvos vakarus, bet visu dzīvi."

Ja gribam, lai mūsu bērni paliktu kristieši un dzīvotu brīvībā, vai drīkstam atļauties mazāk dot mūsu idejai?

Pavasara saulē un vējā. J. Liģera uzņēmums

JĀNIS NIEDRA KANDIDĒS FEDERĀLĀS PARĻAMENTA VĒLĒŠANĀS

Pagājušais gads un šī gada pirmie mēneši nenoliedzami iezīmējušies ar Kanadas latviešu pastiprinātu aktīvitāti politiskās dzīves laukā. Mūsu centrālās pārstāvniecības memorandi politiskām partijām deva pamatu cerībām, ka daudzi latviešus interesējoši jautājumi tuvākā nākotnē gūs labvēlīgu atrisinājumu.

Lieli nopelni mūsu politiskās aktīvitātes kāpināšanā ir LNAK priekšsēdim Jānim Niedram, kurš vairākos Otavas apmeklējumos izmantojis katru izdevību, lai paustu mūsu prasības valdības locekļiem un vadošiem parlamentāriešiem. Atzīstot etnisko grupu aktīvitāti un nozīmīgumu priekšā stāvošajām vēlēšanām, vairāki kanadiešu politiķi atkārtoti aicināja J. Niedru kandidēt priekšā stāvošajās vēlēšanās. Šādus aicinājumus J. Niedra bija saņēmis no trim partijām. Nevēlēdamies saistīties ar kādas atsevišķas partijas politisko virzienu, J. Niedra šos piedāvājumus noraidīja.

„Visā savā sabiedriskā darbā esmu vadījies tikai no vienas vadlīnijas — kalpot latviešu sabiedrības interesēm", sarunā ar mūsu līdzstrādnieku uzsvēra vīrs, kurš varbūt būs pirmais latviešu izcelsmes pārstāvis Kanadas augstākajā likumdošanas iestādījumā.

„Man bija ļoti grūti izšķirties," turpināja J. Niedra, „jo es ļoti labi apzinos, ka latviešu vēlētāji vien nevar nodrošināt panākumus tik nopietnā politiskā akcijā. Pēdējās nedēļās noskaidrojās, ka pirmo reizi Kanadas politiskās dzīves vēsturē Hamiltonā ar ļoti labām izredzēm panākt uzvaru ir iesaistījies mūsu brāļu tautas, lietuviešu pārstāvis. Starptautiskās sadarbības līgā un Toronto etnisko grupu pēdējā konferencē pēc rūpīgi veiktiem priekšdarbiem un apsvērumiem izkristallizējās doma, ka High Park South rajonā panākumus varētu gūt kandidāts, kurš nesaistītos ne ar vienu no pastāvošām partijām. Nav jāaizmirst, ka šajā rajonā etnisko vēlētāju kontingents ir tik nozīmīgs, ka jaunkanadieši, balsojot organizētā veidā, varētu panākt vieglu uzvaru savam kandidātam. Nozīmīgās ukraiņu pārstāvniecības kandidāts D. Kuročenko ģimenes apstākļu dēļ šajās vēlēšanās atteicās kandidēt, un sanāksmes prezidijs kā nākošo kandidātu izvirzīja mani. Ar vislielāko pienākuma apziņu un atbildības sajūtu es neatradu cita ceļa, kā pieņemt man dāvāto uzticību.

Latviešu vēlētājus var interesēt mana politiskā platforma. Esmu pārliecināts, ka Otavā pārstāvot latviešus un pārējos etnisko grupu piederīgos un draugus, es varēšu runāt atklātu valodu un panākt daudzu sasāpējušu jautājumu atrisinājumus.

Mums būs jāatrisina veco ļaužu mītņu iekārtošana katrai etniskai grupai. Es apzinos, ka tas nebūs viegls uzdevums, bet šodien ar mums rēķinās, un tieši tādēļ esmu pārliecināts, ka šī problēma nokārtosies visiem pieņemamā veidā.

Etnisko skolu jautājums nav mazāk svarīgs. Ir jāatrod līdzekļi, lai skolas jau tagad tiktu pie ērtām telpām un skolotāji saņemtu atalgojumu, kas atbilstu akadēmiskai kvalifikācijai. Lai piesaistītu mūsu skolai vairāk audzēkņu, ir jāatver skolas nodaļas pilsētas rietumu un austrumu daļās.

Pensiju jautājums, tāpat latviešu nama financēšana uz ilgtermiņa aizdevuma principiem būs pirmie uzdevumi. Pēc dažiem ideoloģiskiem un techniskiem pārkārtojumiem Jaunās gaitās, es ceru, ka mums nebūs vairs jāsarkst par nolaidību vai atturību tādu periodisku izdevumu atbalstīšanā, kas ir pielikuši v i s a s pūles mūsu cienījamo bijušo valstsvīru un nacionālo iestādījumu īpatnējā apgaismojumā un cildināšanā.

Mēs visi nākam no vienas zemes, no vienas cilts, mums kopēja asiņu balss un mēs varam droši lūkoties nākotnē."

J. Niedras iesaistīšanos aktīvā politiskā dzīvē jau pagājušā gadā pareģoja piedzīvojušie politiķi A. Austrums un Z. Lejnieks. Pēdējie arī uzņēmušies komitejas organizēšanu J. Niedras kandidātūras morālajam atbalstam.

Nav šaubu, ka J. Niedram būs jāizcīna sīva vēlēšanu kampaņa. Etnisko grupu savienības prezidents Jaroslavs Kubišera ir pārliecināts, ka ņemot vērā ierosinātos vēlēšanu likuma pārkārtojumus, kas dos iespēju balsot etnisko grupu piederīgiem Toronto metropoles apjomā ne pēc patreizējās dzīves vietas, bet pēc piederības savas izcelsmes tautībai, J. Niedra var, kā neatkarīgs kandidāts High Park South iecirknī viegli dabūt nepieciešamo balsu skaitu, kas pavērs viņam ceļu uz Otavu.

Latviešiem būs dota izdevība pierādīt vienprātību un visiem spēkiem veicināt pašu tautieša nokļūšanu forumā, kur viņa balsi dzirdēs visā Kanadā. P. A.

Etnisko grupu cieša sadarbība sola pavērt ceļu J. Niedram uz Otavu.

Komūnistu savstarpējās nesaskaņas draud pieaugt

Pekingā atklāts Ķīnas nacionālais tautas kongress. Baumas par Maocetunga slimību izrādās nepatiesas. Nedz Rietumu, nedz komūnistu diplomātus konferencē nepielaiž. Komūnistu Ķīnai palicis vairs tikai viens sabiedrotais — Albānija. Pekinga nopietni domā par kaŗa iespējām ar Indiju.

SPECIĀLRAKSTS „LATVIJAI AMERIKĀ" NO VAŠINGTONAS.

Kad pēc vairāku nedēļu nokavēšanās, pirmo reizi pēdējo divu gadu laikā, komūnistu Ķīnas galvaspilsētā Pekingā tika atklāts nacionālais tautas kongress, kā atklāšana, tā vēlākā kongresa darbība bija tīta visbiezākā noslēpumu tīklā. Pagāja turpat pus diena, kamēr pat par visvirspusīgāko kongresa atklāšanas daļu padzirdēja paši ķīnieši.

Oficiālā Ķīnas ziņu aģentūras ziņojumā tomēr bija viens pārsteigums. Protams, ja šādai ziņai var ticēt. Un tas bija, ka kongresa atklāšanas ievaddaļā ievērojamu lomu spēlējis valsts galva Maocetungs. Spriežot pēc labi informētu aprindu ziņojumiem, Maocetungs jau ilgāku laiku juties nevesels. Par viņa sirdsdarbības traucējumiem dzirdēts jau gadiem ilgi, bet, acīmredzot, nezāle neiznīkst.

Tikpat pārsteidzošs kā Mao parādīšanās nacionālā tautas kongresa atklāšanā bija pārējās pasaules — tās pasaules, kas atzīst komūnistu Ķīnu — un padomju bloka diplomātu iztrūkums. Uz šo konferenci ķīnieši bija aicinājuši tikai savējos.

Labi zināms, ka Pekingas draugu skaits pasaulē sarucis uz nulli. Var jau skaitīt tādu Ķīnas satelitu kā Albāniju, bet patiesībā tai ar saviem vienu milj. iedzīvotājiem nav nekādas praktiskas nozīmes vienādi vai otrādi. Toties zīmīga nozīme ir notikumam, ka uz konferenci nav aicināta Padomju Savienība, neviena no tās satelitvalstīm Austrumeiropā, pat neviena no tām Āzijas valstīm, kā Ziemeļkoreja un Ziemeļvietnama, kas vēl pagājušā gada rudens komūnistu partijas kongresā tik cītīgi atbalstīja Pekingas politiku.

Acīmredzot, un par to vismaz Rietumu galvaspilsētās valda pilnīga vienprātība, ķīniešiem šoreiz padomā kaut kas tāds, par ko pārējā pasaule nedrīkst zināt. Kaut kas tāds, kas atklātībā nevar parādīties.

Loģiskie minējumi šai gadījumā nekādas grūtības nesagādā. Pārtikas situācija ir komūnistu Ķīnas dzīvības un nāves jautājums. Un pārtikas ķīniešiem nav. To pierāda bads komūnistu Ķīnā, vietēja rakstura sacelšanās mēģinājumi un valdības pārtikas noliktavu aplaupīšanas atsevišķās provincēs, kolosālie labības iepirkumi Kanadā un arī fakts, ka Pekinga nespēj veicināt sava veida komūnisma ekspansiju mazāk attīstītās valstīs, piedāvājot pārtiku izsalkušiem un šādā gadījumā relatīvi viegli pārliecināmiem iedzīvotājiem.

Roku rokā ar pārtikas trūkumu iet komūnistu Ķīnas rūpniecības attīstības plāns. Arī šai virzienā, tāpat kā lauksaimniecībā, Pekingas plānotāji piedzīvojuši vienīgi katastrofālas neveiksmes, par ko pārējā pasaule nedrīkst dzirdēt. Pilnīgi visu to apklusināt nav iespējams, bet, jo mazāk svešas ausis noklausās kongresa darbībā, jo labāk.

Iespējami lielu lomu ķīniešu slepenībā spēlē Maocetunga personīgās domstarpības ar Chruščevu, tāpat nesaskaņas komūnisma doktrinā.

Kamēr Chruščevs, neapšaubāmi pats savu apsvērumu dēļ nepārtraukti mieram kaitēdams, mēģina pārliecināt Rietumus, ka

(Nobeigums 8. pp.)

BEZPLĀNA NESADARBĪBA ŽENĒVĀ

SEPTIŅPADSMIT VALSTU ATBRUŅOŠANĀS KONFERENCE LĪDZ PAMATJAUTĀJUMAM VĒL NAV TIKUSI. ŽENĒVAS SARUNU REZULTĀTS NOTEIKS LIELO KONFERENCI. ALŽĪRIJĀ LĪST ASINIS. PARĪZES UN MASKAVAS ATTIEKSMES KĻŪST VĒSĀKAS. SĪKA HOLANDIEŠU UN INDONĒZIEŠU UGUNS IZMAIŅA JAUNGVINEJĀ

Cilvēks vienu otru retu reizi nomirst zinādams, no kā viņš miris. Karātavu humora ielokā tas ir zināms gandarījums. Bet tas neattaisno un nevienam neizskaidro tos daudzos gadījumus, kad cilvēks gan mirst zinādams no kā, bet nezin par ko!

Alžīrijā tās neatkarības priekšvakarā līst asinis. Eiropieši, kas nebūt nav franči, cīnās par Alžīrijas piesaistīšanu Francijai resp. savu privilēģiju turpināšanu. Arabi — moslemi, kas antropologu, bet ne kolonistu, uztverē arī ir cilvēki, grib brīvību.

Nekad nedrīkst aizmirst, ka m i l j o n s tā saukto eiropiešu Alžīrijā nav franču izcelsmes. Tie ir vācieši, franči, portugāļi, spāņi u. t. t. — viens pret deviņi. Tas vien tagad, impēriju sagrūšanas laikā, ir daudz par mazu, materiāli daudz par patmīlīgu, lai aizkavētu Alžīrijas neatkarību. Chruščevs to pat grib panākt, atzīstot pagaidvaldību Alžīrijā. Ar to gandrīz izsaukta diplomātisko attieksmju pārtraukšana Francijas un Padomju Savienības starpā, jo pirmā Alžīrijas neatkarību atzīs tikai pēc vispārējas nobalsošanas.

KĀ IZBEIGT ŽENĒVAS KONFERENCI

Ženēvas atbruņošanās konference sākās zem zaudējuma zīmes. Tā tā arī turpinājusies. Bet kā to pārtraukt? Vienošanās nevienā jautājumā nav panākta. Un to nepanāks. Ja konference nedos nekādus rezultātus, izpaliks iecerētās lielvalstu valdību galvu sarunas šī gada vasarā.

Septiņpadsmit valstu atbruņošanās konferencē katrai valstij ir savas prasības, savi noteikumi un savas cerības. Mazam piemēram: Polijas ārlietu ministrs Rapackis sludina savu atomieroču brīvo joslu Polijā, Čechoslovākijā un abās Vācijās. Rumānija to pašu proponē Balkānos, Padomju Savienība Klusā okeana apkārtnē un Abesinija Afrikā! Rezultātā visi grib atbruņošanos; visi grib atomieroču mēģinājumu pārtraukšanu, bet Padomju Savienība negrib pārraudzību.

HOLANDE CĪNĀS PAR SAVU KOLONIJU

Indonēzijas Sukarno būs krietni jāpiestrādā, lai gūtu Holandes Jaungvinejas daļu. Pēdējā nolēmusi par to cīnīties un jau vairākkārt pierādījusi darbos. Visi līdzšinējie Indonēzijas militārie mēģinājumi, gan gaužām niecīgi, beigušies nesekmīgi. Tas sakāms par Indonēzijas floti un maza apmēra zemes spēku uzbrukumiem. Trīs tūkstošu salu republikai jāsamierinās, ka tā, acīmredzot, Jaungvineju nevar iegūt citādi, kā agresijas ceļā. Un lai kāda arī nebūtu komūnistu palīdzība, tai jāsamierinās, ka tā nav pietiekama, lai pieveiktu holandiešus.

LATVIJA

Nr. 25. SVĒTDIEN, 1962. GADA 1. APRĪLĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

KĀDĒĻ NEVARĒJA DABŪT ĀRZEMJU PASES?

Šo rindiņu rakstītājam 1940. gadā bija garas sarunas ar Hugo Celmiņu un veco cīnītāju un latviešu diplomātijas veterānu J. Sesku, tikai nedaudz dienu pirms viņu arestēšanas un sekojošās pazušanas krievu rokās uz mūžīgiem laikiem. Abiem es vairākas reizes pārmetu viņu lielo vieglprātību, ka tie nav izlietojuši visus iespējamos līdzekļus, lai paliktu dienestā ārzemēs, bet ļāvušies drošai krievu vajāšanai, ierasdamies Rīgā.

Viņi abi — H. Celmiņš un J. Seskis — apgalvoja, ka viņu atsaukšanā no ārzemēm vainojams tikai V. Munters.

Munters nevarēs noliegt to graujošo faktu, ka viņš labi zināja krievu slepenos nodomus pret Latviju. Krievi ļoti vēlējās Latviju paņemt tā ,kā tā stāv, t. i. ar visām naudām un mantām, vadošām personām un bez jebkādas emigrācijas. To vēl vispēdējā laikā pauda un par to brīdināja patriota ģenerāļa Bolšteina ziņojumi.

Kad tagad pārskatām notikumu gaitu 1939./40. gados, tad paliek neapstrīdams iespaids, ka kaut kur toreizējās Latvijas valdības vidū atradušās tādas iespaidīgas personas, kas šo krievu plānu stipri vien veicināja.

Kā lai citādi izskaidrojam kategoriski bezizņēmuma noliegumu izdot pilsoņiem ārzemju pases, lai atļautu tiem izceļot? Kaut vai tam pašam bijušam Latvijas sūtnim Maskavā K. Ozolam, kas bija sarakstījis ļoti asu brošūru par Krievijas varas vīriem un kas nevarēja sagaidīt žēlstību, krieviem ienākot. V. Munters nevar noliegt, ka viņš nebūtu bijis šī nežēlīgā rīkojuma krusttēvs vai pat tēvs.

Uz šī rīkojuma pamata simtiem, ja ne tūkstošiem labāko latviešu krita krievu un Staļina moku kambaŗiem par upuri.

Latvieši beidzot bija aizkavēti pat pasargāt savu viegli paglābjamo mantu, t. i. kuģus. Krievu plāna atbalstītāji īstenoja savu p r a s ī b u, ka Latvijas kuģiem jāturas, cik vien tuvu iespējams, pie Latvijas ostām. Citiem vārdiem, lai latviešu kuģus saņem tā lielvalsts, kas pirmā okupēs Latvijas territoriju. Vai Munters varēs noliegt to, ka viņa pirksts nebūtu bijis šinī jautājumā izšķirošais? Krievi mūsu kuģus arī dabūja.

Mēs tagad, metot skatu atpakaļ, skaidri redzam, ka krievi bez žēlastības slepkavoja vai citādi centās iznīcināt ikkuŗu redzamāku un nacionāli pārliecinātu latvieti.

Tādēļ V. Munteram vispirms, ja viņš grib runāt līdz par latviešu tautas lietām, jādod pārliecinoša atbilde uz šo vienkāršo jautājumu: kādēļ čekas acīs viņš vēl šodien ir atradis tik lielu žēlastību, kad tanī pašā laikā zemākie ārlietu ministrijas ierēdnīši, kas vien krituši krievu rokās, ir noslepkavoti?

Katrs var būt pārliecināts, ka Muntera zilo acu dēļ vien čeka to nebūtu taupījusi.

Manuprāt nav izslēgts bēdīgais fakts, ka V. Munters jau ilgus gadus atpakaļ — un slepeni — ir Latvijas karogu iemainījis pret kādas lielas kaimiņu valsts sarkano karogu. Vēsture to, varbūt, pierādīs.

Kapt. P. Sēlietis

VAI KOMŪNISTU PARTIJA IR „NEMALDĪGA"?

Ralph Giordano: „Die Partei hat immer recht", Kiepenheuer & Witsch izdevums, 272 lpp., cena — DM 16.80.

Kāds komūnistu rakstnieks, Luis Firnbergs, ir apdziedājis šo partiju: „Partijai ir arvienu taisnība, un biedri — tā tas arī paliek . . ." un šo dziesmu dzied Vācijas komūnistu partijas locekļi un funkcionāri. Autors bija tam ticējis veselus 11 gadus, kamēr tam beidzot, vadoties no paša rūgtās pieredzes un satriecošās vilšanās, bija jānāk pie slēdziena, ka partija nebūt aizvien nav nemaldīga. Kad viņš nonāca 1957. gadā pie šādas atziņas, tas pameta partiju, jo nespēja „koeksistēt ar meliem". Savā augšminētā grāmatā tas visai izteiksmīgi apraksta šo „atsvešināšanās" (lietojot marksistu terminu) procesu, tas autoram ir sagādājis lielas ciešanas, bet beidzot palīdzējis tam atrast ceļu uz rietumu demokratijas atzīšanu. Tā ir grāmata, kas tēlo pēckaŗa (autoram, kad Hitlera III valsts sabruka, bija tikai kādi 20 gadi) ideālistiski noskaņotās jaunatnes dziļo traģēdiju.

AKL.

TŪRISTU NEDIENAS

Padomju Savienības ceļojumu birojs „Inturists" paziņojis, ka ar š. g. 1. aprīli Padomijā neielaidīs tūristus, kuŗi tur vēlās ceļot ar saviem automobiļiem jeb citiem personīgiem braucamiem līdzekļiem. Kā iemesls minēts, ka Padomijā neesot pietiekami daudz viesnīcu ārzemju tūristu cienīgai uzņemšanai. Bet patiesība, bez šaubām, ir tā, ka tie ļaudis — īpaši eiropieši —, kuŗi pagājušajās „atkušņa laikmeta" vasarās devās uz FSRS tūrisma nolūkos ar saviem braucamajiem, no šīs zemes drūmās patiesības redzēja stipri daudz vairāk nekā tie vientiesīgie ļautiņi, kuŗi ceļo autobusos „Inturista" speciāli apmācītu čekas pavadoņu vadībā.

Arī „pašbraucēju" uzmanīšana čekai nav viegla. Lai ārzemju tūristus — īpaši tos, kuŗi ceļo personīgajos braucamos — iebiedētu no neatļautu objektu fotografēšanas un atturētu eventuāli pieaugušo tūristu pieplūdumu, Padomju Savienībā jau pag. gadā vairākus tūristus, visvairāk vāciešus, notiesāja par spiegošanu, pie kam spiegošanas lietas bija piešūtas tik baltiem diegiem, ka tām neviens saprātīgs cilvēks nepiešķīra ticamību.

Protams, ārzemju tūristu tiesāšanai par spiegošanu vajadzēja pastiprināt arī propagandu, lai vietējie nesāk brāļoties ar „bīstamajiem", no ārzemēm iebraukušajiem, tūristiem.

Sākoties jaunajai tūrisma sezonai, drakoniski ierobežojumi uzlikti arī poļiem. Pāris pagājušos gados Polija bija vienīgā komūnistiskā valsts, kas saviem turīgākiem pavalstniekiem nelika pārāk lielus šķēršļus Rietumu valstu apmeklēšanai. Daudzi poļi tādēļ arī apmeklēja savus piederīgos brīvajā pasaulē, stipri atklāti pastāstot par Polijas patiesajiem apstākļiem un, mājās pārbraukuši, par labajiem iespaidiem kapitālistiskajās Rietumvalstīs. Šķiet, arī nav turējuši mutes. Šo iemeslu dēļ tad paziņots, ka poļi drīkstēs tūrismot tikai uz „sociālistiskajām" valstīm, jo poļu tūristi ar savu uzvešanos kapitālistiskajās zemēs par „laimīgo" Polijas dzīvi radot sliktu iespaidu. Bez tam poļu tūristi kā kontrabandu sev līdzi ievedot Rietumvalstīs sapirktās nailona kakla saites,ar kuŗām vēlāk spekulējot un tā smagi graujot valsts saimniecību . . .

KĀPĒC ČEKISTU ŽURNĀLISTIEM NEPATĪK TRIMDAS „SOVJETOLOGI?"

Kaut gan brīvajā pasaulē, it īpaši Amerikas Savienotās Valstīs, vairākas universitātes uztur īpašus Padomju Savienības pētniecības institūtus, kas visai pamatīgi un nopietni pētī visus padomju valsts un saimnieciskās dzīves fainomenus, tomēr nav dzirdēts, ka tanīs būtu iesaistīts arī kāds latviešu pētnieks, izņemot Dr. Bruno Kalniņu, kas līdzīgā institūtā darbojas Stokholmas universitātē. Tomēr ir arī latvieši trimdā, kas paši uz savu roku nodarbojas ar padomju lietu pētniecību, protams, nepretendējot ne uz kādu sovjetologu titulu, kaut gan tie veic visai nopietnu darbu. Viņu raksti, kas laiku pa laikam parādās trimdas presē un kas arvienu rūpīgi uzrāda avotus, no kādiem ziņas ir smeltas, ir izraisījuši pazīstamās Berlīnes čekistu lapas uzbrukumus un nespēcīgas dusmas, liekot vārdu „sovjetologi" zosu pēdiņās. Ja trimdas žurnālistiem pašu čekistu piekabināto „sovjetologu" titulu tie var likt vai nelikt zosu pēdiņās, tad Dr. B. Kalniņu, kas oficiāli nodarbojas ar sovjetoloģiju, taču tiem nebūtu iemesls ievietot zosu pēdiņām apzīmējamo sovjetologu rindās jau tāpēc vien, ka tas savā laikā bija pat Latvijas padomju republikas Sarkanās armijas oficiāli iecelts galvenais poļitruks. Jādomā, ka neprašu padomju politikas laukā šādā augstā posteņi pat padomju apstākļos nevarēja iecelt.

Neatkarīgi no tam, vai čekas žurnālistu uztverē trimdas žurnālisti ir vai nav sovjetologi, tiem tomēr, ja grib rakstīt lasītājiem, kas dzīvo brīvajā pasaulē, būtu jāzin, ka nepietiek ar kailiem noliegumiem, lai lasītājus pārliecinātu par savu apgalvojumu pareizību, bet jāsniedz arī pierādījumi. Šos pierādījumus mēs tomēr nekad neatrodam čekistu rakstos, jo tie rauga iztikt ar glumiem meliem patiesības vietā, sapiparojot tos vēl ar vairāk vai mazāk nepieklājīgiem lamu vārdiem.

Neapstrīdot nopelto trimdas ziņu pareizību, čekas žurnālisti tikai atzīmē, ka „viņi savos rakstījumos veikli manipulē ar ciparu un citātu virknēm no padomju periodikas numuriem un grāmatu lappusēm." Padomju speciem taču nu būtu tīrais nieks norādīt, kur un kad trimdinieki būtu kaut ko nepareizu citējuši, bet nekā. Tikai kails noliegums bez jebkādiem pierādījumiem! Tie turpina tādā pat garā, lejot veselu straumi īstu krokodiļa asaru par nabaga trimdiniekiem, jo „panaivāks lasītājs ātri apmaldās citātu biezokņos, viņa sirdi pilda apbrīna par rakstītāja dziļo un visaptverošo erudīciju, un „sovjetologu" vai, labāk sakot, tā „bosu" mērķis ir sasniegts — lasītājam padarīta ticama kāda no emigrācijas reakcionārās galotnes propagandas tēzēm."

Rakstītāji, kam trimdinieku sabiedrība un vispār dzīves apstākļi brīvajā pasaulē, liekas, ir pasveši, nezina, ka tie ar „gudrajiem" rakstiem taisni trimdiniekiem palīdz atsegt šo rakstītāju gara nabadzību un aprobežotību, jo tie, tāpat kā tas ir Padomju Savienībā, nevar iedomāties, ka trimdā varētu iztikt bez sava „bosa", un ka tas ir, galu galā, tas, kas noteic, ko rakstīt vienam vai otram žurnālistam trimdas laikrakstos! Tie nevar vairs iedomāties pasauli bez poļitrukiem, literātūras komisāriem un visspēcīgās politiskās policijas! Tie nevar iedomāties brīvu cilvēku brīvu domu izteikšanas un citas brīvās pasaules cilvēku tiesības, bet visu mēro ar savu nodrāzto padomju olekti. Tie nevar iedomāties, ka brīvā pasaulē valda dažādas un dažreiz visai pretrunīgas domas un slēdzieni, kuŗu iedarbībā rodas patiesas atziņas. Tie nevar arī iedomāties, ka trimdinieki, kas jau diezgan ilgi ir nodzīvojuši brīvajā rietumu civilizācijas gaisotnē, ne tikai prot paši spriest, kas ļauns un kas labs, bet pat visai uzjautrinās, kad tiem jālasa diezgan pamuļķīgie čekas žurnālistu mēģinājumi ietekmēt trimdas sabiedrisko domu, jo šiem trimdiniekiem neviens nevar pavēlēt domāt citādāki, nekā tie atrod par vajadzīgu domāt. Tiem ir pieejami visādu viedokļu raksti vienā un tanī pašā politiskā jautājumā, neizslēdzot pat padomju īpatnējiem ārzemju ietekmēšanas mērķiem radītos padomju apcerējumus.

Padomju zemes gaisotnē uzaugušiem rakstītājiem ir visai grūti saprast brīvās pasaules apstākļus un īstos ceļus, kā tie varētu ietekmēt trimdinieku mentalitāti. Tāpēc tā nauda, ko Padomju Savienība izlieto šiem nolūkiem, ir zemē nomesta nauda, kas būtu vairāk noderējusi nelaimīgās „laimīgās padomju tautas" dzīves līmeņa uzlabošanai. Jau kopš 2. pasaules kaŗa beigām, kad radās miljoniem jaunu trimdinieku, Padomju Savienība, kas, kā tās daži vadoņi paši atklāti ir atzinušies,baidās no trrimdinieku darbības ārzemēs, ar apbrīnojamu neatlaidību turpina mēģinājumus ietekmēt trimdas sabiedrību sev vēlamā virzienā, bet sekmes ir visai niecīgas, lai neteiktu, ka tās ir tuvu nullei!

Lai saprātīgi debatētu ar trimdiniekiem, nepietiek ar spiegu skolu „īsto kursu" vien, bet vajadzīga arī lielāka intelliģence, kas caurmēra trimdiniekam ir augstāka par viņa pretspēlētājiem komūnistu nometnē. To taču nenoliegs arī paši komūnisti, ja tie gribēs turēties kaut cik pie patiesības. Vismaz nožēlojams intelliģences trūkums nav noslēpjams viņu lapas rakstos, nemaz jau nerunājot par brīvās pasaules dzīves nepazīšanu. Trimdiniekiem šādu nepazīšanu nevar pārmest, jo tie komūnistu paradīzes labumus vairāk vai mazāk ir dabūjuši izbaudīt paši pie sevis . . .

A. Kalns.

ANGLIJAS KARAĻNAMA LOCEKLIS AICINĀTS VIESOTIES PAD. SAVIENĪBĀ

Lords Harvuds — Anglijas karalienes brālēns un Edinburgas festivāla direktors, uzaicināts kā goda viesis uz otro internacionālo Čaikovska konkursu š. g. aprīlī un maijā Maskavā. Uzaicināti starp citiem arī viens no Amerikas diriģentiem Franks Vaksmans (Waxman) un Amerikas pianists Van Klaiberns(Cliburn), pirmā Čaikovska konkursa laureāts. Lords Harvuds uzaicinājumu noraidījis, jo esot pārāk aizņemts savos Edinburgas festivāla direktora pienākumos, sastādot jau nākošā festivāla programmu.

„Edinburgas festivāla draugu ģildes" sanāksmē lords Harvuds izteicās, ka festivāls nedrīkstot sastingt un kļūt šablonisks, tādēļ arī festivāla programma esot vienmēr jāpapildina ar kaut ko jaunu. Kā tāds jaunievedums ir domāta šogad plašā rakstnieku sanāksme. Šī gada festivālā centrā būs mūzika no zemēm „aiz dzelzs aizkara", — arī tas ir kaut kas jauns! Izcila vieta ierādīta Šostakoviča mūzikai, kas arī pats ieradīšoties Edinburgā festivāla trešajā nedēļā. Arī mākslinieku vairums nāks no Pad. Savienības, Polijas un Jugoslavijas. No Pad. Savienības ieradīsies slavenais vijolnieks Dav. Oistrachs, pianists Svjatoslavs Richters, čellists Rostropovičs, soprāns Višņevskaja, diriģents Roždestvenskis un Borodina stīgu kvartets. Viesosies arī Polijas radiofona orķestris ar diviem diriģentiem; no Jugoslavijas ieradīsies Belgrades opera ar 3 krievu operām (Musorgska „Hovanščinu", Borodina „Kņazu Igoru" un Prokofjeva „Mīlestību uz trim apelsīniem"), pie kam izpildījums notiks krievu valodā. Uzstāsies arī Belgrades balets. Rakstnieku konferencē piedalīsies Ilja Ērenburgs no Padomju Savienības un Mareks Hlasko no Polijas. Raugoties tikai no mākslas viedokļa, nevarētu būt iebildumu pret tamlīdzīgu programmu, jo krievu mākslas līmenis ir vienmēr bijis augsts, bet, par nelaimi, „dzelzs aizkara mākslas invāzijai" ir arī politiskā puse: krieviem jau tā labvēlīgie briti, iepazīstoties ar izciliem krievu māksliniekiem, ideālizēs apstākļus viņpus „aizkara" vēl vairāk nekā līdz šim.

Lordam Harvudam, bez šaubām, nav bijis nekādu politisku nolūku, sastādot tamlīdzīgu festivāla programmu Kā Anglijas karaļnama loceklim viņam ir aizliegts nodarboties ar politiku, un viņš arī nekad nav interesējies par to, bet, būdams liels mākslas entuziasts, viņš meklē to visur, kur var atrast. Zinot arī britu lielo interesi par visu krievisko, viņš cer pavairot festivāla apmeklētāju skaitu.

Kas attiecas uz rakstnieku konferenci, tad Edinburgai ir aizsteigusies priekšā Florence, kur jau 10. martā atklāja rakstnieku sanāksmi, ar 200 delegātiem no dažādām zemēm. Ieradušies arī 7 delegāti no Pad. Savienības, to starpā arī bijušais krievu rakstnieku savienības priekšsēdis Surkovs (pazīstams kā Pasternaka un tā draudzenes Ivinskajas vajātājs). Krievi bijuši ļoti attuŗīgi jautājumos par autora tiesībām un Pasternaka draudzenes likteni. Konferences galvenais temats — rakstnieku loma televīzijas un radio raidījumos un filmās. Krievu mākslinieku viesošanās Britanijā ir nolīgtā krievu un britu kultūras vērtību apmaiņas līguma rezultāts. Kā kuriozs jāatzīmē Skotijas avīzes „The Scotsman" raksts par . . . lielu vodkas patēriņa pieaugšanu Britanijā pēdējos gados: pag. gadā tas bijis 3 reizes lielāks nekā pirms 4 gadiem. Vai arī tas ir sakarā ar nolīgto „kultūras vērtību apmaiņas līgumu?! . . .

Austra Augenberga

AIZSTĀV SAVU LITERĀTŪRU

Nekrievu tautas literāti un kritiķi ir pacēluši savas balsis kādā konferencē Maskavā pret krievu komūnistu projektu publicēt Vissavienības padomju literātūras vēsturi vairākos sējumos. Šinī vēsturē goda vietā būtu ierādīta krievu literātūrai un tikai nenozīmīga vieta citām tautām.

Norādījumus par to atrodam Viļņā iznākošā lietuviešu žurnālā „Pergale." Žurnāls gan nav lietojis atklātu valodu, bet tomēr var noprast, ka projektētai literātūras vēsturei ir vajadzīgi visu padomju republikas redzamāko literātu atbalsts. Tāpat noprotams, ka visi nekrievu literātūras reprezentanti nostājušies vienā frontē savu nacionālo literātūru aizsardzībai.

Lietuviešu rakstniecību Maskavas apspriedē pārstāvējis kritiķis Kostas Korsakas, kuŗam bijusi drosme kritizēt Maskavas izstrādāto projektu. Ir skaidrs, ka viņš nebūtu uzdrošinājies izteikt savas domas, ja viņš nebūtu drošs, ka viņu atbalstīs citi nekrievu delegāti. Pēc viņa runas radās dzīvas debates, aizstāvot atsevišķas nacionālas literātūras. Apspriedē nav panākta vienošanās, pat ne par izdevuma nosaukumu. Apspriede beigusies bez rezultātiem.

VAJADZĪGI
P L Ā N U Z Ī M Ē T Ā J I
ELEKTRĪBAS INSTALLĀCIJAI
ar pieredzi industrijas kontroles sistēmās, zemas voltāžas un slēdžu telpas iekārtā.
P L Ā N U Z Ī M Ē T Ā J I
MECHANIKĀ
ar pieredzi pie smagā procesa mašīnām.
DARBA RĪKU PLĀNOTĀJI
ar pieredzi pie frēzējamām mašīnām, darba rīkiem un apgaismošanas ierīcēm.
DARBA PLĀNOTĀJI
ar pieredzi elektromechanisko precizijas ierīču iekārtošanā.
MECHANIKAS INSPEKTORS
darbu vadītājs pie ienākošām daļām inspekcijas departamentā, ar pieredzi precizitātes pārbaudēs pie navigācijas instrumentiem, ieskaitot optiskos mēramos instrumentus.

I A N M A R T I N
ASSOCIATES LIMITED
CONSULTING ENGINEERS
212 KING STREET WEST.
TEL. 362-6671, TORONTO.

LAIKRAKSTA ABONEMENTU
jūs variet pieteikt arī pa tālruni.
Toronto apgāda numurs ir
EM 8-0792.

Tālivaldis Dangavs

ES TIK UZSKRULLĒJU ŪSAS

N O V E L E

(6. turpinājums)

Kas saka, ka viņpus sētas būtu trako ciems? Nē, tur muļķu lielais Pikaso rīkojies ar mazbērnu spēļu klucīšiem. Un vai tur logiem restes būtu? Ai nē, tur dullo dievinātais Pikaso sejas spīlēs sašķobījis, nābu cēlis acs tronī, bet aci ielingojis nabas caurumā.

Un tālāk? Ē, cits teiktu, ka durvis tur virinājas, ha! Nē, nē: kubistu plejāde zārku vākus cilā, velk dilbus, stilbus un ribas ārā, tad stutē kopā, radīt ko jaunu. Hahā, sacenšas ar nāvi un negadījumiem cilvēka izkropļošanā!

Un otrā pusē?

Vai tur nekarājās notrūkusi veļas aukla? Aukla, hā? Nē, tur ir Salvadora Dāli cilvēks, izstīdzējis kā tupeņu asns dziļā pagrabā. Kas tur plandās balts? Sievas bikses? Fū, traka pārskatīšanās: ne sievas bikses, bet Dāli pulksteņa cīparnieks, izkusis un iztecējis kā vecs biezpiens.

Un kas priekšā rēgojas? Vai tesmenis kopā ar burkānu un sarkanarmieša ziemas cepuri? Nudien, izspļauts Makša Ernsta ražojums!

— Kungs, apžēlojies! — Bogdans izdveš pirmoreiz pēc 33 gadīgas muļļāšanās pa ateismu. — Gospoģi . . . komūnisti ir tie, kas piekļuvuši pie kloķa!

Bogdanam sagribas kliegt — jau otro reizi šonakt, bet viņš savaldās, jo:

— Vai kāds par mani bēdāja, kad pakļuvu zem boļševisma kāpurķēdēm? Hahā, neviens pat nepamodās nospļauties aiz dusmām. Un tagad, kad Anapurķika sātaniskās piecgades īstenojušās un pasaule, kubisma, dadaisma un sirreālisma viepļiem ķēmodamās, nu knaši steidzas pretim Marksa - Ļeņina - Staļina troikai, es lai pūstu pastardienas bazūni? Nekā nebij: lai tik guļ tālāk, kas jau aizgulējušies! Jo kliedzieni uzmodinātu ne vien mēnessērdzīgo, bet arī sāncenšus. Un tad?

Hā! . . .

Meiča apsvilinātos no viņa karstuma vai izbītos no bārdas un aizbēgtu. Viņš būtu kāroto iedzinis otra apkampienos. Hā, vai tad jau nepietiek, ka citu izpriecai viņš apsievojies? Nē, upuŗus viņš vairs nenesīs pasaules labā un tāpēc neaizsviedīs savas cerības cukurkliņģeri — meiču. Jo kad pasaulei piemetusies muļķības tūska, sieviete ir vienīgie vārti, caur kuŗiem cilvēce kādreiz var nokļūt arī pie prāta.

Tāpēc paturēdams acīs tikai šo mērķi, Bogdans pārvar bailes iekrist debesīs un gausi kā lācis ceļas stāvus. Uzskrullē ūsas, un tad uz pirkstgaliem cipā pret skuķi. Šās tuvumā mirkli noslēpjas staba ēnā, izstiepj rokas un lec apskaut.

Atkal nekā! Būte kreklā attālinās, aizripo kā laime, kam ripa vai bumba apakš kājas.

Vai arī meiča nebija viņa laime, kuŗu glābdams, izglābs sevi, tāpat kā izglābjas zivs, kas pa sausuma laiku dūņās lien?

Bogdans seko šai, seko matiem, kam piķa melnums, seko ādai, kam kanēļa brūnums, — pacilāts, dancodams vien. Šad tad laimes mednieks ieskrien stabā. Apdullumā gar acīm nobrauc abstraktās mākslas šedevri, bet viņš nopurinās kā no putekļiem, uzskrullē ūsas un danco tālāk. Garām slīd pasaule, viepļus mainīdama, tā ka dancotājs jūtas te iekūlies akvārijā,te kapu pieminekļu labirintā ,te arpā, kuŗas rautās stīgas tvarsta upuri, te blakām milzu kāpuŗiem, kādas izskatās mājas ačgārni, — vienā mirklī redz pasauli kubistu, otru — dadaistu, trešu — jau sirreālistu acīm.

Ik sekunde ir dzirkstele Bogdana kārei, un ritms kļūst mežonīgāks. Deju pavada trako balsis, kas jau aizsmakušas. Tās žņirkst un žņarkst kā Stravinska disonances, mūzicē kā ķēde, it kā slāvs būtu lācis pavadā, indiāniete — dīdītāja.

Piecas minūtes pirms pusnakts Bogdans apkampj savu laimi. Nolec no mūŗa. Guldina saķerto uz zemes, kur kokam saknes kā rokturi, un pārgulstas šai pāri.

Veča bārda un skuķes mati saplūst kopīgā melnumā.

☆

Dusmu kliedzieni — kā sakumi mēslus — ceļ Bogdanu augšā, iesviež viņu atkal pasaulē, kuŗā debess virs galvas un zeme apakš kājām. Līdzi ceļas saķertā, rokām ap veča kaklu, miegā nokārto galvu pie viņa krūtežas.

Tuvumā stāv Ķēve ar Pedagogu, duŗ pa gabalu Bogdanam ar pirkstu un brēc:

— Laulības pārkāpējs!

Lielkrievs to pašu atkārto.

Apvainotais noskaišas ne pa jokam.

— Un tu neesi laulības pārkāpējs, sukinsin? — Bogdans atcērt krievam. — Vēl otram ies pārmest, nekauņa tāds!

Otrs par to neko.

— Es neesu precējies un tāpēc nevaru laulību pārkāpt, vai nē, Marusja Gavrilovna? — Lielkrievs izlavās ar sarkanās sofistikas jeb dialektiskā materiālisma palīdzību.

— Kā tad, ka neesi pārkāpis, — sieva nostājas mīļākā pusē.

Par tādu bezkaunību Bogdanam velnišķi jāsmejas.

— Prom, netiklī, prom! — sieva sit kāju uz zemes raudādama.

— Viņš nav vērts tavu asariņu, Marusja dārgā! — Pedagogs žēlo šo.

Tracis pamodina skuķi. Šī pasmaida Bogdanam, ņem to aiz rokas un rauj prom. Bogdans seko, kājas augsti celdams, tad viegli nolaizdams uz pirkstgaliem, bet ar brīvo roku tik ūsas uzskrullē.

Viņi saskrienas ar trako mājas kalpotājiem, kas meklē izbēgušo.

Bogdans paliek viens.

☆

Stāsts beidzās. Pēc neliela pārtraukuma, kuŗā nopūsties vai atelpot, lējām dzeŗamo krūzītēs un griezām gabalos pīles. Kamēr ieēdām un iedzērām, fabrikas skuķi bija pašāvuši galvas pāri bluķu sienai, mums uzsmaidīt. Kādu smaidu Bogdans bija uztvēris kā aicinājumu, cēlās, uzskrullēja ūsas . . . Un mūsu sabiedrības piektais ritenis aizripoja pāri Salas bluķu sienai.

Atskanēja iespiegšanās, pastarpām mierinātājs bass, tad ķiķinoši smiekli.

Mēs bijām uzbudināti, un klusums biezēja ap mums. Kā eņģeļi ar liesmu vaigu sveces sargāja klusumu un vērsa mūs bargus.

Rolfs domāja:

„Bijis tāds ciętējs kā izlikās, būtu palīdzējis lielkrievu maisā iebāzt un upē nolaist. Bet tādam palīdzēt — fui!"

Tulaks bija atspiedis pieri pret dūrēm kā lielu briesmu tuvumā.

Tad igaunis paskatījās manī.

Es klusēju.

B e i g a s.

VENUS
PUĶU VEIKALS
● Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
● Latviešu keramika.
● Ādas izstrādājumi.
231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4645; LE 3-4037 pēc darba.
A. PUTNIŅŠ

Māte: „Vai es neteicu, ka pings - pongs atturēs Janci no pārāk agras brūtēšanās!"

DIVA

ARNOLDA ŠTURMA UN VE

Arnolds Lūsis

CILVĒKS BEZ M

ATMIŅAS

20. turpinājums

Gara KULTŪRAI

DIVAS SEJAS

ARNOLDA ŠTURMA UN VERAS LEINVEBERES DEBIJA ŅUJORKĀ

Sestdien, 24. martā, Bruklinas Mūzikas akadēmijas mazajā zālē Ņujorkas latvieši pirmo reizi dzirdēja koncertā vietējo flautistu Arnoldu Šturmu un viešņu no Toronto — pianisti Veru Leinveberi. Jau programmas izvēle norādīja, ka abi debitanti gatavojušies koncertam ar lielāko nopietnību .

Vera Leinvebere bez kopspēles ar flautu parādīja sevi kā solisti, atskaņojot Debisī trīs prelīdes un T. Ķeniņa 1961. gadā komponēto un paša autora rokām trešos Kanadas dziesmu svētkos atskaņoto klavieru sonāti. Debisī trīs prelīdes ir komponētas 1910. gadā. Pirmā — Des pas sur la neige (Soļi sniegā) — ir techniski vienkārša, bet prasa no izpildītāja izturētu un izteiksmīgu legāto, otrā — Brouillards (Migla) delikāta figurācija ar melodisku līniju, prasot smalku kontroli, trešā — Feux d'artifice (Uguņošana) ir ļoti grūta un dzīvi parāda muzikālu uguņošanu, kurā galvenokārt pastāv techniskā plāksnē brāzmainas arpēdžijas, krustojot abas rokas pārmaiņus no viena puses uz otru. Par T. Ķeniņa jauno trīsdaļīgo sonātu esam jau daudzkārtīgi lasījuši izcilas atsauksmes presē. Arī šajā koncertā, Leinveberes atskaņojumā, sonāta tika uzņemta ar nedalītu klausītāju sajūsmu.

Verai Leinveberei ir izcila technika un pārliecinoša mūzikāla izjūta. Viņa nespēlē tikai notis, bet sniedz klausītājiem arī to mūzikas domu, kas nerakstīta aužas cauri nošu rindām. Tā ir dotība, kas ir nepieciešama ikvienam lielam māksliniekam. Ar šo koncertu Vera Leinvebere pierādīja, ka viņa ir ierindojama mūsu labāko trimdā izaugušo klavieŗnieču vidū, kā māsas Gūtbergas, Mirdza Nāruna, Verēna Stelpe. Silti ieteicu latviešu koncertu apvienībām un citām koncertu rīkotājām grupām aicināt jauno mākslinieci koncertēt, lai iepazīstinātu lielāku tautiešu skaitu ar viņas spējām un lai dotu arī pašai pianistei plašākas iespējas augt.

Flautists A. Šturms atskaņoja Hendeļa un Pulenka sonātas, kā arī paša komponista un H. Pavasara svītu flautai un klavierēm. Paša autora un H. Pavasara darbi bija Ņujorkas pirmatskaņojumi. Šturma svīta Nr. 2 ir godalgota ar 2. godalgu pagājušos Kanadas dziesmu svētkos un par to visprecīzāk varētu izteikties: labi, ka vismaz kaut ko dara, jo pārāk maz darīts latviešu flautas literātūras laukā. Helmāra Pavasara svīta ir komponēta 1959. gadā. Komponists to rakstījis ar laikmetisku svaigumu, taču bijis ļoti uzmanīgs pret jaunākiem eksperimentiem šīsdienas mūzikā. Visumā svītai vijas cauri romantiska piekrāsa un būtu klasificējama kā vērtīgākais darbs latviešu flautas literātūrā. Svītai trīs daļas — Vivo, Andante, Allegro vivo scherzando. Sevišķi interesanta un asprātīga bija trešā daļa ar chromatiskām pasāžām un trauslo vidus posmu klavieru arfiskajā pavadījumā.

Flauta nav ierasts solo instruments, bet pieder pie simfoniskā orķestra koku pūšamo grupas kā neatņemama sastāvdaļa skaņu nokrāsas variēšanai. Lai šis monotonais instruments, spēlēts solo koncertā, ieinteresētu klausītāju, solistam jābūt briljantai technikai, tīrai intonācijai un skaistam tonim. Diemžēl, šo īpašību Šturmam trūkst, kaut arī bija redzams, ka flautists bija gatavojis savu programmas daļu ar lielu rūpību. Taču liels paldies pienākas Šturmam par Leinveberes prezentāciju Ņujorkas tautiešiem. Žēl, ka tas notika zālē, kuŗu amerikāņu kritiķi neapmeklē, bet ceram, ka Vera Leinvebere atgriezīsies Ņujorkā nākamajā sezonā ar patstāvīgu koncertu lielākā auditorijā, lai parādītu sevi arī pasaules preses vērtējumā.

Dzidris Treimanis

ANTONINAS VAIVODES KONCERTS ŅUJORKĀ

Š. g. 17. martā dzirdējām pirmo reizi Ņujorkā „Carnegie Recital" zālē kontraltu Antonīnu Vaivodi ar Anatoliju Bērzkalnu pie klavierēm.

Vaivode mācījusies Minchenes Belkanto skolā, kuŗas tradicijas ir stipri izjūtamas viņas dziedāšanas stilā. Sav. Valstīs Vaivode turpinājusi studijas Klīvlendā.

Lielākā programmas daļa bija veltīta operu ārijām. No latviešu autoriem E. Dārziņa, E. Ūdra un J. Mediņa dziesmas.

Vaivodei ir bagāts balss materiāls ar zemu melodisku nokrāsu, kas plūst brīvi vidējos reģistros, bet ir forsēta un bezkrāsaina augstās pasāžās. Sevišķi ātrās daļās balss tīrība bija problēmātiska un pavīdēja arī ritma nestabilitāte. Zemie toņi izskanēja sulīgā un brīvā plūsmā.

Operu ārijas soliste dziedāja oriģinālvalodās, piešķirdama šādā veidā attiecīgām ārijām specifisko nokrāsu. Čaikovska — Paulīnes āriju no „Pīķa dāmas" soliste dziedāja izjusti un ar pārdzīvojumu.

Meierbēra, Verdi un Bizē ārijas izskanēja mazliet pasveši, salīdzinot ar tradicionālo interpretācijas veidu, tāpat traucēja elpas ievilkšana itāļu vārdu vidū.

Latviešu dziesmu izvēlē gribētos dzirdēt arī ko jaunāku. Atskaņotās dziesmas (Dārziņa — Kā zagšus; Vēl tu rozes plūc, Ūdra — Birztaliņa ,Mediņa — Glāsts) uzrādīja mazu afinitāti operu ārijām. Kā izņēmumu gan gribētos minēt „Kā zagšus", kuŗā bija saklausāms lirisks moments .

Rezumējot teikto — Vaivodei ir ļoti labs dabas dots balss materiāls, kuŗam tomēr nav tādas amplitūdes, kādu dziedone centās izlietot, līdz ar to zaudējot balss nokrāsu un forsējot pārāk augstās notis, kā arī nonākot pārāk zemos reģistros. Ja Vaivode to ņemtu vērā, kā arī piestrādātu cītīgi pie minētām problēmām, mēs varētu sagaidīt nākotnē daudz spīdošākus sniegumus.

Koncerts bija atzīmēts arī amerikāņu presē.

Tr.

Lauru lapa rakstnieces Mirdzas Timmas piemiņai

23. martā, Sietlā, pēc grūtas slimības mūžībā aizsaukta jaunatnes rakstniece Mirdza Timma.

Tas ir sāpīgs zaudējums mūsu rakstniecībā, un sevišķi smagi to izjutis trimdas jaunatne un bērni. Mirdzas Timmas raksti bija tieši veltīti mūsu mazajiem un jaunatnei. Viņas stāsti un pasakas ir izkaisītas trimdas izdevumos. Tie ir sakopoti tikai divos krājumos „Pienenīte" I un II daļa un „Zelta atslēdziņa."

Dzimtenē aizgājēja bija izcila sportiste. Dažkārt bija jādomā, kā viņa varēja šos divus pretpolus savienot vienā — un abos gūt izcilus panākumus. Kas gan lieliskāk prata lasīt savus darbus, kā pati autore! Viņas smalkjūtīgais, dzīvais lasījums saistīja klausītāju, aizrāva jaunatni.

Lielā aizgājēja arī neatrāvās no palīdzības jaunatnei; gan vakaru organizēšanā, gan tautas deju mācīšanā, gan aktīvi veicinot vakara norisi.

Ilgus gadus viņa aizvadīja savā vecāku mājā Portlandē, Oregonā, ASV. Darbojās līdzi Oregonas latviešu biedrībā, piedalījās rakstnieku vakaros. Tikai mūža pēdējo laiku M. Timma dzīvoja Sietlā, Vaš. Bieži iepriecināja kā lielos, tā mazos ar saviem darbiem. Viņas mūža darbs, stāsti, pasakas, romāna fragmenti un ludziņas paliks mums mantojumā.

Viņu pieminēs vīrs — ārsts — Sietlā un divi bērni. Viņu atminēs vecāki Portlandē, Oregonā, un arī plašā lasītāju saime.

Lai viegla ir dusa svešajā smiltainē — tālu no dzimtenes, tālu no mīļotās Rīgas.

Z. Ritmanis.

2. JAUNĀS GAITAS LITERĀRAIS KOKTEILIS

Ja Jaunā Gaita kļuvusi recenzenta Vitauta Kalves vērtējumā jau „par faktoru mūsu dzīvē, par tādu faktoru, bez kuŗa mēs vairs nevarēsim iztikt," tad, liekas, tāda pat kultūras dzīves nepieciešamība radusies Jaunās Gaitas literārā kokteiļa veidā, kas nu jau notika otru gadu š. g. 24. martā Toronto ar izcilu ASV un Kanadas literātu piedalīšanos. Pilnā sarīkojumu zāle bija reizē patīkams un neapstrīdams apstiprinājums, ka netrūkst literātūras, boles, kafijas un Jaunās Gaitas cienītāju.

Sarīkojumu ar dedzīgiem vārdiem par rakstītā vārda izcilo nozīmi atklāja Latviešu preses biedrības Kanadas kopas valdes priekšniece Biruta Senkēviča.

2. kokteiļa literātu parādē kā pirmais sava gara bagātībā ar publiku dalījās sirmais un viedais latviskas atklāsmes atklājējs un saredzētājs Jānis Veselis. Suģestēja nē tikai viņa dzeja, bet arī latvju teiksmas skandējums par cīruli, kas, zem plaukstoša mākoņa lidinādamies, satrauc arājpuiša prātu.

Romantisma un senu dienu atmiņu apdvests bija Rūtas Skujiņas devums. Sevišķi patika dzejolis Dzejniekam, kas mīl rozes un sievietes.

Ieva Prīmane reprezentējās ar jūtu pasaulē ietērptu skaistu liriku.

Ingrida Vīksna iepriecināja klausītājus ar saviem dzejoļiem no cikla „Saule", ar tik patālu tematu kā ēģiptiešu saules dievs Ra.

Tālivaldis Ķiķauka ar savu pirmo debiju plašākas publikas priekšā atestēja sevi kā labu literāras izteiksmes meklētāju, tematiski vēršot skatu uz dzīves neparasto, varbūt pat jocīgo pusi.

Indras Gubiņas lirika patiesa, dziļi pārdomāta, viņas pants laba kaluma.

Ilmāra Batraka feļetons labi iederējās „literārā kokteiļa" jaukumā. Viņa sonets pārsteidza un iepriecināja.

Ainas Zemdegas dzeja ir mūzika. Viņas dzeja patiešām skan, tā ir dzīva.

Valdis Krāslavietis iepriecināja daudzos apmeklētājus nevien ar savu tikko iznākošo dzejoļu krājumu „Kokteilis ar laika degli," bet arī ar savu skandēto dzejoļu satura reizē ikdienišķo un nekonvencionālo skatījumu. Lielisks savas dzejas tulks!

Sarīkojuma mākslinieciskā vadītāja bija Velta Toma, kas kā „pieteicēja, ieteicēja un noteicēja" par excellence. Var tikai apbrīnot, cik reizē interesanti un delikāti viņa spēja iepazīstināt ar katru autoru, izceļot un pasakot tieši to un tieši tā, kā tas vajadzīgs. Pa starpām viņa piebārstīja Ed. Krūmiņa skaisti dekorēto zāli ar asprātībām, kaut vai piemēra pēc: „Pēdējais Jaunās Gaitas vāks zaļš kā zemnieku savienības lauksaimniecības kalendārs."

Toronto konservātorijas prof. Alfreda Stromberga mūzikālās improvizācijas, „ievadot un izvadot" šā kokteiļa autorus, bija ļoti piedienīgas, reizē ar to radot tīkamu gaisotni klausītājos, kas pie sveču gaismas kā sendienās klausījās dzejas trubadūros, šoreiz gan atomu laikmeta dzejas pārstāvjos.

Sarīkojuma beigu vārdus teica Jaunās Gaitas draugu kluba priekšsēdis prof. Dr. Andrejs Olte, pateikdamies autoriem, sarīkojuma organizētājiem un publikai — Jaunās Gaitas īstajiem draugiem.

Jaunajai Gaitai dāvāto Eduarda Krūmiņa gleznu loterijā laimēja Solveiga Miezīte.

JG 2. literārā kokteiļa organizēšanas darbus vadīja JG draugu kluba valdes loceklis J. E. Breikšs un administrātors B. Rubess ar daudziem palīgiem un palīdzēm — daiļajām boles, kafijas un cigarešu meitenēm.

2. JG literārais kokteilis jau pieder pagātnei. Bet lai neviens neiedrošinās teikt, ka no dzejas nereibst! Un kā vēl . . .

Jānis Bieriņš.

Mākslinieka A. Nulīša glezna Rudens sonata. KLMA mākslas izstādē Londonā (Ont.) peedalīsies 13 autori ar 35 darbiem — gleznām un skulptūrām. Izstādi atklās 1. aprīlī, plkst. 4 p. p.

Astras Kalniņas koncertā

Dziedātājas Astras Kalniņas koncertu Toronto, 25. martā, bija rīkojusi Daugavas Vanagu organizācija, un Unitāriešu baznīcas zālē pulcējās pāri par 100 uzmanīgu klausītāju.

Dziedone apveltīta ar plašu liriski - drāmatiska soprāna balsi, un koncerta programmā reprezentējās ar vokāli tik atšķirīgiem dziedājumiem kā ārijām no Traviatas, Baterflejas un Toskas. Operas mūzikas pasaule māksliniecei pagaidām liekas, vistuvākā, un liriskā soprāna reģistrs pārliecinoši izpaudās Traviatas dziedājumā. Solo dziesmās A. Kalniņas talants simpatiski atestējās sentimentālāka rakstura dziesmās, kā Grečaņinova „Šūpļa dziesmā" un Žilinska „Jasmīni tvan," kaut arī drāmatiskie akcenti tai nebūt nav sveši (J. Mediņa „Maigums un grēks"). Ievērojot viņas balss teicamās dotības, gribētos nākamībā redzēt mākslinieci pievēršam vairāk uzmanības toņa kontrolei un traucējošā vibrato novēršanai augšējā reģistrī. A. Kalniņas balsij pagaidām vēl trūkst izlīdzinātāka plūduma un samtainaka spožuma, arī solo dziesmās priekšnesums varētu būt niansētāks. Krietna skola un cītīgs darbs māksliniecei palīdzēs izkopt viņas neapšaubāmo talantu lielākā pilnībā un izveidos spilgtāku personību. Derētu arī vairāk padomāt par gaumīgākas un mākslinieciski izsvērtākas programmas satādīšanu. Noklausītā koncertā diezgan paraibā virknē figurēja dažādu noskaņu un stilu žanra un mākslas dziesmas ar operu ārijām atsevišķo posmu noslēgumos. Būtu arī jāpiemin, ka „Lūgšana" no A. Jurjāna kantātes „Tēvijai" patstāvīga koncerta programmā gan īsti neiederas.

Klausītāji A. Kalniņas koncertu uzņēma atsaucīgi, bija sumināļumi, ziedu veltes un piedevas. Droši un uzmanīgi pavadīja komp. A. Strombergs.

T. Ķeniņš.

Arnolds Lūsis

CILVĒKS BEZ MĀJAS

ATMIŅAS.

20. turpinājums

Nupat uz slimnīcu aizveda mums blakus istabā dzīvojošās vācietes zēnu un meitenīti. Tie esot saslimuši ar difteriju: Ak Dievs, kas nu būs ar mūsu zēniem?!

Pičiņš miegā pastāvīgi svaidās un smagi elpo. Un Mārītis, pamodies, lūdz, lai guļot viņam blakus un viņu sasildot . . . Mūs sagaida gaŗa un grūta nakts . . .

Nevaru aizmigt.

Sēdu pie galda un mēģinu lasīt. Bet domas ir kā satraukti putni. Nespēju koncentrēties. Vienmēr uzmācas jautājums: kas ar mums notiks nākotnē? Kaŗš, liekas, iet uz beigām. Un, vai kaŗam beidzoties, mēs varēsim bez bailēm atgriezties dzimtenē? Vai būtu prātīgi braukt mājās, ja Latvijā vēl atrastos krievu kaŗaspēks? Vai krieviem var uzticēties? Pagājušā vasarā sapnī redzēju Kārli Ulmani. Viņš sēdēja pie galda savā kabinetā, ko Madernieks bija izraibinājis ar latviskiem ornamentiem. „Kas notiks ar Latviju?" — jautāju. „Latvijas liktenis izšķirsies tad, kad Rūzvelts ies atvaļinājumā," — prezidents atbildēja. Ko šāda atbilde varētu nozīmēt? Vai Amerikas prezidents būtu pret mūsu tēvzemes neatkarības atjaunošanu? Vai tuvākā nākotnē Amerikas prezidents mainīsies? Varbūt mani ietekmējusi vācu propaganda, bet Rūzvelts man nepatīk . . .

Kas tagad notiek Kurzemē? Pēdējās nedēļas neesmu saņēmis latviešu laikrakstus. Tāda nezina ir nomācoša. Kaut šajā bezcerības un izmisuma tumsā būtu jel viens trausls, mirdzošs gaismas stars!

Pičiņš miegā ieraudas.

Apsedzu viņu. Domāju: kas būtu jādara, lai bērni reiz izaugtu par cilvēkiem, kuŗi neatkārtotu savu vecāku kļūdas un būtu atbrīvoti no maldiem un grēka, kas turējis žņaugos iepriekšējās paaudzes? Mūsu Pestītājs mira pie krusta Golgātā tamdēļ, ka cilvēki nemācēja dzīvot.

Kristum bija jācieš tamdēļ, ka cilvēki bija sasituši Dieva dotos bauslības galdiņus, un jaunus, labākus likumus nemācēja izdomāt . . . Un mēs grēkojam tāpat, kā mūsu tēvi ir grēkojuši. Arī mēs neprotam dzīvot. Mēs mākam tikai sagraut, iznīcināt, nokaut. Bet — mēs nespējam dzīvi celt un veidot tā, lai varmācības taisnības vietā reiz valdītu mīlestības taisnība. Nekas jauns pasaulē nevar rasties, ja cilvēki paliek tie paši vecie . . . Jā — kas būtu jādara, lai mūsu bērni . . . lai paaudzes, kas nāktu pēc mums, nestu savā vaigā Dieva līdzību un jaunā cilvēka gaismu savā dvēselē?

Es redzu tikai vienu ceļu.

Jāatmet kalpošana burtam, un jāmācās kalpot cilvēkam. Burts nedrīkst nokaut garu ne baznīcā, ne sabiedrībā, ne valstī. Neviena ideja nedrīkst nokaut mīlestību uz līdzcilvēkiem, kuŗus glābt Dieva Dēls nācis pasaulē. „Sludināšanas mērķis ir mīlestība" — raksta ap. Pāvils vēstulē Timotejam: „kas nāk no skaidras sirds un labas apziņas un neliekuļotas ticības". Un mūsu Pestītājs saka: „Jaunu bausli es jums dodu, lai jūs viens otru tā mīlētu, kā es jūs esmu mīlējis. Tad visi redzēs, ka jūs esat mani mācekļi, ja jums būs mīlestība savā starpā.

Šajā gaŗā naktī, kas lēni tek pret rītu, es lūdzu: Kungs, atdari cilvēkiem viņu aklās acis! Liec maniem bērniem dzīvot pasaulē, kuŗā būtu vairāk mīlestības, vairāk taisnības un cilvēcības.

25. martā 1945.
Pūpolu svētdienā,
Karlsbādē.

★

Mūsu istabiņa jau piešķirta bēgļiem no Silēzijas. Atnāk jauna māte, kuŗai uz rokām dus divi nedēļas veca meitenīte. Šai sievietei ir atklāta, sirsnīga seja. Acis saraudātas, apsarkušas. Viņas skatā atspoguļojas lielas bēdas un izmisums. Savādi: durvis atveŗot, domāju, ka viņa ir latviete. Vai vienādi likteņi padara cilvēkus līdzīgus arī izskatā?

Māmuļa sirsnīgi aprunājas ar atnācēju, kas gaida, kad atbrīvosim telpu, un mēģina to nomierināt un drošināt. Kad viņa ir aizgājusi, mēs tūdaļ sākam gatavoties ceļam. Mums nav nekāda iemesla vilcināties. Zēni ir atlabuši, un briesmas, gods Dievam! laikam, arī šoreiz mums būs aizgājušas gaŗām . . .

Pievakarē atskrien N. kundze. Vai mēs varētu kaut kā izkārtot, lai viņas dēls drīkstētu braukt kopā ar mums līdz Koburgai? Esot ieradies Karlsbādē, lai paņemtu dažas vērtslietas, ko viņi gribot nogādāt drošībā. Tagad satiksmes pārvalde negribot viņu vairs laist atpakaļ uz Bavāriju, jo šurp braucot esot norādījis, ka vēloties palikt pie vecākiem. Ierēdņi teikuši, ka visi jauni vīrieši, kas vēl neesot iesaistīti bruņošanās rūpniecībā, tuvākās dienās tiksot sūtīti uz fronti vai nocietinājumu būves darbos. Vai māmuļa nevarot N. kundzes dēlu uzdot par savu brāli? Varbūt, ka viņu varot pierakstīt uz mūsu braukšanas atļaujas?

Mums šis priekšlikums nepatīk. Bet — negribas arī atteikt N. kundzei, ko pazinām jau dzimtenē. Viņa lūdzas, raud, solās mums maksāt un norāda, cik ļoti viņas spēcīgais dēls mums ceļā varēšot palīdzēt.

Beidzot māmuļa piekāpjas. Aiziet uz satiksmes pārvaldi un atgriežas smaidīdama. Viss kārtībā. Jaunais N. var braukt kopā ar savu māsu un svaini uz Mengersgereuthu.

Norunājām, ka dosimies ceļā jau parīt. Vilciens atiet četros no rīta. Būs agri jāceļas, lai laikus nokļūtu stacijā.

27. martā 1945.

★

BEIGU IESĀKUMS

„Kāpēc Tu miris esi,
To dod mums, Jēzu, prast,
No tā, ko priekš mums nesi,
Liec labus augļus rast" . . .

Briesmīgā nogurumā un ļaužu kņadā šī ciešanu laika dievkalpojumos bieži dziedātā dziesma, klusi atmiņā skanot, ir vienīgā, kas atgādina, ka šodien ir Lielā Piektdiena. Upuŗa diena. Diena, kas stāsta par lielāko mīlestību, kāda jebkad atklājusies cilvēcei. Bet — kamdēļ Jēzus upuris nav atnesis svētību arī mūsu laikmetam? Kamdēļ mēs nevaram dzīvot kā brāļi? Kamdēļ nevaram viens otram tuvoties sirsnīgā uzticībā? . . .

(Trauksme pārrāva domu pavedienu. Mūs izdzina laukā no stacijas uzgaidāmām telpām; bija jāskrien lielu gabalu līdz patvertnei. Zēni, uzmodināti no snaudas, raudāja un niķojās. Negribēja paši iet, un panest mēs viņus nespējām. Tāpēc iegājām kāda nama trepju telpā un nogaidījām tur trauksmes atsaukumu.)

Jā — tik tālu nu mēs esam. Četrdesmit astoņās stundās esam tikuši līdz Koburgai. Karlsbādi atstājām 29. martā, četros no rīta. Lai nenokavētu vilcienu, piecēlāmies jau divos naktī. Bijām noraizējušies par zēniem, bet tie izturējās brīnišķi jauki. Tikko modinājām, Mārītis bija mudīgi augšā, un, smaidot kā saulīte, posās ceļam. Lielo ceļa gabalu līdz stacijai pats notecēja kājiņām, un visu laiku uzvedās kā liels un saprātīgs vīrs. Arī Pičiņš bija aizmirsis niķoties; tas, ka nesu viņu „kukuragā," viņam patika gluži labi.

Kad pienāca vilciens, ievēroju, ka tā pēdējam vagonam ir uzraksts „Poļiem un suņiem."

„Kāpsim iekšā" — teicu māmuļai, „šis vagons būs tukšāks kā citi. Ceram, ka šo brīvību jaunā Eiropā varam sev atļauties."

Tā arī izdarījām. Un nenožēlojām. Līdz Essenai atbraucām bez traucējumiem. Tad ieradās kontrole un lika mums pārsēsties. Meklējām vietu citos vagonos, bet tie visi bija pārpildīti. Beidzot vienā iekļuvām — bet — izrādījās, ka tas domāts tikai „smagi cietušiem." Konduktors bārās un atkal trieca mūs projām. Laime, ka vairāki ievainotie kaŗavīri dzelzceļnieku nomierināja un tas atļāva mums palikt, kamēr radīšoties nopietna „vajadzība." Un nebija jau arī ilgi jāgaida. Tāda „vajadzība" atnāca, tērpusies sinepju krāsas uniformā, skaistas, moderni ģērbtas dāmas pavadībā. Vīrs iekliboja grūstīdamies vagonā, un man bija viņam jāatdod sava vieta. Kad Mārītis, vagonam kratoties, netīšām pieskārās viņa ceļgalam, „vajadzība" sāpīgi saviebās un sāka nikni rāties, žēlojoties par neaudzinātiem bērniem un cilvēkiem, kas neievērojot noteikumus un ceļojot vagonos, kur vietas paredzētas tikai varonīgiem cīnītājiem un smagi cietušiem. Mēs ar māmuļu cietām klusu. Vai mēs drīkstējām ko teikt?

„Vajadzība" izkāpa Richtenfelsas stacijā. Redzējām viņu aizejam vieglā, raitā solī, eleganti atbalstot savas dāmas elkoni. Brīnums, cik ātri šis „smagi cietušais" vīrs bija atveseļojies! Viņš nemaz vairs nekliboja. . . .

N. kundzes dēls (uzkrītoši elegants un švaukstīgs) atnāca uz staciju ar vidēja lieluma čemodānu, kas, acīmredzot, bija ļoti smags. Mēs ar māmuļu spriedām, ka čemodānā ir vai nu akmeņi, vai zelts. Ar mums kopā jaunkungs turējās tikai līdz tam brīdim, kamēr tika cauri stacijas barjērai, kur bija jāuzrāda braukšanas atļauja. Poļiem un suņiem domātā vagonā viņš, protams, negribēja kāpt iekšā. Aizgāja. Un neesam viņu vairs redzējuši. Cilvēks aizmirsa pat atvadīties.

Vilcieni tagad iet tā, kā pagadās. Pagājušo nakti pavadījām Lichtenfelsas stacijā, sliežu pārejas tunelī. Uzgaidāmā telpā palikt negribējās. Tā bija pārpildīta un atbaidoša. Dante to būtu nosaucis par elles priekšpagalmu.

(Turpinājums sekos)

VALSTS SVĒTKU SARĪKOJUMS ĪTONA AUDITORIJĀ

Organizāciju pārstāvju sanāksmē 28. martā bija pārstāvētas 15 organizācijas. Par sanāksmes vadītāju ievēlēja LNAK valdes pr-di J. Niedru, par sekretāru O. Kļavenieku. J. Niedra deva ieskatu par pag. gada organizāciju sanāksmē apsvērto ierosinājumu, 18. novembra valsts svētku atcerē gatavot lielāku mūzikālu uzvedumu. Viņš arī norādīja, ka uzvedumam jābūt rūpīgi sagatavotam.

Valsts svētku atceres sarīkojums šogad notiks 17. novembrī, Ītona auditorijā, jo tā ir viena no labākām, mūsu valsts svētku sarīkojumam piemērotām telpām. J. Niedra arī uzsvēra domu pieturēties pie iepriekšējo gadu pieredzes, liekot uzsvaru uz vairāku koŗu līdzdalību, kas citu tautu viesu skatījumā arvien izpelnījušies cildenas atsauksmes. Tāpat domāja arī J. Kleķeris un B. Senkēviča. Pēdējā ieteica programmā paredzēt arī deklamātoru un solistu priekšnesumus koŗa pavadījumā. P. Rasiņš savukārt aicināja valsts svētku atceres vakara runātājus ierobežot runu laiku, svētku runai ieteicot nepārsniegt ½ stundas ilgumu. Dzīvas pārrunas izraisīja skautu jendas pārstāvja O. Kļavenieka ierosinājums, aicināt šogad svētku runātāju no jauno akadēmiķu - latviešu jaunatnes darbinieku aprindām ASV. Viņš norādīja, ka līdzīgas ierosmes jau īstenotas vairāko latviešu centros Sav. Valstīs un Kanadā, kas radījušas latviešu sabiedrības, īpaši jaunatnes, aprindu, dzīvu atsaucību.

Toronto latviešu valsts svētku atcerēs kā runātāji līdz šim aicināti galvenokārt vecākās paaudzes pārstāvji. Komentējot ierosinājumu, J. Niedra ieteica to rūpīgi pārdomāt, jo jāņem vērā kā vecākās, tā arī jaunās paaudzes vēlējumi. Viņš ieteica tomēr dot priekšroku vecākās paaudzes pieredzei. Līdzīgu ieskatu izteica arī B. Senkēviča un P. Rasiņš. A. Martinsone norādīja, ka jaunās paaudzes runātāja izraudzīšanā būtu jāvadās no viņa spējām runāt par politiskā stāvokļa jautājumiem. Par jaunās paaudzes pārstāvja aicināšanu iestājās J. Dreifelds. Viņš norādīja, ka vecākās paaudzes klausītāju rindas kļūst retākas un viņu vietas ieņem jaunie.

Izlīdzinošu ierosinājumu vēlējās K. Šlesers, ieteicot abu paaudžu runātājus. Pēc debatēm sanāksme pievienojās O. Dzērvīša ierosinājumam, jautājuma izkārtošanu nodot rīcības komitejai, kas, ņemot vērā sanāksmē izteiktās ierosmes, vienosies par svētku runātāja izraudzīšanu.

Pieņēma O. Dzērvīša ierosinājumu darba turpināšanai izraudzīt iepriekšējā gada komiteju. Rīcības komiteja darbosies šādā sastāvā: J. Niedra — pr-dis (LNAK), R. Roze — pr-ža v. - administrātors (Pirmā ev. - lut. dr.), J. Skrastiņš — kasieris (Sv. Jāņa ev. - lut .dr.), St. Leimanis — kārtības dienests (Kanadas latviešu skautu jenda), A. Martinsone — dekorēšanas kārtotāja (Kanadas latviešu gaidu jenda), B. Senkēviča — programmas kārtotāja (LPB Kanadas kopa), K. Kārkliņš — sevišķu uzdev. loc. (Latviešu kreditsab.). Iztrūkstošo komitejas locekļu vietā no jauna ievēlēja: K. Šleseri — programmas kārtotājs (Toronto korporāciju kopa) un J. Dreifeldu — sekretārs (Latviešu studentu kopa un YMCA). Kandidāti: J. Kleķeris (DV Toronto nod.), R. Pērkone (Studenšu korporāciju kopa), O. Dzērvītis (Austrumu ev. - lut. dr.), A. Vuciņš (Toronto latviešu katoļu vienība).

KANADĀ

TORONTO

◉ Dziesmu svētku b-bas valde sakarā ar padomes lēmumu izsaka vislielāko pateicību III Latviešu dziesmu svētku Kanadā rīcības komitejai un tās pr-dim E. Krūkam par dziesmu svētku priekšzīmīgu noorganizēšanu un īstenošanu.

Šie dziesmu svētki izvērtās par visplašāko latviešu kultūras sarīkojumu ārpus Latvijas un bija iespaidīgs mūsu mazās tautas nacionāls demonstrējums brīvajā pasaulē.

Mēs ticam, ka šie svētki ir devuši daudz jauna spēka un atspirdzinājuma trimdas saimei.

Latv. dziesmu svētku b-bas Kanadā valde.

◉ 25. martā Toronto Austrumu draudzes lauku īpašuma „Tālava" pārvalde sanāca uz sapulci, lai lemtu par turpmāko šī īpašuma apsaimniekošanu. Pēc iepriekšējā protokola nolasīšanas un ziņojumiem par līdzšinējo darbību sapulces dienas kārtībā apsprieda jautājumus par ēku, tiltu, akas un citu būvdarbu realizēšanu. Lai papildinātu līdzekļus šiem mērķiem, nolēma rīkot maija sākumā draudzes vakaru veltītu Tālavai.

◉ Tērvetes skautu vienības septīto gada svētku atcere notiek 31. martā, plkst. 7 vakarā, Sv. Barnaba baznīcas sarīkojumu zālē. Būs priekšnesumi, rotaļas un azaids. Sarīkojumā gaidīti būs visi tautieši, kam rūp mūsu jaunatnes audzināšana latviskā garā.

◉ Vēloties atbalstīt Sv. Jāņa draudzes dievnama celšanu, Irma Kajaka - Ķeniņa rīko savas ritmo-plastikas skolas audzēkņu vakaru, kas notiks svētdien, 1. aprīlī, plkst. 5 p.p., Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē. Audzēkņu vakarā paredzēti 2 uzvedumi: Villa Lobos „Meža pasaka" un Jāņa Ķepīša „Papardes zieds". Biļetes — $1,- — var iegādāties pie dāmu komitejas darbiniecēm.

Tautieši mīļi lūgti sarīkojumu apmeklēt un vecāki lūgti ņemt līdz arī savus bērnus.

◉ Saulaines pārvalde meklē kopgalda vadītāju - saimnieci, virtuves strādnieces un mazo bērnu (5—7 g. v.) nometnes vadītāju (sievieti). Interesenti lūgti sazināties ar Saulaines pārvaldes prku Ed. Buku, 86 Pinecrest Rd., Toronto 9. Tālrunis RO 9-8923.

◉ Saulaines pārvaldes sēde notika draudzes namā 22. martā. Sēdē pārrunāja jautājumus, kas saistās ar nometnes sarīkošanu un vasaras sarīkojumiem Saulainē. Sēdē piedalījās arī nometnes vadītāji — komandants Māris Pone un meiteņu vadītāja Inese Akmens.

◉ Agrais Lieldienu rīta dievkalpojums šogad notiks nevis Jāņa baznīcā, bet Trīsvienības, plkst. 4.30 no rīta. Sv. Jāņa baznīca aizņemta televīzijas raidījumam.

◉ Rūpnieks Dr. chem. Juris Benjamiņš kopā ar dzīvesbiedri un dēliem izbraucis uz Bahamu salām, lai CBC uzdevumā veiktu pēdējos uzņēmumus filmai, kuŗas darbība risinās okeāna dzīlēs. Benjamiņa ģimenes atgriešanās Toronto paredzēta 10. aprīlī.

◉ Mākslinieks Alfreds Brūveris gatavojas nākamā mēnesī atklāt savu otro gleznu izstādi. Ja laika apstākļi būs labvēlīgi, tad skate notiks brīvā dabā Grenadieŗu ezera austrumu pakrastē.

◉ Kanadas latviešu gaidu un skautu jendu biroja vad. apspriedi 27. martā vadīja gaidu jendas pr-ce vad. A. Martinsone. Apspriedē piedalījās skautu jendas pr-ks vad. St. Leimanis, vad. M. Vilka, A. Siliņa, S. Ozola, A. Budrevics, Ed. Ozols, J. Treimanis, V. Treimanis, J. Deksnis, O. Kļavenieks un Ed. Davidsons. Apspriedes galvenais pārrunu temats bija skautu 45 un gaidu 40 gadu jubilejas nometnes organizēšana.

Iepriekšējā vadītāju apspriedē vienojās par jubilejas nometnes rīkošanu laikā no 1. līdz 3. septembrim Saulainē, bet minētā laikā Sidrabenē paredzēts rīkot jauniešu tautas deju svētkus. Pēc garākām pārrunām nolēma jubilejas nometni rīkot 8. un 9. septembrī Saulainē. Izraudzītais laiks iekrīt nedēļas nogalē un pēc sestdienas skolu mācību stundām tūliņ skauti un gaidas no latviešu centriem varēs doties uz nometni. Lielais jubilejas ugunskurs iedegsies plkst. 8 vakarā. Pārnakšņošanu izkārtos pa Saulaines novietnēm un arī uztura jautājums kārtosies uz vietas.

Nometnes virsvadībā darbosies gaidu vad. Ed. Davidsons un vad. G. Upīte no Hamiltonas. Gaidu jendas vadības ierosinājumā pārrunāja īpašas nometnes izdevuma — grāmatas sagatavošanu rotātora technikā.

11. Lielā nometne šogad notiks Austrumu ev. - lut. draudzes lauku īpašumā Tālavā. Tā ilgs no 30. jūnija līdz 8. jūlijam. Pirmie nometņotāji sāks ierasties jau 29. jūnija vakarā. Mazskautu un guntiņu nometnes darbosies pirmās 3 dienas. Vad. A. Budrevics ierosināja arī šogad nometņošanas kārtību ieturēt pa vienībām, bet vad. M. Vilka atzina kā lietderīgāku nometņošanu pa darbības nozarēm (mazskauti, guntiņas, skauti ,gaidas, roveŗi, lielgaidas).

Pārrunāja arī skautiem un gaidām novēlētā zemes gabala formālitāšu izkārtošanas nepieciešamību, un kā skautu un gaidu pārstāvjus izraudzīja vad. A. Siliņu un vad. A. Budrevicu. Komisijā darbosies arī vecāku padomes pārstāvji.

Abu jendu vadītāju sagatavošanas kursi šogad notiks Hamiltonā 14. un 15. aprīlī. Kursu nodarbības norītēs vietējā skautu štāba mītnē. Pulcēšanās kursiem 13. aprīļa vakarā, plkst. 8, baznīcas zālē, 18 Victoria Ave., S.

Svētdien, 29. aprīlī, Sv. Katarīnēs atzīmēs Sv. Juŗa dienu ar svētbrīdi, parādi un priekšnesumiem. Svinībās piedalīsies abas jendas.

O. K.

Piedāvā: desas un citus gaļas izstrādājumus no pašu darbnīcas. ◉ Svaiga gaļa. ◉ Importēti saldumi. Eiropiešu maize.

WINDSOR MEAT & SAUSAGE Mkt.

3111 DUNDAS ST. W., TORONTO.

(Starp Clendenan un Quebec)

LONDONA, ONT.

◉ DV biedru sapulces dalībnieki svētdien noklausījās ziņojumus par Kanadas DV gada sapulces un LNAK sesijas norisi un svarīgākiem lēmumiem. Sapulcē piedalījās arī DV KV priekšsēdis Roberts Epneris.

Bez nodaļas iekšējo dzīvi skarošiem lēmumiem pārrunāja arī Toronto vienības nama un kritušo karavīru pieminekļa jautājumus. Vienbalsīgi pieņēma valdes ierosinājumu iegādāties vienu Toronto vienības nama paju, vadoties no domas, ka Toronto vienības nams būs simbols visiem Kanadas latviešiem un ka vienības namā vai īpašumā būs vieta arī kritušo karavīru piemineklim.

Ar šo lēmumu Londonas DV vēlas apliecināt visu Kanadas latviešu vienotības ideju. R. B.

◉ Svētdien, 8. aprīlī, paredzēta latviešu programma CFPL (Channel 10) televīzijas raidījumā no plkst. 11 līdz 12 priekšpusdienā. Programmā vakarēšanas uzvedums L. Lukstes vadībā ar dziesmām un tautas dejām; līdz ar londoniešiem piedalīsies arī Hamiltonas Jaunatnes pulciņa „Rotas" tautisko deju grupa. Šoziem Londonā latvieši četras reizes piedalījušies televīzijas raidījumos.

◉ Skaidrītes Pences - Neimanes komēdiju „Lielais malks" Londonā jau otro reizi uzvedīs sestdien, 28. aprīlī, ev. - lut. draudzes dāmu komitejas rīkotā pavasaŗa sarīkojumā poļu baznīcas zālē. Sākums plkst. 8.00 vakarā. Teātŗa izrādei sekos saviesīgs vakars ar deju.

Ps.

TEODORS SĪLIS GAVILNIEKS

Paidagogs, karavīrs un žurnālists Teodors Sīlis 1. aprīlī atskatīsies uz 50 mūža gadiem, 25 skolotāja darba gadiem un 30 gadiem, kas aizritējuši aktīvi līdzdarbojoties latviešu presē.

Pēc skolotāju institūta beigšanas T. Sīlis skolotāja gaitas sāk 1935. g. un tās turpina arī vēl šodien trimdas latviešu skolās.

Līdztekus skolotāja darbam viņš studēja Latvijas Universitātē, vēlāk Jelgavas lauksaimniecības akadēmijā agronomiju. Beidza rezerves virsnieku kursus pie Latvijas Kaŗa skolas un piedalījās leģiona cīņās.

Latvijas brīvvalsts laikā bija aktīvs darbinieks skolotāju biedrībās, mazpulkos, jaunsargos un Latvijas vanagos. Daudz rakstīja presē par paidagoģiskiem un sabiedriski - kultūrāliem jautājumiem.

Trimdā, tūlīt pēc karavīra mēteļa novilkšanas, atsāk skolotāja gaitas Ņuštadtes Latviešu skolā un vēlāk Vācijas franču zonā vadīja visu tautskolu darbu kā L. C.K. 5. apgabala tautskolu inspektors. Tanī pašā laikā aktīvi darbojās arī presē, bija Latviešu preses biedrības franču zonas kopas sekretārs un žurnāla „Latviskais Vārds" atbildīgais redaktors (iznāca 18 .num.).

Daugavas Vanagu organizācijā darbojas jau 14 gadus. Ieceļojot ASV, 1950. g. nodibina DV apvienību Oklahomā, bet pārceļoties uz dzīvi Kalifornijā, 1952. g. nodibina DV apvienību Ziemeļkalifornijā un vada to jau 10 gadus.

Par izcilu darbu DV organizācijā ir apbalvots ar DV organizācijas augstāko atzinības zīmi.

Visu savu sabiedrisko rosmju centrā T. Sīlis vienmēr izvirza jaunatnes audzināšanu, palīdzību grūtdieņiem un centienus Latvijas brīvbas atjaunošanai.

Trīskārtējais jubilārs tagad dzīvo Kalifornijā, kur strādā par technisko zīmētāju un turpina studijas elektronikā. Kopā ar dzīvesbiedri Lienīti audzina dēlu Andri un meitu Ilzi un ir apņēmīgi iecerējis pie DV organizācijas izveidot vanadzēnu pulciņus, kuŗos vispirms būtu pulcināmi visi DV organizācijas biedru ģimeņu bērni latviskai audzināšanai.

Vēlēsim, lai visi viņa labie nodomi arī nākotnē rod piepildījumu.

Z. V.

Hamiltonas vanadzes ir vienmēr bijušas čaklas talcinieces DV sarīkojumu sekmēšanā.

DV HAMILTONAS NODAĻA PASNIEDZ KAROGU VENTAS GAIDU VIENĪBAI.

Svētdien, 25. martā, Lūdzamās dienas dievkalpojumā Hamiltonas latviešu baznīcā bija jo kuplā skaitā pulcējusies Hamiltonas latviešu gaidu saime. Šī bija nozīmīga un svinīga diena Ventas vienības gaidām, jo pēc dievkalpojuma DV Hamiltonas nodaļa pasniedza karogu gaidu vienībai.

Ērģelēm klusi skanot, jauno karogu baznīcā ienesa DV Hamiltonas nod. pr-ks O. Ieviņš, asistējot vanadzēm: M. Zvirgzdgraudai un I. Jēkabsonei. Nodaļas priekšnieks, nododot karogu Ventas gaidu vienības pr-cei vad. Dz. Majoriņai, teica zīmīgus Andreja Eglīša vārdus: „Tas karogs jums, ko plēš un skauž, uz tēvuzemes jāuzsprauž!" Vad. Dz. Majoriņa saņēma karogu ar vārdiem: „Es noliecos tev, karogs balti mirdzošais ,reiz tiksi latvju ceļos celts. Lai solāmies un stipras stāvam: par Dievu un par Latviju!"

Karogu iesvētīja māc. E. Pavasars, to darinājusi E. Volmera kundze. Dievkalpojumu kuplināja Ventas vienības gaidu koris lielgaidas Dzintras Reines vadībā, nodziedot divas dziesmas. Dievlūdzēju bija pilna baznīca, kas visi nobeigumā vienojās mūsu tautas lūgšanā „Dievs, svētī Latviju".

Pēc dievkalpojuma guntiņas, gaidas, lielgaidas ar vadītājām pulcējās baznīcas blakus telpās pie tējas galda. Mazo un lielo meiteņu acis ar izbrīnu un ziņkāri kavējās pie dzimšanas dienas kliņģeŗa ar 4 svecītēm. Drīz vien vienības pr-ce vad. Dz. Majoriņa noskaidroja šī svētku brīža nozīmi, pastāstot par Latvijas gaidu organizācijas 40 gadiem — Latvijas gaidisma dzimšanas dienu. Turpinājumā sekoja mītnes vakars pie ugunskura, kuŗu vadīja vad. G. Upīte. Vad. Dz. Majoriņa īsumā pakavējās pie gaidisma vēstures: pieminot gaidisma dibinātājas, pirmās latviešu gaidas Latvijā, gaidas trimdā un latviešu gaidas brīvajā pasaulē. Ugunskura priekšnesumos vijās latviskais ar gaidu mākām — tema: Latviešu gaida. Guntiņas pa kuriņiem rādīja mīklu, bet gaidas un lielgaidas tautas dziesmu drāmatizējumus.

Nobeigumā gaidu saime, lokā saslēdzoties, nodziedāja gaidu vakara dziesmu un pēc lūgšanas ar rokas spiedienu šķīrās ,lai tikpat kuplā skaitā satiktos Sv. Juŗa dienā Niagarā.

J. G.

Dr. Voldemārs Jansons šinīs dienās atzīmēja 25 gadus ārsta darbā.

ĀRSTE G. NIEDRA - ZEPS

pieņem no pirmdienas līdz piektdienai — no plkst. 6.30-8 vak.; sestdienās no plkst. 11-1 dienā.

137 HIGH PARK AVE., TORONTO 9. TEL. 766-7703.

ĢENERĀLKONSULS

Mr R. N. BRYSON

Toronto, tel. HO 3-5861, 118 DANFORTH AVE.

KONSULS

VILIS TOMSONS

Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q., 5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V BEBRIS

APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS

41 PITCAIRN CRESC. TORONTO. PL. 9-0266

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION Limited

maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas.

Birojs atvērts 4 reizes nedēļā, Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton un Jarvis ielu stūrī, Tel. WA 4-0503.

Pirmdienās no plkst. 3—10 vak. Trešdienās un piektdienās no plkst. 11—3 dienā.

Ceturtdienās no plkst. 7—10 vak. Venus puķu veikalā, 231 Roncesvalles Ave., Tel. LE 4-4645.

Pasta adrese: 280 Wright Ave., Toronto, Ont.

ALEKSANDRA KĀNBERGA RAKSTU DARBU BIROJS 65 Ferrier Ave.,Toronto, (pie Danforth & Carlaw) Tel.:HO 3 2667

Jaunās Gaitas literārā kokteiļa dalībnieki: dzejnieki, rakstnieki, vakara rīkotāji un JG draugu kluba biedri. Foto JAK

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

30. martā — Vanadžu kopas un TLB dāmu komitejas kopīgs tējas vakars „Atkusnis", DV namā, 123 Hurona ielā.
31. martā Sv. Barnaba baznīcā, plkst. 7.00 vakarā, Tērvetes 19. skautu vienības gada svētku sarīkojums.
1. aprīlī, plkst. 5.00 p.p. Sv. Andreja b-cas zālē Irmas Kajakas - Ķeniņas Ritmikas un plastikas skolas audzēkņu pēcpusdiena.
7. aprīlī — DV futbolistu balle ar „Miss Football" vēlēšanām Ungāru kluba telpās, 245 College ielā.
7. aprīlī — Omartija kundze, Vašingtonas teātŗa viesizrāde.
8. aprīlī — TLB referātu pēcpusdiena. J. Popelis „Kas svarīgāks, zināšanas vai saprašanās?" 245 College St., Toronto
28. aprīlī — teātŗa izrāde „Pilnsapulce Čučiciņgā" ar M. Vētru.
14. aprīlī — Viestura koŗa koncerts TLB sestdienas skolai, Sv. Andreja baznīcas sar. zālē.
15. aprīlī — Dziesmu svētku filmas izrāde Sv. Andreja b-cas telpās, plkst. 6 vakarā.
26. aprīlī pianistes Ilzes Štrāls - Didrichsones klavieŗu koncerts.
29. aprīlī — pēc dievkalpojuma Trīsvienības baznīcā notiks „Draudzes vakars".
3. maijā — dziedones Līnas Karlsones koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
5. maijā — Ziedu balle, Palace Pier, DV Toronto nodaļas sarīkojumā.
6. maijā — Ģimenes diena TLB sestdienas skolā, Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
11. maijā — Dižda̧nča priekšnesumu vakars.
12. maijā — Kurzemes cietokšņa krišanas piemiņas salidojums Toronto, Igauņu namā, 958 Broadview Ave., pl. 5 p.p.
12. maijā plkst. 8.00 vakarā, Sv. Andreja baznīcā 1. latv. ev.-lut. draudzes koŗa 10. gadskārtējais koncerts.
20. maijā Sv. Barnabas b-cā, pl. 4 p.p. Martas Tūteres klavieŗu studijas audzēkņu pēcpusdiena.
26. maijā, plkst. 7.00 vakarā TLTA Sestdienas ģimnazijas izlaiduma akts Sv. Andreja b-cas sarīkojumu telpās.
27. maijā - Pavasaŗa svētki Sidrabenē.
3. jūnijā — izlaiduma akts TLB sestdienas skolā, Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
23. jūnijā — Līgo svētku uzvedums ar deju Sidrabenē.

No 30. jūnija līdz 8. jūlijam — gaidu - skautu 11. lielā nometne.

1.—3. sept. — Tautas deju svētki Sidrabenē.

ST. KATARINES

15. aprīlī — teātŗa uzvedums „Pilnsapulce Čučiciņgā, plkst. 4 p. p., Maywood skolā, Haig St. Latviešu skolas sarīkojums.
29. aprīlī — Kanadas latviešu skautu - gaidu pavasaŗa parāde un dievkalpojums.

HAMILTONĀ

31. martā — HLB literārs vakars par J. Medeņa dzeju ar Dr. P. Vasariņa referātu.
1. aprīlī — „Nāc paklausies, draudziņ" — Daugavas vanadžu bazārs ar priekšnesumiem. Sākums plkst. 4.00.
5. maijā, plkst. 7.30 HLB rīko Maija balli Rainbow zālē (Sanford un King).

LONDONĀ, ONT.

1. aprīlī — KLMA izstādes atklāšana Shute institūtā.
8. aprīlī — L. L. kopas studiju sekcijas literāra pēcpusdiena par J. Medeņa dzeju ar Dr. P. Vasariņa referātu.
2. jūnijā — DV Maija balle Crumlin sporta klubā.
23. jūnijā — Līgo svētki Dorčestrā, Londonas organizāciju kopīgs sarīkojums.

NIAGARĀ

28./29. jūlijā — Draudzības un jaunatnes dienas.

ČIKAGIEŠIEM NEPI

NEKUSTAMA ĪPAŠUMA KOMITEJAS

„Šā gada sākumā Nekustama īpašuma komiteja pie Čikagas Latviešu organizāciju apvienības izsūtīja rakstus draudzēm un organizācijām ar lūgumu izvēlēt personas, kuŗas varētu veikt zemes īpašuma iegādi pie ezera jaunatnes un citām sabiedriskām vajadzībām.

Pag. gada 15. septembrī ČLOA's delegātu sapulce nolēma šo jautājumu atlikt līdz visu draudžu un organizāciju gada sapulcēm, kur to likt darba kārtībā Tagad nu šis gada sapulces notiek un dažas draudzes un organizācijas jau darbiniekus komitejas darbam ir izraudzījušas. Cerams, ka vēlākais aprīļa mēnesī tas būs izdarīts visās draudzēs un organizācijās, un pēc komitejas pārorganizēšanas varēs ar svaigiem spēkiem sākt intensīvu darbu, lai ātrāk to novestu līdz sekmīgam atrisinājumam.

Pag. gada darbība rādīja, ka

Ā. BĻODNIEKS PĒD

Ap 300 organizāciju pārstāvji, sabiedriski darbinieki un Ņujorkas latvieši pulcējās svētdien, 25. marta vakarā, bēŗu namā Bruklinā, lai izvadītu bijušo Latvijas ministru prezidentu, Saeimas deputātu un Komitejas Latvijas brīvībai priekšsēdi Ādolfu Bļodnieku. Virs aizgājēja šķirsta pie sienas Latvijas valsts ģerbonis un sarkanbaltsarkanais karogs, bet pie trim bēŗu zāles sienām vainagu kalni. Stundu pirms sēru brīža spēlēja arpas solo, atskaņojot sēru mūziku. Pie šķirsta korporācijas Tālavija goda sardze, kuŗas filistrs viņš bija.

Atvadu svētbrīdi vadīja māc. R. Zariņš. Ad. Bļodnieka nāve latviešiem ārpus dzimtenes ir smags zaudējums, jo par dzimteni vēl jācīnās. Viņš cīnījies par Latvijas brīvību kopā ar citām apspiestām tautām, interesējies par baznīcas dzīvi Latvijā.

Kā pirmais no lielā latviešu politiķa atvadījās sūtnis A. Spekke, kas bija ieradies no Vašingtonas, pateicoties par lielo draudzību. T. Rancāne no Latviešu studenšu kopas prezidiju konventa atcerējās aizgājēja simpatijas Latgales jautājumam un zemniekiem. No savas partijas lidera atvadījās Jaunsaimnieku un sīkgruntnieku partijas biedri, A. J. Ozoliņam runājot visu biedru vārdā. Jau no skolas sola A. Bļodnieks darbojies politikā un cīnījies par Latvijas brīvību. Viņš vienmēr ticējis brīvības idealiem, kalpoja latviešu tautai un

AMERIKAS LATVIEŠU JA

AS

Amerikas latviešu jaunatnes apvienības valde savā sēdē Filadelfijā meklēja veidus, kā rast ciešāku kontaktu ar saviem biedriem un latviešu jaunatni Amerikā vispār. Valde apsprieda arī plašāka mēroga pasākumus ārpus latviešu sabiedrības.

Izstrādājot šī darbības gada jaunatnes vadītāju kursu un konferenču plānu, valde nolēma katrā no trīs apgabaliem rīkot vienu jaunatnes vadītāju konferenci, kurā iztirzātu dažādas darbības problēmas, un vienus jaunatnes vadītāju kursus jauniem pulciņu darbiniekiem.

Pirmie kursi pieteikti 28. un 29. aprīlī Filadelfijā. Valdes locekļi vienojās sagatavot kursu vadlīnijas, uzdodot dažādo ieteikumu sagatavošanu J. Cālītim un R. Bumbērai Vašingtonā. Pēc sagatavotām vadlīnijām Brunis Rubess, Pirmo jaunatnes svētku prdis, apsolījies izstrādāt kursu rokas grāmatu. Kursu valdē apstiprināja Dr. V. Muižnieku (Kalamazū), I. Zīversu (Albānija) un Dz. Bungu (Klīvlenda), Latv. nacionālai jaunatnes apvienībai Kanadā apstiprinot trīs locekļus no savas puses.

Valde apstiprināja Andri Ritumu (Filadelfija) kā pulciņu nozares vadītāju. Nozare sniedz ierosinājumus un ieteikumus jaunatnes pulciņiem, kā arī katru gadu izvēl labāko jaunatnes pulciņu pēc izstrādātiem vērtēšanas noteikumiem.

Publiskās informācijas nozari, kas ALJA's darbībā līdz šim tikai nodarbojās ar pretkomūnistisko informāciju, sadalīja trijās daļās ar valdes locekli Juri Jauntirānu kā vadītāju. Pretkomūnistisko nodaļu turpinās Leonīds Neimanis (Čikaga), bet jaunās nodaļas, „ALJA's Ziņas" — Ras-

...nieces DV sarikojumu sekmēšanā.

LATVIEŠU DZĪVE SAV. VALSTIS

ČIKAGIEŠIEM NEPIECIEŠAMS LAUKU ĪPAŠUMS

NEKUSTAMA ĪPAŠUMA KOMITEJAS PIEKŠNIEKS INŽ. F. MELBĀRDIS MŪS INFORMĒ:

„Šā gada sākumā Nekustama īpašuma komiteja pie Čikagas Latviešu organizāciju apvienības izsūtīja rakstus draudzēm un organizācijām ar lūgumu izvēlēt personas, kuras varētu veikt zemes īpašuma iegādi pie ezera jaunatnes un citām sabiedriskām vajadzībām.

Pag. gada 15. septembrī ČLOA's delegātu sapulce nolēma šo jautājumu atlikt līdz visu draudžu un organizāciju gada sapulcēm, kur to likt darba kārtībā. Tagad nu šīs gada sapulces notiek un dažas draudzes un organizācijas jau darbiniekus komitejas darbam ir izraudzījušas. Cerams, ka vēlākais aprīļa mēnesī tas būs izdarīts visās draudzēs un organizācijās, un pēc komitejas pārorganizēšanas varēs ar svaigiem spēkiem sākt intensīvu darbu, lai ātrāk to novestu līdz sekmīgam atrisinājumam.

Pag. gada darbība rādīja, ka līdzšinējais komitejas sastāvs ir par mazu, tādēļ jāsaka, ka darbinieku nekad nebūs par daudz. Izdarītā aptauja rādīja, ka tautiešos ir interese, kaut arī vēl ne gluži pietiekama, lai iecerēto pasākumu realizētu. Izvēlot aktīvākos darbiniekus no katras organizācijas, varētu ievērojami celt interesi savas organizācijas dalībniekos. Pag. gadā ir noskaidrotas tautiešu vēlmes un prasības, kādam būtu jābūt eventuāli iegādājamam īpašumam pie ezera. Salīdzinot vairākus līdz šim apskatītus objektus, komiteja ir nākusi pie slēdziena, ka daži no tiem ir apsvēršanas vērti, tomēr vēl labāku objektu meklēšana būtu intensīvi jāturpina.

A t s k a t o t i e s uz pagājušiem pusotra gadiem, kopš līdzšinējā Nekustamā īpašuma komiteja sākusi šo jautājumu risināt, jānāk pie slēdziena, ka darbs nav bijis viegls un ir bijušas jāpārvar dažādas grūtības. Vispirms, Čikagā, Milvokos un apkārtnē dzīvojošo tautiešu atsaucība nav bijusi pietiekama. Salīdzinot šo stāvokli ar citās pilsētās dzīvojošo tautiešu viedokli un sasniegumiem, liekas, ka viens iemesls atturībai ir, ka daudz gadu pagājuši un vienam otram sāk rasties šaubas par šāda īpašuma vajadzību. Ņujorkas draudzes piederīgie ir veikuši lielu un apbrīnošanas cienīgu darbu, pieliekot daudz laika un naudas līdzekļu, lai tagad varētu atskatīties uz sekmīgu veikumu un domāt par citu īpašumu iegādi. Viņi nešaubās par tāda īpašuma vajadzību. Cik spriežams no avīžu ziņām, tad Ņujorkas draudzes locekļu skaits ir mazāks par Čikagā dzīvojošo tautiešu skaitu. Pierēķinot čikagiešiem klāt Milvokos dzīvojošos tautiešus, šī skaitliskā starpība iznāk vēl ievērojamāka. Toronto dzīvojošiem tautiešiem ir iegādāti vismaz pieci lauku īpašumi pie ūdeņiem. Arī Toronto tautieši ir ielikuši daudz darba un naudas, lai viņiem šādi īpašumi būtu. Acīmredzot, par šādu īpašumu vajadzību tur šaubu nav. Cik zināms, tad arī Bostonas tautiešiem ir īpašums pie ūdens. Kalamazū tautieši uzcēluši baznīcu. Jābrīnās, kādēļ mēs nevarētu veikt tādus darbus? Mēs to varētu, ja tikai būtu pietiekami daudz gribas.

Nekustamā īpašuma lietā visvairāk darījusi Daugavas Vanagu organizācija, uzkrājot šai vajadzībai lielāku summu. Cik daudz var veikt tautiešu atsaucība, pierāda fakts, ka vienas draudzes sapulcē vien savākti ziedojumi apmēram $700.-.

Pašlaik varam ar apbrīnošanu vērot lielo enerģiju, ko jaunatnes organizācijas velti savu svētku noorganizēšanai. Liekas, ka panākumi neizpaliks, un to viņiem no sirds novēlam. Gribas cerēt, ka tie paši jaunieši ar tādu pašu enerģiju iesaistīsies arī īpašuma pie ezera iegādes lietā, jo šis īpašums domāts galvenā kārtā mūsu jaunatnes vajadzībām. Līdzšinējā komitejas sastāvā ieiet arī jaunatnes pārstāvis, un, cerams, ka pēc komitejas pārorganizēšanas jauniešu **būs** vēl vairāk. Jāpriecājas, ka vienas draudzes gada sapulcē lielu interesi par eventuālas veco ļaužu mītnes ierīkošanu izrādījuši arī vecākās paaudzes pārstāvji. Vajadzību ir daudz, un pie labas gribas tās ir iespējams apmierināt, tādēļ enerģisku darbinieku šai lietā nekad nebūs par daudz."

Ā. BĻODNIEKS PĒDĒJĀ GAITĀ

Ap 300 organizāciju pārstāvji, sabiedriski darbinieki un Ņujorkas latvieši pulcējās svētdien, 25. marta vakarā, bēru namā Bruklinā, lai izvadītu bijušo Latvijas ministru prezidentu, Saeimas deputātu un Komitejas Latvijas brīvībai priekšsēdi Adolfu Bļodnieku. Virs aizgājēja šķirsta pie sienas Latvijas valsts ģerbonis un sarkanbaltsarkanais karogs, bet pie trim bēru zāles sienām vainagu kalni. Stundu pirms sēru brīža spēlēja arpas solo, atskaņojot sēru mūziku. Pie šķirsta korporācijas Tālavija goda sardze, kuras filistrs viņš bija.

Atvadu svētbrīdi vadīja māc. R. Zariņš. Ad. Bļodnieka nāve latviešiem ārpus dzimtenes ir smags zaudējums, jo par dzimteni vēl jācīnās. Viņš cīnījies par Latvijas brīvību kopā ar citām apspiestām tautām, interesējies par baznīcas dzīvi Latvijā.

Kā pirmais no lielā latviešu politiķa atvadījās sūtnis A.Spekke, kas bija ieradies no Vašingtonas, pateicoties par lielo draudzību. T. Rancāne no Latviešu studenšu kopas prezidiju konventa atcerējās aizgājēja simpatijas Latgales jautājumam un zemniekiem. No savas partijas līdera atvadījās Jaunsaimnieku un sīkgruntnieku partijas biedri, A. Ozoliņam runājot visu biedru vārdā. Jau no skolas sola A. Bļodnieks darbojies politikā un cīnījies par Latvijas brīvību. Viņš vienmēr ticējis brīvības ideāliem, kalpoja latviešu tautai un līdz pēdējai stundai bija Latvijai uzticīgs. Pēc tam runātājs nolasīja A. Bļodnieka politiskā testamenta beigu daļu, kur aizgājējs aicina latviešu tautu saslēgties cieši ap sarkanbaltsarkano karogu, trimdā to turēt augstu, bet dzimtenē dziļi sirdī ieslēgt brīvības ideālu. A. Ozoliņš pie aizgājēja šķirsta solīja sekot šiem ideāliem un vadīt partiju testamenta garā.

Starptautiskās zemnieku savienības pārstāvis cildināja aizgājēju kā Latvijas brīvības cīnītāju un zemnieku labklājības aizstāvi. V. Sidzikauskas atvadījās ACEN un Komitejas Lietuvas brīvībai vārdā, bet ACEN latviešu delegācijas vārdā atvadījās V. Māsēns, solot turpināt aizgājēja uzsākto darbu, kamēr Latvija būs brīva. Komitejas Latvijas brīvībai vārdā atvadījās V. Hazners, norādot, ka aizgājējam bijis lielu panākumu mūžs, bet ar viņa nāvi pāršķirta viena no skaistākām lapām Latvijas vēsturē.

A. Bērziņš atvadījās no ALA's, L. Rumaks no Ņujorkas organizāciju padomes, H. Rudzītis no Liberta piemiņas fonda, A. Klīve no Latvijas zemnieku savienības, J. Šāberts no Ceļojošā teātra. Runāja arī igauņu pārstāvis J. Dikmanis, A. Turks, bet no korporācijas Tālavija J. Vītols.

A. Bļodnieku pārpelnoja 26. martā Grīnvuda krematorijā Bruklinā, urnu cerot kādreiz pārvest brīvajā Latvijā.

V. Irbe

AMERIKAS LATVIEŠU JAUNATNES APVIENĪBA PLĀNO APTAUJAS ASV UNIVERSITĀTĒS

Amerikas latviešu jaunatnes apvienības valde savā sēdē Filadelfijā meklēja veidus, kā rast ciešāku kontaktu ar saviem biedriem un latviešu jaunatni Amerikā vispār. Valde apsprieda arī plašāka mēroga pasākumus ārpus latviešu sabiedrības.

Izstrādājot šī darbības gada jaunatnes vadītāju kursu un konferenču plānu, valde nolēma katrā no trīs apgabaliem rīkot vienu jaunatnes vadītāju konferenci, kurā izstrādās dažādas darbības problēmas, un vienus jaunatnes vadītāju kursus jauniem pulciņu darbiniekiem.

Pirmie kursi pieteikti 28. un 29. aprīlī Filadelfijā. Valdes locekļi vienojās sagatavot kursu vadlīnijas, uzdodot dažādo ieteikumu sagatavošanu J. Cālītim un R. Bumbērai Vašingtonā. Pēc sagatavošanas tām vadlīnijām Brunis Rubess, Pirmo jaunatnes svētku prezidents, apsolījies izstrādāt kursu rokas grāmatu. Kursu valdē apstiprināja Dr. V. Muižnieku (Kalamazū), I. Ziversu (Albānijā) un Dz. Bungu (Klīvlendā), Latv. nacionālai jaunatnes apvienībai Kanadā apstiprinot trīs locekļus no savas puses.

Valde apstiprināja Andri Rituma (Filadelfija) kā pulciņu nozares vadītāju. Nozare sniedz ieteikumus un jaunrosinājumus jaunatnes pulciņiem, kā arī katru gadu izvēl labāko jaunatnes pulciņu pēc izstrādātiem vērtēšanas noteikumiem.

Par informācijas nozari, kas ALJA's darbībā līdz šim tikai nodarbojās ar pretkomunistisko informāciju, sadalīja trijās daļās ar valdes locekli Juri Jauntirānu kā vadītāju. Pretkomunistisko nodaļu turpinās Leonīds Neimanis (Čikāga), bet jauno nodaļas, „ALJA's Ziņas" — Rasma Kalniņa (Ņujorka) un sarīkojumu nodaļu — Izolde Ziversa (Albānija). Informācijas biļetens „ALJA's Ziņas" iznāks uzlabotā technikā ar fotografijām un tiks piesūtīts visiem ALJA's biedriem par brīvu. Sarīkojumu nodaļas mērķis ir savākt informāciju par jaunatnes talantiem, lai palīdzētu latviešu kolonijām sastādīt sarīkojumu programmās, kā arī radīt iespējas jauniem talantiem uzstāties.

Valde apsvēra veidus, kā atbalstīt 2. Ziemeļamerikas latviešu jaunatnes svētkus Čikagā no 1962. g. 30. jūnija līdz 8. jūlijam. Svētkos paredzēti ap 30 dažādi sarīkojumi. Lai atvieglinātu svētku izdevumus, jaunākiem jauniešiem paredzēta „nometne 2 x 2" par pazeminātām cenām. Nometnē paredzēta arī sava programma. Valde nolēma visiem saviem sūtījumiem biedriem pievienot informāciju par jaunatnes svētkiem, kā arī svētku laikā turēt ALJA's informācijas galdu.

Izstrādājot žurnāla Mēs saturu, valde atzina tā latviskuma saglabāšanas vērtības jauniešiem un nolēma darīt iespējamo, lai šis žurnāls kļūtu [illegible] skolām, pulciņiem, kā arī [illegible]. Valde atzina par nepieciešamu šāda žurnāla iznākšanu, jo tā saturs sniedz jaunatnei [illegible] un līdz ar to ieinteresē to par latviešu lietām. Valdes locekļi tomēr iesaka, lai ikviens jaunietis [illegible] sniegt savus ieteikumus par to, jo ALJA ir izdevēja apgāda Ceļinieks lielākā akciju īpašniece.

Biedrzine Sarmīte Juberte ziņoja, ka sagatavotas ALJA's biedru kartes 1962. gadam pēc Daumanta Tomsona meta, ko paredzēts izplatīt ap 600 biedriem un biedriem veicinātājiem. Par apvienības biedru var kļūt katrs jaunietis vecumā no 14 līdz 30 gadiem. Biedru maksa $ 1.- gadā, bet biedriem veicinātājiem, ja tie vēlas saņemt „ALJA's Ziņas", ziedojumi sākot no $ 2.- Biedru kartes pieprasāmas biedrzinei Sarmītei Jubertei, 139 Shepard Ave., Kenmore, New York.

Priekšsēža vietnieks Uldis Kāpostiņš ziņoja par vienotu darbības plānu, kā izvest aukstā karā aptauju starp amerikāņu studentiem visās universitātēs. [illegible] atbruņošanās demonstrācijām, vairākums no studentiem prasa agresīvāku nostāju cīņā pret komunismu, nekā ASV valdība to ir gatava darīt. Kā šādam projektam var rasties liels iespaids, [illegible] aptauja Jēlas universitātē, kas tik plaši atreferēta visā ASV presē. Uzņemti sakari arī ar citām apspiesto tautu jauniešu organizācijām. Valde nolēma arī sarīkot lielākos centros tuvināšanās vakaru ar jauno valstu studentiem, lai informētu tos par latviešu tautas likteni.

Sēdi vadīja apvienības priekšsēdis Uldis Grava un tajā piedalījās valdes locekļi Uldis Kāpostiņš (Ņujorka), Juris Jauntirāns (Filadelfija), Judīte Jauntirāne (Filadelfija), Ruta Bumbers (Vašingtona) un Sarmīte Juberte (Bufalo), kā arī revīzijas komisija pilnā sastāvā.

STUDENŠU KORPORĀCIJAS SPĪDOLA 15 GADI

Studenšu korporācijas Spīdola locekles ar viesiem sabiedrības 15 gadu jubilejas atcerē Klīvlendā.

1947. g. 11. martā 30 studentes lika pamatus jaunai latviešu studenšu korporācijai Vācijā. Kad trimdā esošie baltieši nodibināja Baltijas universitāti Pinebergā, tad ar lielu sajūsmu tur pulcējās visu triju tautību akadēmiskā jaunatne. Neskatoties uz nelabvēlīgiem ārējiem apstākļiem, universitāte pastāvēja un pulcināja arvien vairāk jaunatnes, kas vēlējās kalpot zinātnei. Studējošai jaunatnei radās vēlēšanās arī pēc organizētas sabiedriskās dzīves. Apzinoties savus nākotnes uzdevumus un redzot, ka vienprātībā ar neatlaidīgu gribu ir lieli darbi veicami, studējošā jaunatne saslēdzās korporācijās.

Mazais latviešu studenšu pulciņš, kas Pinebergas tumšajā pagrabiņā iededza gaišu draudzības lāpu savās sirdīs, par simbolu izvēlējās Spīdolas tēlu no Raiņa „Uguns un nakts". Korporācijas mērķi izteikti devīzēs: „Tēvzemei, zinātnei, dailei" un „Mainīgā, mainies uz skaidrību". Trešā devīze — „Concordia nostra perpetua sit" — vieno visas Spīdolas nesaraujamām draudzības saitēm zem zelt - violēti - baltajām krāsām.

Daudz pateicības par sirsnīgo atbalstu korporācijas darbā pienākas Spīdolas komāna garantei studenšu korporācijai Dzintrai, kā arī pirmajai goda filistrei Dr. A. Raimondai de Svedborg. Nesen Spīdolas saimei pievienojās arī otra goda filistre, pazīstamā mākslinieece prof. Elfrīda Karlsone - Bērziņa, kas darbojas Londonas Western universitātē par mācības spēku.

Vācijas posms noslēdzās 1949. g., kad izceļošana pārtrauca aktīvo darbību. Tomēr, izkaisītas dažādās valstīs, Spīdolas sāka atkal pulcēties un nodibināja atsevišķas kopas. Toronto kopa kā pirmā 1957. g. pavasarī uzņēma jaunu coetu ar septiņām meitenēm, pēc tam sekoja citas kopas. Spīdolas locekļu skaits no 82 Vācijā uzņemtām loceklēm audzis līdz 140.

Aktīvas kopas darbojas Kanadā (Toronto), Austrālijā (Melburnā un Sidnejā), ASV (Ņujorkā, Klīvlendā, Sanfrancisko). Lielākā kopa ir Toronto, ar tuvu pie 40 kopas loceklēm. Atsevišķas Spīdolas dzīvo arī Vācijā, Zviedrijā ,Anglijā, Venecuēlā, kā arī dažādās vietās ASV.

Globālā prezidija sēdeklis pašreiz atrodas Klīvlendā, kur arī š. g. martā pulcējās kupls skaits Spīdolu, lai kopā ar krustmātēm Dzintrām un lūgtiem viesiem plašāki atzīmētu Spīdolas 15 gadu pastāvēšanu. Daudzas Spīdolas bija mērojušas tālu ceļu, lai tikai būtu kopā šajā svinīgajā brīdī. Vistālākais ceļš, laikam, gan bija Agritai Dreimanei no Vācijas.

Īsajās kopā pavadītajās stundās draudzības lāpa uzliesmoja it spoži, iemezdama gaišu dzirksti ikkatra sirdī, dodot jaunu enerģiju un nešaubīgu ticību nākošajiem 15 gadiem.

Vivat, crescat, floreat Spīdola in aeternum!

Omītei 75 gadi

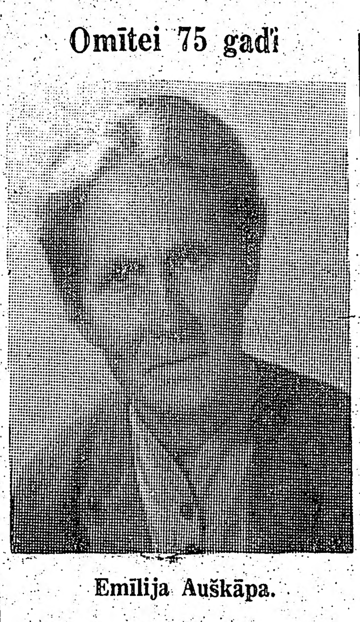

Emīlija Auškāpa.

Š. g. 6. martā Bellvudā pie Čikagas uz 75 mūža gadiem atskatījās Emīlija Auškāpa. Tas ir tīri vērā liekams skaitlis un, liekas, ka neviens neņemtu ļaunā, ja viņa savā mūža novakari pavadītu saudzēdama spēkus un pārcilādama atmiņas. Bet pirms vairākiem gadiem dāvinātais šūpuļkrēsls stāv nelietots. Par Omīti — tā viņu visi sauc — darbīgāka cilvēka tuvumā neatrast. Katru svētdienu viņa ir baznīcā, un neviens draudzes dāmu komitejas sarīkojums nav palicis bez viņas ceptiem pīrāgiem. Uz Ziemassvētkiem viņa izcep ap 50 mārciņu piparkūku — „lai katram tiktu pa saujiņai." Tautietes vēl aizvien nāk aprunāties pie viņas modes lietās, un Omītei atliek laika viņām palīdzēt. Vēl aizvien viņa mīl puķes un bērnus un dziesmas un dzeju. Tā pa īstam — iekopjot lielu, skaistu puķu dārzu, palīdzot audzināt bērniņus, kurus tēvs vai māte nevar uzraudzīt, un svētku reizēs celdama gaismā neizsīkstošu dziesmu pūru. Dažreiz viņa arī dzejo. Viņas bērnu un mazbērnu pulkā ir vairāki sabiedriski darbinieki un mākslu kopēji, bet visvairāk viņa cer no saviem mazmazbērniem.

Omītes ienākumi nav izcili. Pamatā tie balstās uz pieticīgu apmēru pensijas. Tāpēc gandrīz veltīgi būtu mēģināt aplēst, kā viņa spējusi nosūtīt visus tos dāvanu saiņus, kas aizgājuši piederīgajiem aizjūrā. Piedevām viņa pieder tiem atsaucīgajiem, kas latviešu nama pirkšanai ziedojuši 100 vai vairāk dol. Pat melnās avis viņas plašajā draugu pulkā spiedīgās reizēs aizvien atrod atbalstu pie viņas — „līdz algas dienai." Loģiski tas nebūtu iespējams, bet — Omīte nekad nav šaubījusies par to, ka ar 5 maizēm un dažām zivīm var paēdināt tūkstošus, ja vien netrūkst mīlestības uz tuvāku un Dieva svētības.

Savā 75. dzimšanas dienā viņa paveica vēl vienu sabiedrisku pienākumu, ko daudzi citi no mums, kam daudz lielākas iespējas un pienākums, esam atstājuši novārtā, — apsēdinājusi savu piena vīru pie tases kafijas un pašcepta kliņģera, viņa tam izskaidroja komūnismu. Piena izvadātājs — apm. 60 g. v. vīrs — aizgāja, galvu grozīdams un pateikdamies: nekā no tā, ko viņa tam stāstīja, viņš nebija agrāk dzirdējis.

D. V.

ŅUJORKA

◉ Daugavas vanagu 24. marta sanāksmē V. Hazners ievadā stāstīja par leģiona gaitām, dzejniece Ž. Danke deklamēja par Latvijas tapšanu. Žurnālists V. Neimanis referēja par pulkv. O. Kalpaku. Referāts bija labi sagatavots ar daudzpusīgu materiālu.

◉ Māc. R. Zariņš Betlemes baznīcā 25. martā nokristīja Irēni Sandru Upmani no Flašingas.

◉ Frīportā, Kristus baznīcā, 8. aprīlī pēc dievkalpojuma apakšējā zālē reliģiskās dzejas pēcpusdiena. Dzejas lasīs Karola Dāle, Nikolajs Kalniņš, Herta Krauja, Elza Ķezbere, Zenta Liepa un Valda Moora. Pēc tam dāmu komitejas kafijas galds. Dievkalpojuma sākums plkst. 3 p.p.

◉ Latviešu biedrības rīkotā nama fonda balle 24. martā bija pulcinājusi ap 200 apmeklētāju. Šī balle notiek jau desmito gadu, dodot nama fondā ap $12.000,-. Programmā soprāns Skaidrīte Prince un tenors Jānis Klīmanis nodziedāja operešu ārijas un latviešu komponistu darbus, pie klavierēm Mirdza Nāruna - Bogdanoviča. Polonēzi vadīja Dr. A. Bogdanovičs. Par Ņujorkas latviešu skaistumkaralieni ievēlēja Maiju Pulksteni no Bronksas, par galma dāmām Celmiņu no Ņudžersijas un Aldu Tālbergu, kas tikai pagājušo gadu ieradās Ņujorkā. Loterijā izlozēja Bundžas deju studijas ziedotās deju stundas, tautiskus spilvenus, portfeli un citas mantas.

I.

ČIKAGA

◉ Gaujas gaidu vienības un Staburaga skautu vienības kopīgā padome rīko koncertu - balli svētdien, 1. aprīlī, plkst. 5 p.p., Čikagas latviešu namā, 4146 N. Elston avenijā. Koncertā piedalās: Daina Borgiele, klavieres, Alfreds Matisons — vijole, Zaiga Ore — klavieres, Valdis Petrovs — klavieres, Voldemārs Salna — tenors, Anna Tolks — soprāns. Dejas spēlēs latviešu deju kapella. Būs atspirdzinājumu un ēdienu galds Ieejas maksa $ 1.50.

◉ Čikagas Latviešu organizāciju apvienība griežas pie Čikagas organizācijām ar sekojošu aicinājumu:

„Čikagas Latviešu organizāciju apvienības delegātu sanāksme pag. gada pavasarī nolēma turpināt tradiciju — grāmatu dāvināšanu Čikagas latviešu skolu absolventiem, sedzot izdevumus ar draudžu un organizāciju ziedojumiem. ČLOA grāmatu balvām 1959., 1960. un 1961. g. ir izlikusi kopā 171,96, kas būtu sedzami ar draudžu un organizāciju ziedojumiem."

ČLOA lūdz ziedojumus sūtīt ČLOA kasierim, A. Osim, 709 S. 6th Avenue, Maywood, Ill.

KOLORĀDO SPRINGA, COLO.

◉ 3 cēlienu luga Gredzens, ar kuru Denveras Latviešu kluba drāmatiskā kopa, biedrības aicināta, bija braukusi 18. martā uz Kolorādo Springu, nav vis brīvās Latvijas pēdējā gadu desmita populārā romānu rakstnieka J. Sārta paša sarakstīta luga, bet pēc viņa noveles to drāmatizējusi rež. J. Zaķa dzīvesbiedre. Viņas drāmatizējums pelna atzinību.

Režisora J. Krūmiņa darba panākumus vainago raitā, rūpīgi sagatavotā spēle. J. Akerfelds tēlo Lielgravu saimnieku, A. Dorstere — saimnieci, G. Bāra — Mētru, Ā. Akerfelds — Aģi, pats režisors — kaimiņu Zirnīti, A. Rundiks — Imantu Austrumu, V. Pente — kalponi Mariju. Atzinīgi jāpiemin arī režisora talcinieki — E. Igenberga, kas gleznojusi istabas un pagalma skata dekorācijas, skatuves meistars A. Delants, apgaismotājs B. Bērziņš, administrators A. Pillanders.

Lugu varētu rādīt arī citiem latviešu pagastiem ,ja tikai tālumus varētu pārvarēt darbu pienākumos iekļautie tēlotāji.

E. Z.

„Gredzena" tēlotāji Kolorādo Springā, uzņēmumā no kreisās apakšā: A. Rundiks, G. Bāra un Ā. Akerfelds; otrā rindā: A. Dorstere, J. Akerfelds, E. Kore - Krūmiņa, V. Pente un rež. J. Krūmiņš. E. Zirnīša uzņēm.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKĀ

1. aprīlī, plkst. 2, Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš; plkst. 2 — Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā, māc. O. Gulbis; plkst. 4 p. p., Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols; pēc tam Bronksas svētdienas skolas un vidusskolēnu sarīkojums — Jāņa Poruka vakars.

Čikagas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

1. aprīlī, plkst. 10 bērnu dievkalpojums un svētdienas skola. Plkst. 11 — Ciešanu laika jaunatnes dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc dievkalpojuma apakšējā zālē prof. Grotāna referāts: ‚Latviešu izglītības ceļi".

4. aprīlī, plkst. 7.30 vak., evaņģelizācija, mūzikāli priekšnesumi — Anna Tolks un Valdis Treimanis .

5. aprīlī, pl. 7.30 vakarā radio dievvārdi.

6. aprīlī, plkst. 6 vak., mācības iesvētes klasei. Māc. A. Rautenšilds .

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu draudzē, 2450 Griffin Ave., L.A. 31. ciešanu laika dievkalpojumi:

1. aprīlī, plkst. 2-os dienā. Māc. E. Caune.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Ķirsons, tel. FI 3-2420.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skola un kora mēģinājums plkst. 9.30. Visi laipni aicināti.

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861, 118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q., 5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC. TORONTO. PL. 9-0266

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION Limited
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas.
Birojs atvērts 4 reizes nedēļā, Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton un Jarvis ielu stūrī, Tel. WA 4-0503.
Pirmdienās no plkst. 3—10 vak.
Trešdienās un piektdienās no plkst. 11—3 dienā.
Ceturtdienās no plkst. 7—10 vak. Venus puķu veikalā, 231 Roncesvalles Ave., Tel. LE 4-4645.
Pasta adrese: 280 Wright Ave., Toronto, Ont.

...rīkojumu kalendārs

20. maijā Sv. Barnabas b-cā, pl. 4 p.p. Martas Tūteres klavieŗu studijas audzēkņu pēcpusdiena.
26. maijā, plkst. 7.00 vakarā TLTA Sestdienas ģimnazijas izlaiduma akts Sv. Andreja b-cas sarīkojumu telpās.
27. maijā - Pavasaŗa svētki Sidrabenē.
3. jūnijā — izlaiduma akts TLB sestdienas skolā, Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
23. jūnijā — Līgo svētku uzvedums ar deju Sidrabenē.

No 30. jūnija līdz 8. jūlijam — gaidu - skautu 11. lielā nometne.

1.—3. sept. — Tautas deju svētki Sidrabenē.

ST. KATARĪNES

15. aprīlī — teātŗa uzvedums „Pilnsapulce Čučičingā, plkst. 4 p. p., Maywood skolā, Haig St. Latviešu skolas sarīkojums.
29. aprīlī — Kanadas latviešu skautu - gaidu pavasaŗa parāde un dievkalpojums.

HAMILTONĀ

31. martā — HLB literārs vakars par J. Medeņa dzeju ar Dr. P. Vasariņa referātu.
1. aprīlī — „Nāc paklausies, draudziņ" — Daugavas vanadžu bazārs ar priekšnesumiem. Sākums plkst. 4.00.
5. maijā, plkst. 7.30 HLB rīko Maija balli Rainbow zālē (Sanford un King).

LONDONĀ, ONT.

1. aprīlī — KLMA izstādes atklāšana Shute institūtā.
8. aprīlī — L. L. kopas studiju sekcijas literāra pēcpusdiena par J. Medeņa dzeju ar Dr. P. Vasariņa referātu.
2. jūnijā — DV Maija balle Crumlin sporta klubā.
23. jūnijā — Līgo svētki Dorčestrā, Londonas organizāciju kopīgs sarīkojums.

NIAGARĀ

28./29. jūlijā — Draudzības un jaunatnes dienas.

G. BATCHELLER REAL ESTATE BROKER
33 Fairview Blvd., Toronto HO 3-6612
V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDĪTĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: Atsevišķa 9 istabu dubultķieģeļu māja, — divu dzīvokļu māja, 2 vannas istabas, 2 virtuves, ūdens - eļļas apkure, 2 garāžas. Iemaksa $ 3.500,- atlikums uz jaunām izdevīgām obligācijām.

BROADVIEW - DANFORTH: Atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, divas vannas istabas, ūdens - eļļas apkure, garāžas iespēja. Iemaksa $ 1.500,- Atlikums uz vienu atklātu 20 gadīgu obligāciju.

EGLINTON - VICTORIA PARK: Atsevišķs 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs, eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Kopīgā cena — $ 13.900,- Atlikums uz izdevīgu ilgtermiņa obligāciju.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

Raibais puķu dārzs

VĒSTULE „LA" NO VĀCIJAS PAR EIROPAS 1962. GADA PAVASAŖA UN VASARAS MODĒM DĀMĀM UN KUNGIEM.

Visos lielākajos Eiropas modes centros notikušajās un notiekošajās modes skatēs redzams, ka par spīti mūsu technikas, superatombumbu un izplatījuma iekarošanas laikmetam, jaunās sezonas tērpu galvenā iezīme ir romantika. Pie tam jaunajās modēs visumā ir maz jaunumu un viriešu kārtas pārstāvjiem par zināmu atvieglinājumu un daļai dāmām par mazu sarūgtinājumu jau sākumā ir jāpiebilst, ka nākošajā sezonā dāmas neizskatīsies pārāk nemodernas, ja arī bez šķēru, adatas un diega pielietošanas ģērbs mugurā pagājušā 1961. gada pavasara un vasaras tērpus.

Svārku garums palicis pilnīgi nemainīgs. Visu Parīzes modes namu (Diors, Riči, Bohans, Senlorans, Balmans, Patū u. t. t.) tērpi ir īsi. Pat bavāriešu tautas tērpi — dirndeles — kuŗas (tas ir vecs joks) seko modei, kā pagādos sāka rauties īsumā, šogad ir kļuvušas īsākas kā jebkad, ļaujot apbrīnot, valkātājām tikai mazliet pakustoties vai paliecoties, ne vien krāšņos apakšbruņčus, zeķturu techniku un gurnus, bet arī citus intīmākus veļas gabalus, kuŗus reiz mūsu pašu Knuts Lesiņš ieteicis kā vārdā nesaucamus. Vienīgi Maskavas modēs, kur, kā zināms, iespaids ir Rīgai, īsie bruņči ir — tabū. Padomijas sievietēm arī jaunajā modes sezonā, kas tur praktiski mainās vienīgi „jaunās šķiras" pārstāvju madamām, ir jānēsā svārki, kas sniedzas vismaz 6 centimetri zem ceļgaliem.

Lai gan Eiropas modēs seksa bumbas laikmets pieder pagātnei, jaunajos dāmu tērpos ar viegli pasvītrotu jostas vietu jaunajā sezonā krūtis ir iestumdītas ne vien anatomiski normālā vietā, bet arī izceltas visā savā dabiskajā krāšņumā. Izcilu vietu dāmu modēs atkal ieņem arī parastais, tā sauktais, drēbnieka kostīms, pie kam blūzes atkal pārsvarā nēsā svārkos un nevis virs tiem. Daļu no jaunajiem dāmu kostīmiem, sevišķi Parīzē, rāda ar atlokiem, kas ir no tās pašas jakas oderes drānas. Šeit jāpiebilst, ka ne vien blūzes, bet arī oderes krāsu un krāšņuma ziņā atgādina raibi eksotisku puķu dārzu. Salīdzinājumā ar izgājušo sezonu modes tērpiem 1962. gada pavasaŗa un vasaras modēs vēl raksturīgākais ir: drusku platāki pat krietni uzpolsterēti pleci; trīsceturtdaļu vai arī septiņastotdaļu garās pašaurās piedurknes un apakšā mazliet platāki bruņči, kas panākts ar tā sauktajām faltēm. Bohana kastes formas kostīmiem un Patū piramīžu formas bruņčiem, šķiet, nebūs piekrišanas. Koktejļu kleitām un vakartērpiem, kas ir gan īsi, gan gaŗi, ar sevišķi pārdrošiem dekoltē mugurpusē kopējais un visraksturīgākais ir bagātīgie rotājumi ar pērlēm un pērlītēm. Daudzi tērpi burtiski ir nobērti gan ar pērlēm un pērlītēm, gan ar prāva lieluma spīdošiem akmeņiem. Arī vadošo itāļu firmu dāmu kurpju modeļi daļēji atgādina juvelieru skatlogus, jo, piemēram, Fontana firma demonstrē kurpītes ar pusdārgakmeņu rotājumiem; Kellejs Grens dāmu kurpes apbēris ar pērlēm, bet Albanese nav licies mierā, kamēr čūskādu kurpes dabūjis Knoksa forta tresoru satura mirdzumā. Visu šo krāšņumu papildina iespaidīgu apmēru brošas un citādi piekariņi pie dāmu tērpiem.

Divpadsmit Eiropas valstu dāmu zeķu fabrikanti ar Eiropas modes diktatoriem šogad ir arī vienojušies, ka pavasaŗa un modes sezonā dāmu zeķes būs „krēmā gaišas, īsti nenosakāmā krāsā „kas saucās: „Eurocolor Apricot". Dāmu cepures, kā jau allaž, ir tikpat grūti raksturojamas formās. Daudzi modeļi, kuŗos, šķiet, par pamatmateriālu izlietotas stiepules, atgādina kaut ko no abstraktās mākslas neizpratamajiem satriecoši samežģītajiem darbiem, bet citi dāmu cepuŗu modeļi ne reti kliedzošos sarkanos un zaļganos toņos ir, varbūt, mazliet radniecīgi kabalero platmalēm vai tamburīniem. Nākošajā vasarā Eiropas dāmām mati pēc modes noteicēju un frizieŗu ieteikumiem būs aizvien vēl jānēsā īsi.

No modes krāsām dāmu tērpos vadošā ir baltā visos tās notoņējumos un līdz ar to dāmu mode atkal smagās rūpes, ka jaunās modes krāsa var nepiestāvēt tiem, matu krāsai jeb sejai, jo balts piestāvot visām un visur. Vēl populāra solās būt melnā krāsa (sevišķi šifona auduma tērpos), kā arī saules lēktam radniecīgā orandžzeltenīgā rozā krāsa, un, protams, modes pasaulē pelēki zilganā līdz spilgti zilganā Vidus jūras tonī. Nonākot pie jūras, jāsaka, ka Romas „Palazzo Barberini" rādītie itāļu peldkostīmi ļauj ar pilnīgu drošību secināt, ka nākošās vasaras ļoti svarīgā tēmā — vasaras peldkostīmiem — Eiropā noteicošais atkal būs: bikīnī. Gan, diemžēl, mazliet epidermu apsedzošāks kā agrāk, bet maigo dāmu miesu tikpat apžņaudzošās formās un vēl raibākos, kliedzošākos toņos. Donna Vittoria savas firmas peldkostīmus papildina ar plūdmalē nēsājamām caurspīdīgām nailona stolām, bet Alfredo Bottos divdaļīgos peldkostīmus rāda kā mežģiņu sapni, ko plūdmalē papildina tāds pat viriešu pasauli galīgi satriecošs mežģiņu uzmetnis. Plūdmalei un citām vietām Roma ieteic arī ļoti krāsainus ādas tērpus. Nav vēl noskaidrots, vai tie ir no zirgādas jeb no kāda cita lopiņa, bet, piemēram, zaļas, gaiži apspīlētās ādas bikses un sarkanas jakas tiešām padara dāmas ļoti neparastas. Itāļi demonstrē arī no ādas izstrādātus peldkostīmu modelīšus.

Kas attiecas uz viriešu modēm, tad tajās ne pārāk lielas, ne arī satriecošas pārmaiņas nav vērojamas. Kā uzvalki, tā arī mēteļi — visās iespējamās krāsās — paliek aptuveni vecajās formās un īsumā, bet kā uzvalkiem, tā arī mēteļiem pārmaiņas galvenā kārtā ir, tā sakot, iekšējās daļās. Visur dominē raibas oderes. Lai radītu varbūt mazliet „respektu iedzenošu" iespaidu tad Parīze viriešu tērpu oderēm ieteic leopardu jeb tīģeru ādas krāsas musturus. Tādas pašas krāsās ir arī kakla saites.

DRUMSTALAS SMAIDAM

Kādam amerikāņu tūristam Maskavā piekomandētais tulks stāsta par visiem līdzšinējiem komūnistu sasniegumiem un to paradīzi, kāda valdīs Padomijā vēlākais jau pēc dažiem gadiem.

„Vēlākais 20 gados mēs ASV un citas kapitālistiskās valstis būsim tālu pārspējuši visās dzīves nozarēs. Jau tagad mēs esam amerikāņus pārspējuši daudzās lietās!"

Amerikāņu tūrists to visu uzmanīgi klausās un, redzēdams Maskavas vājo satiksmi, domīgi saka: „Var jau būt, bet automobiļu pie mums tagad gan ir vairāk . . . "

„Tiesa," apstiprina savos runas plūdos apreibušais tulks, „bet toties pie mums jau tagad ir daudz vairāk brīvu auto parkošanas laukumu un tie nākotnē paliks arvien tukšāki . . ."

★

Vienai no daudzajām Ļeņingrādas sarkano admirāļu madamām steidzīgi vajadzīgas jaunas kurpes. Protams, kaut kas sevišķs un kaut kas vienreizējs. Madama, pats admirālis un viņa denščiki jož pa visu pilsētu no viena sociālistiskā veikala uz otru, bet dabūjamie sociālistiskie apavi admirāļa madamai nemaz nepatīk. Beidzot viņa pati iedrāžas kādā maiņas veikalā, kur nokļūst no ārzemēm Padomijā iesūtītās mantas. Tur gan ir daži Parīzes un Ņujorkas modelīši, bet tie admirāļa madamas kājām ir par maziem. Madama nesas tālāk un galīgā izmisumā iedrāžas kādā Ļeņingrādas antikvāriātā.

„Parādiet man kādu pāri kurpju, bet tām jābūt kaut kam neparastam, kaut kam vienreizējam."

„Hm . . ." norūc pārdevējs un, paraknājies pa vecu mantu kastēm, nomet uz letes pāri kurpju. „Tās ir Ludviķa XIV kurpes!"

Madamai kurpes patīk, bet tās viņai ir par šaurām, kādēļ viņa noprasa: „Dodiet kādu lielāku numuru. Sacīsim, Ludviķi XVII vai Ludviķi XVIII . . ."

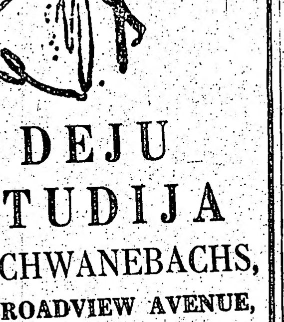

DEJU STUDIJA
N. SCHWANEBACHS,
985 BROADVIEW AVENUE,
Mortimer stūrī.
HO 1-4110 — TORONTO.
Jūs iemācāties ātri un lēti
★ FOKSTROTU
★ LĒNO VALSI
★ VALSI
★ TANGO
RUMBA, CHA-CHA-CHA.
JIVE, MAMBO, SAMBA,
PRIVĀTSTUNDAS
PIETEIKŠANĀS un IZZIŅA KATRĀ LAIKĀ.

VAI TRIMDINIEKIEM VAR PĀRMEST NEPATEICĪBU

Vācijas un Anglijas apstākļu salīdzinājums.

Pasaulē vēl arvien notiek brīnumi! Latvijas Amerikā eksemplāru, kas iznācis 1961. g. 16. septembrī, saņēmu . . . šā gada marta sākumā. Pie tam dzīvoju ne uz mēness, bet britu salā. Ja dzīvotu aiz „dzelzs aizkara", tad lieta būtu skaidra, bet Britanijā cenzūras neesot. Bet, varbūt, ir bijusi kāda „neoficiāla" resp. privāta cenzūra? . . .

Šinī avīzes numurā mani pārsteidza kāds raksts: „Vai nepateicība ir pasaules alga?" Rakstā skartā problēma vēl nav novecojusies: vēl arvien runā par bēgļu izvietošanu, un jau agrāk gribēju Vācijas tautiešus brīdināt . . . nepārsteigties ar izceļošanu.

Rakstā minēta kādas poļu ģimenes izturēšanās: tā izaicināta no Vācijas uz Angliju, tai ierādīts dzīvoklis, pat ar ledusskapi, bet pēc kāda laika šī ģimene devusies atpakaļ uz Vāciju. Tā žēlojusies, ka nevarot pierast pie klimata un angļu dzīves veida, arī tās materiālais stāvoklis Vācijā bijis labāks.

Esmu konstatējusi, ka daudzi latvieši Anglijā un citos kontinentos vēl arvien domā, ka Vācija ir tāda, kādu viņi to atstāja izceļojot. Pēc viņu domām jāpriecājas par katru latvieti, kuŗu var izraut no šīs „Vācijas elles". Viņi netic daudz aprakstītajam „saimnieciskajam brīnumam", kas ir noticis Vācijā. Pēc manām domām tas nav nekāds brīnums, bet lietpratīgas vadības un apdāvinātās, vitālās vācu tautas spēju, čakluma un disciplīnas rezultāts. Vācijā arī nav pastāvīgu streiku, kas grauj Anglijas saimniecību, jo vācu strādnieks ir inteliģentāks un viņam ir vairāk pienākuma apziņas pret tautu un valsti; viņš mazāk pakļaujas komūnistu ietekmei nekā tas ir Anglijā. Anglijā svarīgāko arodsavienību vadība ir komūnistu rokās, un vēl nesen vienai no tām nācās stāties pat tiesas priekšā par savu rīcību vēlēšanu laikā. Laikā starp 1951.—1961. g. esmu uzturējusies Vācijā vairāk reižu nedēļām ilgi, uzmanīgi vērojot apstākļus dažādās ļaužu šķirās. Man jākonstatē fakts, ka dzīves standarts Vācijā patlaban ir augstāks nekā Anglijā. Ka tas nav tikai mans subjektīvais slēdziens, liecināja arī kāds latviešu jurists, kas pag. gadā viesojās Britanijā. Viņš stāstīja, ka saņemot pietiekami lielu pensiju no vācu valsts sakarā ar jauno vācu likumu; uz tādu būtu tiesība daudziem latviešu inteliģentiem, ja tie būtu palikuši Vācijā. Man ir arī jātulko vēstules, kuŗas latvieši no Vācijas raksta saviem Anglijas „krusttēviem un krustmātēm", un bieži esmu neērtā stāvoklī: negribas tulkot vienu otru sīkumu no Vācijas latviešu dzīves, kuŗu viņu krustmātes „uzskatītu par lieku greznību".

Vācijā novēroju, ka iedzīvotāji (īpaši sievietes) ir labāk ģērbušies, labāk paēduši nekā Anglijā, tie atļaujas sev visādas modernas ērtības, automobiļus, ārzemju ceļojumus u. c. Jaunceltnes ar visām modernām ērtībām aug viena pēc otras; tādus „slamus" (slum) kā Anglijā Vācijā nevar atrast. Arī nevācu bēgļu nometnes gandrīz visas likvidētas, un to iemītnieki izvietoti dzīvokļos jaunceltnēs. Mediciniskā palīdzība Vācijā ir labāk nostādīta nekā Anglijā. Bezdarbs ir ne tikai izbeidzies, bet Vācija ieved pat strādniekus no citām zemēm. Darba spējīgie latvieši ir atraduši darbu un iekļāvušies vācu saimniecībā.

Par nelaimi Vācijā ir daudzi darba nespējīgi latvieši, kas pārtiek no vācu sociālā pabalsta. Tas nav liels, bet nav arī mazāks kā Anglijā. Vai vajadzētu šos „vecos kokus" izsaukt no Vācijas, kur tie daudzmaz ir iesakņojušies?

Vācijā viņi vismaz dzīvo veselīgākā klimatā, un tiem ir silts dzīvoklis. Domāju, ka klimats ir ļoti svarīga lieta, jo no tā atkarājas mūsu veselība, bez kuŗas arī mājai ar ledusskapi ir maza vērtība. Esmu izbraukājusi visu Eiropu, bet nekur neesmu redzējusi tik netīkamu klimatu kā Britanijā, kur pat vasarā trūkst saules un siltuma, nemaz jau nerunājot par ogļu putekļiem piesātināto gaisu un biezajām miglām. Ziemā nav iespējams sasildīties pat dzīvoklī, pateicoties caurvējainām mājām un viduslaicīgajiem kamīniem, kas dod gan netīrumus, bet ne siltumu.

Ir arī grūti pierast pie britu dzīves veida resp. „morāliskā klimata", bet no tā atkarājas mūsu garīgā veselība. Domāju, ka visiem latviešiem nav britu materiālistiskā uzskata, pēc kuŗu domām, ja cilvēkam ir ēdiens un māja, tad viņam ir **jābūt laimīgam** (happy). Britu salā viss ir citādi, kā citur. Laimīgi ir tie latvieši, kuŗi Britanijā dzīvo lielākās „kolonijās", arī tie, kam ir ģimenes, un tātad tiem ir maz jāsaskaŗas ar tipisko britu vidi. Dzīve tanī, īpaši tā sauktajā vidus šķirā, ir tikpat auksta kā šis zemes klimats. Tā, — īpaši vecākā paaudze, ir vēl karalienes Viktorijas laikmeta aizspriedumu un sadzīves paražu varā. Sveštautietim ir gandrīz neiespējami tuvu sadraudzēties ar britiem, jo agri vai vēlu viņu laipnības maska nokritīs un viņš liks sajust, ka svešttautietis nav „british born".

Gribu tomēr aizrādīt, ka ir iespējams palīdzēt Vācijas vecajiem un slimajiem tautiešiem, arī neizraujot viņus no viņu tagadējās dzīves vietas; ir iespējams padarīt viņu maizes riecienu drusku biezāku. Viena no angļu „krustmātēm", kuŗas vēstules tulkoju, ik mēnesi sūta vienai latviešu ģimenei zināmu naudas summu (naudu pārved uz Vāciju Britu bēgļu palīdzības padome Londonā). Kāda britu studentu organizācija uzaicināja viesoties divas latviešu meitenes no Vācijas un paziņoja, ka segs izdevumus viņu izglītības gaitās Vācijā. Arī tas ir pareizi darīts, jo vācu skolu līmenis nav zemāks kā Anglijā (būdama ilggadēja skolotāja Latvijā, Vācijā un Britanijā, domāju, ka esmu spējīga spriest par to). Tas ir pareizs palīdzības veids, par kuŗu britiem — mans sirsnīgs paldies! . . .

Man šķiet arī, ka būtu pārāk daudz prasīts no trimdiniekiem, kuŗi, ieradušies Anglijā, jūtas vīlušies un grib atgriezties Vācijā, lai tie paliktu šeit — un tādā kārtā neapvainotu viesmīlīgos britus (piemērs — minētā poļu ģimene). Trimdinieki ir pārāk daudz cietuši, un arī viņiem ir tiesības uz mazliet laimes! . . . Domāju arī, ka **pazemīgā un pateicīgā** stāja **„ar cepuri rokā"** nav morāliski attaisnojama. Atcerēsimies, kādēļ mēs esam trimdā: mūsu zeme kopā ar citām tika „izpārdota" Staļinam konferencēs (ir viegli pārdot to, kas pašiem nepieder!). Atcerēsimies arī, kā tika izlasīti jaunākie un veselīgākie trimdinieki smagiem un nepatīkamiem darbiem, cik daudz bija ģimeņu šķiršanās drāmu! Ar savu čaklo darbu šie strādnieki palīdzēja celt savas „jaunās dzimtenes" saimniecisko dzīvi. Atbalsts vecajiem un slimajiem „Bēgļu palīdzības gada" ietvaros ir tikai . . . vecas parādu zīmes izpirkšana, kuŗas nozīme nebūtu jāpārspīlē.

A. A.

LIBERĀĻU PARTIJAS ATDZIMŠANA ANGLIJĀ?

VĒSTULE „L A" NO LONDONAS.

(A. P.) Anglijas parlamenta vēlēšanas, kā zināms, bazētas uz iecirkņu vēlēšanām un kādam no deputātiem izstājoties no iecirkņa, attiecīgā iecirknī notiek papildus vēlēšanas, kas tad uz atlikušo pilnvaru laiku ievēl jaunu tautas pārstāvi. Pašreiz vienas nedēļas laikā notikušas trīs šādas papildus vēlēšanas un visas tās beigušās ar visai sensacionāliem rezultātiem, kas izteicās konservātīvo balsu skaita katastrofālā zudumā un liberāļu balsu skaita pieaugumā.

Pirmo negaisu konservātīvie piedzīvoja vēlēšanas kūrvietas — Blekpūles ziemeļu iecirknī, kur viņu pārstāvis gan kļuva deputāta godā, bet ar gaužām sadilušu vairākumu.

Vēlēšanu cīņas vadītāji vēl lāga nebija atžirguši no šī sāpīgā trieciena, kad sāka pienākt tālākas vēstis no atlikušiem diviem vēlēšanu iecirkņiem, kas atkal izteicās ar lielu balsu skaita zudumu konservātīviem. Vislielāko sensāciju un lielāko sakāvi konservātīvie tomēr piedzīvoja Orpingtonas iecirknī, kur šo viņu līdzšinējo cietoksni tagad pārņēma liberāļi. Tik spīdošus rezultātus nebija pat gaidījuši liberāļu lielākie optimisti, kāpēc nav brīnums, ka, rezultātus paziņojot, viņi varēja jūsmīgi saukt: „Tā ir brīnišķīga uzvara, tas ir sākums liberālisma atdzimšanai."

Nav grūti iedomāties noskaņojumu, kāds pēc šīm sakāvēm valda konservātīvo partijas galvenajā mītnē. Steidzami vien paziņota spec. izmeklēšanas komisijas iecelšana, ar uzdevumu noskaidrot, kāpēc zaudējumi bijuši tik smagi. Daži vadības vīri gan ieteic liberāļu uzvaru neuzskatīt par pārāk nopietnu faktoru, bet, šķiet, ka šis ieteikums ir vairāk tāds kroņa optimisms, jo notikušās papildus vēlēšanas jau nav vienīgās, kur liberāļu pārstāvji guvuši panākumus.

Nav šaubu, ka lielu lomu šādām radikālām pārmaiņām nodoto balsu attiecībās būs spēlējusi konservātīvo valdības dažkārt konstatētā nenoteiktība dažu visai svarīgu politisku un saimniecisku jautājumu kārtošanā. Vēl tagad tiek pārmests, ka tautai nav īstenas skaidrības par to, ko Anglijai dos eventuālā pievienošanās Eiropas valstu saimnieciskai ūnijai. Pārmestas arī kļūdas un nenoteiktība koloniālā politikā, pārāk izšķērdīga un nesaimnieciska rīcība ar valsts aizsardzības līdzekļiem, stingrākas stājas trūkums algu iesaldēšanas likumā.

Būtu tomēr nepareizi papildus vēlēšanas uzskatīt par raksturīgiem eventuālām vispārējām vēlēšanām, jo procentuālā ziņā papildus vēlēšanās piedalījies daudz mazāks balsotāju skaits, kāds parasti piedalās vispārējās vēlēšanās. Pēdējās rezultāts varētu atkal grozīties, bet nav šaubu arī par to ,ka pilnīgi ignorējami šie rezultāti tomēr nav, un akli rīkotos tās partijas vadība, kas ar vēlēšanu rezultātos ietverto tautas noskaņojumu nemaz nerēķinātos.

NEVAINO SPOGULI, JA PAŠAM MŪLIS IR GREIZS . . .

M. Zoščenko rakstu izlase, The University of Michigan Press (Kanadā — Ambassador Books) izdevums, 336 lpp., cena — $ 7.50.

Kādreiz krievu lielais rakstnieks Gogolis pret cara cenzoriem vērsa teikumu: „Nav ko vainot spoguli, ja mūlis ir greizs", jo šiem cariskā patvaldības režīma kalpiem bieži vien nepatika G. humors un satira, kad tas skāra valdošo aprindu pārstāvjus. Šai ziņā nekas nebija mainījies pie padomju iekārtas, kaut gan pirmos pāris desmit gadus vēl krievu humoristi nebija pilnīgi pakļauti „literātūras komisāriem" un divdesmitos un trīsdesmitos gados M. Zoščenko kļuva par moderno laiku izcilāko krievu humoristu un satiriķi, kas bija ne tikai ārkārtīgi iecienīts Padomju Savienībā, bet arī ārpus tās krievu emigrantu aprindās. Īpatnējā „Zoščenko stilā" tas tēloja revolūcijas laika jucekli un izkroplojumus. Viņš runāja tautas valodā, imitējot gan vienkāršos cilvēkus, gan pusceptos un pusinteliģentos komūnistu tipus. Viņa tautas valodas un grāmatu valodas „gudro izteicienu", sevišķi revolūcionāro frāžu, maisījums radīja visai smieklīgas situācijas. Komūnistu varas vīri cietās, cietās, bet beidzot tomēr Z. krita nežēlastībā. Kopš 1946. gada līdz pat savai nāvei 1958. gadā tam bija ņemta iespēja rakstīt . . . Rakstniekam šāds sods bija smagāks nekā nāve. Padomju Savienības rakstnieku arodbiedrība, kas tam atņēma publicēšanas tiesības, to apzīmēja par „literāru klaidoni" un „antisociālu skribentu". Tas dzīvoja pusbadā un vientulībā, jo visiem bija bailes tikties ar šo oficiālās varas nosodīto rakstnieku, kamēr 1958. gadā nāve to atpestīja no „padomju paradīzes dzīves", kuŗu tā veiklā spalva bija aprakstījusi tik labi, kā vēl ne viens to līdz šim nav spējis izdarīt.

Šo spoguli, kas tēloja padomju dzīves īsto greizo seju, protams, nevarēja paciest varas apreibušie komūnistu varas vīri, kuŗu mājiena pietika, lai pakalpīgā rakstnieku arodbiedrība liktu šim lielajam talantam apklust līdz pat savas dzīves beigām, nolaupot krievu tautai liela rakstnieka darbus. 1958. gadā gan Padomju Savienībā publicēja Z. darbu izlasi, bet tā bija visai „rūpīga" izlase, jo izmesti ārā bija vairāki visai raksturīgi un padomju dzīves patieso seju veikli tēlojošie raksti. Ko var darīt: kad mūlis ir greizs, nepatīk lūkoties spogulī, kas to attēlo!

AKL.

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
★
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

APKĀRT ZEMES LODEI

Vīnes skolās, ārstiem izmeklējot tos skolēnus, kuŗi šinī pavasarī beigs pamatskolas, atklājies pavisam nepatīkams rezultāts: 99 procentiem no pamatskolu beidzējiem ir bojāti vai arī slimi zobi.

★

Rietumvācijas bruņotajiem spēkiem — Bundesvēram aizvien vēl trūkst ārstu un aptiekāru. Lai studējošiem radītu interesi par darbu Bundesvērā, tā vadība medicīnas un farmacijas studentiem, sākot ar otro semestri, sākusi solīt ievērojamas stipendijas.

★

Slavenajā Centrālafrikas Nacionālajā parkā visiem dzīvniekiem draudot pilnīga bojā eja, jo apkārtējo zemju iedzīvotājus veikli tirgotāji apgādājot ar iespaidīgiem šaujamiem un moderniem braucamiem rīkiem.

★

Komūnistu pasaule ar Maskavu priekšgalā ilgus gadus ņirgādamies priecājās par Rietumu pasaules dažnedažādajām grūtībām ar visādi „dumpīgo" kniedēto bikšu jeb blūdžinas valkājošo jaunatni, kuŗu Rietumos mēdz dēvēt par vienaldzīgajiem, bītņikiem u. t. t. Šo „dumpīgo" jauniešu skaits pēdējos gados, pēc visām pazīmēm spriežot, strauji pieaug arī Padomijā un tās iespaida sfairās esošajās zemēs, kuŗās visās „huļigānu" skaits savairojies tik tālu, ka viņu dēļ tur oficiāli jau atļauta džesa mūzika. Par spīti komūnistu lamām, blūdžīnu parauga bikses un ar tām saistītās izdarības esot nonākušas jau pat vistālākajos Sibirijas ciemos . . .

★

Lai gan Čechoslovakiju uzskata par komūnismam pakļauto zemi, kuŗā ir visaugstākais materiālās dzīves standarts, paši iedzīvotāji par daudzajām komūnisma radītajām nebūšanām ir ļoti neapmierināti. Solītā nākotnes paradīze Prāgā, piemēram, ir redzama vienīgi turienes valsts mūzejā, un līdz tās īstenošanai arī čechiem oficiāli jāgaida līdz 1980. gadam, kad, vismaz Prāgā, vairs nebūšot pārpildītu ielu dzelzceļu.

★

Gandrīz vai zemes valdības krizi švābu zemē sola izraisīt kāds slavenā Rembranta pašportrets. Lai papildinātu Štutgartes gleznu galerijas vērtības, ar Virtembergas kultūras ministru svētību visādi paskopie švābi nesen Londonā, nopirkdami minēto gleznu, par to samaksāja 3,7 miljoni marku. Kamēr mākslas mīļotāji priecājās par vērtīgo un arī, pēc viņu domām, lēto pirkumu, daudzi citi švābi tādu naudas izdošanu, neskopojoties ar „krāšņiem epitetiem", apzīmēja par nedzirdētu izšķērdību. Ļaužu prāti, droši vien, būtu nomierinājušies, ja ungāru trimdinieku mākslas kritiķis Porkijs nebūtu sācis skaļi apgalvot, ka švābu pirkums ir ļoti vājš Rembranta viltojums. Sasauktie slavenākie vācu glezniecības speciālisti, gleznu ar rentgena stariem un citādi pārbaudīdami, nonākuši pie pārliecības, ka glezna ir no 17. g. s., bet vai tas tiešām ir Rembranta darbs, par to pastāv dalītas domas.

UZMANĪBU! CANAD
ULTRALIN

DAŽĀDAS
ATTĪSTĪŠAN
ĀTRA UN PIRMKLA
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNICA
Darba laiks no pl. 9—5, sest

PAR BRĪV
PILNĪGI IEBŪVĒTA SIL
PLUS $50 NAUDĀ
BRYAN
Pamatcena
$ 250.00.
Kā to izdara: CONSUMERS G
piešķiŗ $200., ja jūs sākat liet
neizmantoto gāzes vadu pagra
Šis ir liela apkures uz
PASTEIDZATIES! V
Zvanīt vakaro
Dienā a
NATIONAL HEA
2041 AVENUE RD., TORON
Ieteicams iepriekš piezvanīt

AMERIKAS LATVIEŠ
VAŠINGTONAS ANS
VIESIZRĀ
ar
Anšlava Eglīša kom
OMART
KUND
MONTREĀLĀ, P. Q.: Piektdien, 6. a
Van Horne skolas zālē, Victor
Biļetes: $ 3.00; $ 2.50; $ 2.00,
12 g., $ 1.00. Iepriekšpārdo
2057 Maplewood Ave., Apt. 7
TORONTO, Ont.: Sestdien, 7. aprīl
Komercskolas auditorijā, 570
Biļetes: $ 3.00; $ 2.50; $ 2.00,
Iepriekšpārd Lotus puķu veik
Izrādes dienā, 7. apr., tikai p
Izrādē piedalās: MILDA ZILAVA
MARGARITA FREIVALDE, OS
OĻĢERTS PARNICKIS, KARL
JĀNIS NEIMAN
Režisors: Osvalds U
Skatuves gleznotājs: Harijs

AUSTRA Š
DĀMU FRIZIERS
737 Bloor St., W., pie Grace, T

WEST TORONTO T. V
Izīrē televīzijas aparātus k
● LIELĀ IZVĒLĒ LIETOTI T
T. V. un RADIO lab
924 College St., Toronto.
LE 5-9646. E.

NOSŪTĀM DĀVAN
uz
PADOMJU LATVIJU un
(PARASTIE NOTE
PIEPRASIET C
DV SAINĪSU N
123 HURON ST., TORON
TEL. EM 8-0792 no plkst. 9.0

UZMANĪBU! CANADIAN NATIONAL HOME SHOW NO 30. MARTA LĪDZ 7. APRĪLIM 1962. G. TORONTO UZMANĪBU!
Izstādes laukumā COLISEUM celtnē. Šinī izstādē ar saviem ražojumiem piedalās latviešu uzņēmums
ULTRALINE CABINETS LTD.
54 RIVALDA RD. MŪSU NOVIETNE ATRADĪSIES MINĒTĀS CELTNES ZIEMEĻAUSTRUMU STŪRĪ.
TĀLR. CH 7-5488., TORONTO. LŪDZAM TAUTIEŠUS ŠO IZ STĀDI APMEKLĒT.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS
ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,
Darba laiks no pl. 9—6, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

NOTARS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS
133 RICHMOND ST., W., TORONTO 1, ONTARIO.
EM 6-8996 (darbā).
RO 6-8354 (mājā).

KLĀJ VIESĪBU GALDUS,
piegādā mājās.
E. JIRGENS,
tel. RO 7-6044, Toronto.

DRĒBNIEKS
A. SILAVS
128 CLAIRTON CR.
pie Scarlet Rd.
Tel. RO 2-1370, Toronto.

✝

Mūsu mīļie vecāki,
Pretalkohola biedrības „Ziemeļblāzma" līdzdibinātājs un goda biedrs

EDUARDS LIEPIŅŠ,

dzimis 1874. gada 24. aprīlī Sērmūkšu pagastā, Vidzemē, miris 1962. gada 7. martā, Rīgā, un

HELENA LIEPIŅA dzim. RONIS,

dzimusi 1878. gada 4. jūlijā Kosas pagastā, Vidzemē, mirusi 1962. gada 5. martā, Rīgā.

Viņus mīļā atmiņā paturēs DĒLI, VEDEKLAS un MAZBĒRNI AMERIKĀ, AUSTRĀLIJĀ, LATVIJĀ.

PAR BRĪVU
JAUNA GĀZES APKURE.
PILNĪGI IEBŪVĒTA SILTA GAISA UN ŪDENS APKURE.
PLUS $50 NAUDĀ.
IEROBEŽOTĀ DAUDZUMĀ!!
BEZMAKSAS SAISTĪBAS.
BRYANT BURNERS
Pamatcena $ 250.00.
Honeywell kontroles sistēma.
Apsilda 4 līdz 12 istabas.
Kā to izdara: CONSUMERS GAS piešķir $200., ja jūs sākat lietot neizmantoto gāzes vadu pagrabā.
NATIONAL HEATING cena — iebūvējot — $150.,
Un jūs saņemiet naudā $50.,
Šis ir liela apkures uzņēmuma bona - fide piedāvājums.
PASTEIDZATIES! VIENREIZĒJS PIEDĀVĀJUMS!
Zvanīt vakaros Osvalds IVANS RO 3-4275.
Dienā angliski HU 5-3513.
NATIONAL HEATING AND AIR CONDITIONING LTD.
2041 AVENUE RD., TORONTO.
Ieteicams iepriekš piezvanīt.
Krāsnis var apskatīt katru dienu no pl. 9 — pl. 9; sestdienās līdz plkst. 5.

LEO GOODMAN
Chartered Accountant
HU 1-4377 HU 9-2454

ALFRED STIKUTS
REALTOR
481-0431

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

Milda's FLOWERS
Piedāvā:
• Grieztus ziedus un ziedu sakārtojumus dažādām vajadzībām.
• Podu puķes un tropiskos stādus.
• Keramiku, ādas un sudraba izstrādājumus un audumus.
Erta parkošana. Piegādā mājās katrā laikā Toronto pilsētā.
765 THE QUEENSWAY, TORONTO 18, ONT.
TEL. CL 5-7233.
M. M. Bērtulsoni.

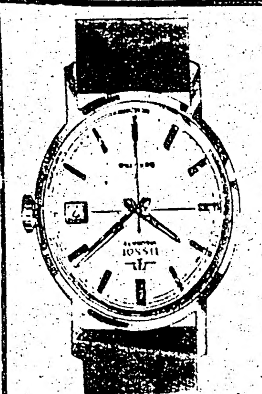

ESTONIAN WATCHMAKER & JEWELLERS,
169 DANFORTH AVE., TORONTO 6.
HO 5-6251. J. RATAS.
Omega, Tissot, Bulova un citi Šveices pulksteņi. • Dimanta, zelta un sudraba rotas lietas par pieņemamām cenām.
Labojam rokas un modinātāju pulksteņus, kā arī dārglietas. Speciālisti ar pieredzi.
Pieņemam pasūtinājumus pa pastu. Pasta izdevumus sedzam paši.

AMERIKAS LATVIEŠU TEĀTRA
VAŠINGTONAS ANSAMBĻA
VIESIZRĀDES
ar
Anšlava Eglīša komēdiju 8 ainās
OMARTIJA KUNDZE
MONTREĀLĀ, P. Q.: Piektdien, 6. aprīlī, plkst. 8.00 vak., Van Horne skolas zālē, Victoria & Van Horne Ave. Biļetes: $ 3.00; $ 2.50; $ 2.00, skolēniem, sākot ar 12 g., $ 1.00. Iepriekšpārdošanā pie E. Mazutis, 2057 Maplewood Ave., Apt. 7. Telfons: RE 3-5511.
TORONTO, Ont.: Sestdien, 7. aprīlī, plkst. 8.00 vakarā, Komercskolas auditorijā, 570 Shaw Street. Biļetes: $ 3.00; $ 2.50; $ 2.00, skolēniem puscenas. Iepriekšpārd Lotus puķu veikalā, 802 Bathurst St. Izrādes dienā, 7. apr., tikai pie ieejas, no pl. 7 vak.
Izrādē piedalās: MILDA ZĪLAVA, HILDA PRINCE, MARGARITA FREIVALDE, OSVALDS URŠTEINS, OLĢERTS PARŅICKIS, KĀRLIS ĢERMANIS un JĀNIS NEIMANIS.
Režisors: Osvalds Uršteins.
Skatuves gleznotājs: Harijs Grīcēvičs.

Kur pēkšņi izgalsa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .
SVEICIET AR ZIEDIEM!
802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas, tel.: LE 3-3884, Toronto.
KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS.
LOTUS

Labas kvalitātes MARKAS:
50 dažādas Latvijas markas $1.-
A. R. Kruse,
P. O. Box 2466
Paterson, N. J.
U.S.A.

SPECIĀLI
NAUDAS PĀRVEDUMI UZ PADOMJU ZEMĒM
Vienīgā licencētā un nodrošinātā.
☆ Pilnīgi garantēta. ☆
Pārvedumi 10 dienās.
Tuvāka izziņa
GRAMERCY
744 BROAD ST., NEWARK, N.J.
Dibināta 1947. gadā.

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts līdz pl. 8 v., sestdienās līdz pl. 6 v.
• IZĪRĒ TV par $8.- MĒNESĪ. •
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

IGAUŅU PULKSTEŅU UN JUVELIERA VEIKALS,
TRANS-CANADA CREDIT JEWELLERS,
1554 Bloor St., West, Toronto. Tel.: LE 5-7802.

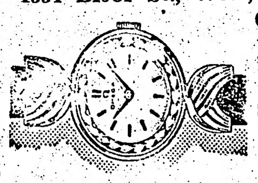

OMEGA PULKSTEŅI, DIMANTU GREDZENI, KRISTALLS, DĀVANAS LIELĀ IZVĒLĒ. Pieņem pasūtinājumus, labo pulksteņus un dārglietas. Latviešiem 10 proc. atlaide. Atvērts no plkst. 9.00—6.00. Piektdienās no 9.00—9.00. Īpašnieks L. ILVES.

WASAGA BEACH
— mazā vasaras atpūtas vietā
PĀRDODAMAS
VASARNĪCAS - KABĪNES
ar virtuvēm.
Pilnīgi iekārtotas, ar visām mēbelēm. Var dzīvot arī ziemā.
Zvanīt pēc plkst. 5.00 vakarā — OX 1-2049, Toronto.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
BAGĀTĪGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADIJUMAM. ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJĀS.

Z. GRUNDMANIS
GRĀMATVEDIS
Ienākumu nodokļu aprēķini, financiāli pārskati.
INFORMĀCIJA CH 4-3244

Meklē
GUNĀRU BUKAVU,
dzimis 1926. g. 6. novembrī Rīgā.
Beidzamā dzīves vieta — EUTIN / HOLST., VĀCIJĀ.
Kas ko zinātu, lūdz rakstīt šī laikraksta kantorī
Off. Nr. 288.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIEŖSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792.

VALUPE
Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.
PIEPRASIET KATALOGU.

IZĪRĒJAMS
skaists 3 - istabu DZĪVOKLIS ar prāvātu vannas istabu, plīti un garāžu.
Zvanīt HO 3-9589, Toronto.

High Park - Quebec raj.
IZĪRĒJAMA
nemēbelēta istaba ar virtuvi un ledusskapi. Garāža.
Zvanīt RO 9-3081, Toronto.

WEST TORONTO T. V. RENTALS
Izīrē televīzijas aparātus kopš 1954. gada.
• LIELĀ IZVĒLĒ LIETOTI T. V. APARĀTI. •
T. V. un RADIO labošana.
924 College St., Toronto.
LE 5-9646.
E. BĒRZPUMPURS

REALTOR
BĒRZIŅŠ
Realty Limited
REAL ESTATE
INSURANCE
MORTGAGE BROKERS
NOTARY PUBLIC
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — pārdošanā: mājas, veikali, farmas u. c.
APDROŠINĀŠANA — apdrošina auto, mājas, mēbeles, zādzības nelaimes, slimības u. c.
OBLIGĀCIJAS — obligāciju un aizdevumu sagāde u. c.
NOTĀRS — līgumi, tulkojumi, notāriāli apstiprinājumi u. c.
LE 4-8447
316 Harboard St., TORONTO

Roncesvalles rajonā
IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba II stāvā ar mazu virtuvi, elektrisko ledusskapi un citām ērtībām.
Zvanīt vakaros pēc plkst. 5.00 — LE 6-3124, Toronto.

NOSŪTĀM DĀVANU SAIŅUS
uz
PADOMJU LATVIJU un CITĀM ZEMĒM.
(PARASTIE NOTEIKUMI)
PIEPRASIET CENRĀŽUS.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.
TEL. EM 8-0792 no plkst. 9.00 — plkst. 18.00.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.
• Turpat dabūjami BILŽU LOGĀTI. •

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz .... mēnešiem uz šādu adresi:

Adrese: ....

Mr., Mrs., Miss ....

Pievienoju Money Order, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai

(Nevajadzīgo svītrot).

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn. $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar pārstāvjiem:

SAV. VALSTĪS:
A. Lāci, 101 Brigthtwater Court, Brooklyn 35, N.Y.
J. Lāci, 611 Argyle Rd., Brooklyn 30, N. Y.
V. Zuti, 32 Dayton St., Newark 14, N. J.
A. Lībieti, 2528 W Becher St., Milwaukee 15, Wisc.
J. Ezergaili, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio.
V. Hermani - Daly, 368 Heine St., Elgin, Ill.
A. Ozoliņu, 1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.
V. Miķelsonu, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich.
V. Zirnīti, 138 Barklay N. E., Grand Rapids, Mich.
V. Irbi, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y.

KANADĀ:
J. Gailīti, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont.
H. Grebli, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.
J. Liģeri, 2325 Dunn St., Niagara Falls, Ont.
A. Cauku, 350 Maitland St., London, Ont.
J. Roni, 57 David St., Brampton, Ont.,
M. Ķivīti, 236 First Ave., Ottawa, Ont.

ANGLIJĀ:
DVF Grmatnīcu, 72 Queensborough Terrace, London
J. Turciņu, 64 Sholebroke Ave., Leeds.

ZVIEDRIJĀ:
DV Stokholmas nodaļu, P. O. 220, Stockholm

PĀRSTĀVIS
KONST KĀRKLIŅŠ —
birojā HO 1-8158, mājās HO 6-5024.

ERIC KRAUS
REAL ESTATE BROKER
10 Eastwood Road, Toronto.
MEMBER
OF TORONTO REAL ESTATE BOARD

N.H.A. jaunās un pārd. obligācijas pērk un pārdod, kā arī izkārto. NOVĒRTĒŠANA PAR BRĪVU.

YONGE - LAWRENCE: Labi uzturēta 6 istabu dubultķieģeļu māja ar privātu iebraucamo ceļu un garāžu, ūdens - eļļas apkure, moderna virtuve, 4-daļīga vannas istaba, gaumīgi izbūvēta atpūtas telpa pagrabā. Izmaksāts īpašums. Izdevīga finansēšanā. Iemaksa $ 3.000,-.

BROADVIEW - DANFORTH: 8 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja ar dubultgarāžu. Moderna eļļas apkure, 2 modernas virtuves, divas vannas istabas. Izdevīgs pirkums par $ 13.900,-.

PIE SIMKO EZERA: 7 vasarnīcas, moderni iekārtots restorāns un liela dejas zāle. Zemes latība 2½ akri. Labs ienākumu īpašums. Iemaksa $ 3.000,-.

APBŪVES GABALI. LAUKU ĪPAŠUMI. VASARNĪCAS. DZĪVOKĻU MĀJAS. IEGULDĪJUMU ĪPAŠUMI.

†

Mūsu partijas dibinātājs un vadītājs, pēdējais demokrātiskās Latvijas valdības ministru prezidents un Saeimas prezidija loceklis

ĀDOLFS BĻODNIEKS

miris 1962. gada 21. martā.

Par viņu sēro:

LATVIJAS JAUNSAIMNIEKU UN SĪKGRUNTNIEKU PARTIJAS KANADAS KOPA.

CHRUŠČEVISMA BANKROTS

Kā zināms, marta sākumā notikušajā CK plēnumā pats Ņikita Chruščevs, par spīti visām agrākajām lielībām, septiņu stundu garā maratona runā ir atzinies bankrotā un pateicis to, ko mēs visi jau zinam ļoti sen: „Padomju Savienības un tās okupēto zemju — arī Latvijas — lauksaimniecības stāvoklis ir katastrofāls."

Pārgurušo, lāgā nepaēdušo kolchozu vergu jauna pātagošana un mazo partijas funkcionāru lamāšana jeb sodīšana un, piemēram, okupētās Latvijas neveiksmīgo kolchozu vadītāju nomainīšana ar vēl nemākulīgākiem krieviem šai ziņā neko nespēs grozīt, jo visas turienes laiksaimniecības nesekmības cēlonis ir komūnisma doktrina.

Ņikita, bankrotā atzīdamies un ļaudīm pavēlēdams tagad mācīties no līdz šim ne reti apspiestās ASV lauksaimniecības, atkal solījies, nez jau kuro reizi, paradīzi nākotnē — zemes virsū.

Ļoti labu piemēru, kā celt lauksaimniecības produkciju, rāda pat komūnistiskā Polija, kur visu pēckara gadu bada un 1956. gada notikumu rezultātā, zemniekiem komūnisti atļāva izstāties no kolchoziem un līdzīgiem „sociālistiskās saimniecības" neveiksmīgajiem iestādījumiem. Reformu rezultātā turpat aptuveni 3,5 milj. poļu zemnieku, savā veida privātīpašumā jeb pareizāk sakot privātapsaimniekošanā, atguva 17,7 milj. hektāru lauksaimnieciski izmantojamas zemes, kas pēc oficiālām ziņām atbilst 86,9 proc. no Polijas lauksaimnieciski derīgās zemes. Atlikušo 3646 Polijas kolchozu rīcībā ir palikuši 494.000 hektāru un 7876 valsts saimniecībām 3.013 milj. hektāru lauksaimnieciski izmantojamas zemes. Sākot atkal gandrīz ne no kā, poļu zemnieki pēc īpašumu sava veida reprivātizēšanas Polijas lauksaimniecības stāvokli ir pēdējos gados kaut cik nostabilizējuši,un pagājušā 1961. gadā Polija bija vienīgā komūnistiskā valsts, kas izpildījusi savu lauksaimniecisko plānu.

Vēl interesantāka ir Gomulkas atzīšanās š. g. februārī, ka tai pašā laikā poļu kolchozi ražošanas plānu nav izpildījuši un tikai 61 proc. no valsts saimniecībām — kuras apgādātas ar komūnistiskās s i s t ē m a s modernākajām lauksaimniecības mašīnām, ir darbojies bez zaudējumiem. Praktiski tas nozīmējot, ko atklāti atzīst arī citi poļu komūnisti, ka privāto zemnieku sasniegumi, kā gaļas, tā arī piena, kartupeļu, cukurbiešu un dārzāju ražošanas ziņā atrodoties tālu priekšā visiem poļu kolchoziem un valsts saimniecībām. Vienīgi labības ražošanā kolchozi un valsts saimniecības varot mēroties ar privātajiem poļu zemniekiem.

Šos faktus atzina arī 22. komūnistu partijas kongress Maskavā un Chruščevs poļu biedrus ar lauksaimnieciskā plāna pārsniegšanu — respektīvi ar poļu privāto zemnieku sasniegumiem apsveica.

Protams, no poļu biedriem pārāk dogmātisku iemeslu dēļ, Chruščevs nav neko mācījies, bet spiež poļu komūnistus kaldināt plānus, kā poļu zemniekus, šoreiz gan it kā ar labu, no jauna iemānīt kolchozos. Šajā sakarībā Polijas finanču ministrs ir pateicis, ka privātajiem zemniekiem jau šajā gadā būs jāsamaksā daudz augstāki nodokļi. Iespējams, ka ar to poļu komūnisti atkal samazinās arī tagad puslīdz brīvo poļu privātsaimniecības darba prieku, bet poļi visai pasaulei lieku reizi ir pierādījuši, ka privātā lauksaimniecība arī bez modernās lauksaimniecības technikas un pat zem komūnisma spiediena ir daudz spējīgāka par kolektīvismu.

Tiesādams padomju neveiksmīgo lauksaimniecību, Ņikita tai pašā laikā ir gan mazliet paslavējis savu rūpniecību, taču „neapturamā" ražošanas kapacitāte un tā sauktā produkcijas augšana, kas pēc pašu moskovītu statistikas kopš 1958. gada uzrādīja it kā pieaugumu par aptuveni 12 proc. — pagājušā gadā ir noslīdējusi uz 8,45 proc., turpinot slīdēt lejup.

Cik šajā šķietamajā pieaugumā ražots brāķu, to no oficiālajām statistikām grūti izlobīt.

Čechu trimdas saimnieciskais žurnālists Milošs Vaneks, kura rīcībā, šķiet, ir autentiski ziņu avoti un pieredze, pat apgalvo un pierāda, ka kādas „komplicētas" statistikas kļūdas dēļ jau kopš 1928. gada līdz pat mūsu dienām Padomijas rūpniecības kopējā produkcija ir patiesībā par vienu trešdaļu vājāka nekā to uzrāda, jeb kā cinoties pa padomju procentu džungliem, to atšifrē brīvās pasaules tautsaimnieki. Kas zin, varbūt jau visā drīzumā Ņikita būs spiests atzīties arī šīs sensenās „komplicētās" kļūdas esamībā. Līdz ar to — nevien netiešā Padomju Savienības rūpniecības vājumā, bet arī savā un visas sociālistiskās saimniecības pilnīgā bankrotā.

LĪGA PAŠNOTEIKŠANĀS TIESĪBĀM

Pagaidām skopas ziņas no Parīzes vēstī, ka tur nesen nodibināta jauna organizācija „Līga tautu pašnoteikšanās tiesībām." Tā grib iestāties par pašnoteikšanās tiesību iegūšanu visām tām tautām, kuras ir tik tālu attīstījušās, ka spēj pašas valdīt par sevi. Nekas pagaidām nav zināms par to, vai šī jaunā līga iestāsies arī par pašnoteikšanās tiesībām tautām, kurām tās laupījusi Maskava.

V. Aks.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

1. aprīlī, plkst. 3.00 dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

8. aprīlī, plkst. 11.00 dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

15. aprīlī, Pūpolu svētdienā pl. 3.00 dievkalpojums ar dievgaldu.

20. aprīlī, Lielā Piektdienā, pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās draudzes koris.

22. aprīlī, I Lieldienās, plkst. 10 dievkalpojums.

Māc A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto

1. aprīlī, plkst. 2 p.p. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums un svētdienas skola.

8. aprīlī, plkst. 2 p.p. Sv. Jāņa baznīcā dievkalpojums, svētdienas skola, iesvētes mācība.

15. aprīlī, plkst. 2 p. p. Trīsvienības baznīcā Pūpolu svētdienas dievkalpojums, svētdienas skola.

19. aprīlī, plkst. 6 vakarā, Trīsvienības baznīcā Zaļās ceturtdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Mācītāji J. Vējiņš un A. Lūsis.

20. aprīlī, plkst. 5 vakarā Sv. Jāņa baznīcā, Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Mācītāji J. Vējiņš un A. Lūsis.

Lai novērstu drūzmēšanos baznīcā, dievgaldnieki lūgti jau savlaicīgi pieteikties pie mācītāja.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave

1. aprīlī, plkst. 2.30 p.p. Ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola.

8. aprīlī, plkst. 2.30 p. p. Ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola.

20. aprīlī — Lielā Piektdienā, plkst. 5 p. p. dievkalpojums ar dievgaldu. Solists J. Flerkovskis.

22. aprīlī — Lieldienu dievkalpojums plkst. 6 rītā. Tūlīt pēc dievkalpojuma kopīgs azaids baznīcas apakšējā zālē.

Bramptonā, 15. aprīlī — Pūpolu svētdienā, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums ar dievgaldu Grace United baznīcā.

Sestdien, 28. aprīlī, plkst. 7.30 vak., draudzes vakars Snelgroves zālē.

LONDONA, ONT.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

8. aprīlī, plkst. 1.30 p.p., Ciešanas laika dievkalpojums; māc. J. Prauliņš.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē. Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

Niagara Falls, latviešu ev.-lut. draudzē, anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 N. Portage Rd.

1. aprīlī, plkst. 2.00 p. p. ciešanas laika dievkalpojums ar dievgaldu; māc. J. Prauliņš.

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

1. aprīlī, plkst. 10.30 pr. p., dievkalpojums bērniem ar sekojošu svētdienas skolu; plkst. 11 pr. p. dievkalpojums pieaugušiem.

Laulāti: Uldis Golts un Biruta Cīrulis.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel HU 9-3224.

1. aprīlī, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola. Dievkalpojumā sprediķos Kanadas sinodes prezidents Dr. Alb. Lotz's.

8. aprīlī, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums.

Uzsaukti Juris Jundzis ar Telmu Suksi no Montreālas, un Gunārs Jānis Rūtiņš ar Intu Adamoviču no Ņudžersijas, ASV.

Māc Viesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

8. aprīlī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums.

15. aprīlī, plkst. 2 p. p., Pūpolu svētdienas dievkalpojums.

20. aprīlī, plkst. 11 no rīta Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Dievgaldnieki lūgti pieteikties baznīcā no plkst. 10—11 pr. pusd.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

SPORTS

SELONIJAS KAUSS PALIEK ASV

KANADAS ILGGADĪGAIS MEISTARS TORONTO DV ZAUDĒ ASV MEISTARAM ŅUJORKAS „RAKTEI" AR 87:73, puslaiks 39:34.

Abas vienības spēli sāka savā pašlaik labākajā sastāvā. Kanadas meistars ar E. Petmani, A. Richteri, A. Savicki, J. Morusu un J. Dulmani, bet ASV meistars ar A. Ārenu, A. Balgalvi, V. Vipuli, J. Pelkauu un E. Ārenu.

Pirmajās minūtēs spēle bija saraustīta un lēna. Abas vienības, sedzot vīrs vīru, un Kanadas meistars ar E. Petmaņa metienu ieguva pirmos punktus. Rakte rezultātu izlīdzināja, bet kanadieši atkal nokļuva vadībā ar 7:5. Tā arī bija pēdējā reize, kad Kanadas meistars bija vadībā. ASV meistars sāka pamazām iejusties spēlē un ar A. Ārena, A. Balgalvja un J. Pelkaua metieniem drīz vien nonāca 10 p. vadībā, un šo vadību neatdeva līdz spēles beigām. Puslaiks beidzās ar 39:34 Raktes labā. Otrā puslaikā punktu starpība palielinājās līdz 18 p. Raktes labā. A. Richteru pretinieks vairs tik cieši nesedza , un tā viņš arī biežāk tika pie metiena un ar labiem panākumiem. Bet arī Rakte tūlin ar pretuzbrukumu rezultātu starpību nelāva samazināt. Kad atskanēja beigu svilpe, ASV meistars bija pieveicis Kanadas meistaru ar 14 punktu pārākumu.

Raktei punktus ieguva: V. Vipuls 6, J. Pelkaus 15, A. Balgalvis 18, O. Rozentāls 4, E. Ārens 8, A. Fergs 10, A. Ārens 21, U. Ozoliņš 5. Toronto DV — A. Richters 41, E. Petmanis 4, A. Savickis 13, J. Moruss 11, J.Dulmanis 4, J. Blūms un S. Timma 0.

Pirms Selonijas kausa izcīņas spēlēja vecie basketbolisti pret Raktes senioriem. Kaut gan veco basketbolistu caurmēra vecums bija ap 40 gadu, tomēr „vecīši" prata uzvarēt Raktes vecos jauniešus ar 39:27, puslaiks 16:12.

Vecajos spēlēja: U. Grīviņš, J. Avotiņš, V. Cika, L. Miemis, I. Pecholcs, B. Budkevics un Ž. Šenbergs. Raktes vecajo sastāvā spēlēja: O. Ozols, V. Veide, J. Ulmanis, I. Eichvalds, G.Grauds, G. Bole, O. Rozentāls, U. Vipulis un A. Zeidlickis.

B. B.

Amerika ļoti populāra Lietuvā

Amerikas lietuviešu komūnistu laikrakstā „Laisve," kas iznāk Ņujorkā, ievietots kāda Amerikas lietuvieša raksts, kurš bija devies no Amerikas uz savu dzimteni, bet vīlies atkal atgriezies Amerikā.

Savā rakstā viņš izceļ Amerikas lielo popularitāti Lietuvā Viņš raksta: „Visumā cilvēki tur domā pārāk labi par ASV un ir grūti tos pārliecināt par pretējo. Kad es stāstīju, ka man Amerikā daudz kas nebija pieejams, neviens man neticēja."

KANADAS ZIŅAS

HAMILTONA

● Pateicoties latviešu kreditsabiedrības atbalstam, Hamiltonas latviešu organizācijas un kopas vienojušās nekavējoties stāties pie plašiem pārbūves darbiem HLB namā. Līdzšinējo celtni, 16 Queen St., W., papildinās ar divi piebūvēm un nama dienvidus daļā izbūvēs plašu sarīkojumu zāli ar skatuvi un kluba telpām, kas varēs uzņemt apm. 350 apmeklētāju. Nama pārbūve izmaksās apm. 30.000 dolaru. Daļu pārbūves darbu veiks talkas kārtībā.

VINIPEGA, MAN.

● Latviešu akadēmiskā saime 25. martā O. Šimta mājā rīkoja vakaru, kurā Ilmārs Štrauss nolasīja referātu par baltu tautu vēsturi. Šo referātu varētu uzskatīt par turpinājumu A. Vintera Draudzīgā aicinājuma dienas temai — Vai latviešu valodai ir līdzība ar sanskritu? Referents turpat veselu stundu saistīja klātesošo uzmanību, apskatot baltu tautu likteņgaitas sirmā senatnē. Vakaru vadīja pr-ks A. Vītiņš. Pēc referāta klātesošie vēl dzīvi debatēja par referātā paceltiem jautājumiem.

Atskaņotās un dziedātās tautas dziesmas un speciālās studentu dziesmas deva vakaram patīkamu omulību.

O. Š.

MĀJU ĪPAŠNIEKI, SAGĀDĀJU
1-ās un 2-ās
OBLIGĀCIJAS
Visizdevīgākie maksāšanas noteikumi.
Nesaistoša informācija, ME 3-8305, Toronto.
V. LIEPIŅŠ.
PIRMAIS LATVIEŠU OBLIGĀCIJU BIROJS TORONTO.

Nesaskaņas paasinās . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

viņu interesē miermīlīga koeksistence, Maocetungs, daudz pārliecinošākā tonī turpina deklarēt, ka par sadarbību ar kapitālistiem nav ko domāt, un ka karš ne tikai ir neizbēgams, bet pat nepieciešams.

Kā jau sākumā minēts, ar šādām komūnistu Ķīnas domām šodien atklāti dalās vairs tikai Albānija. Pagājušā rudens komūnistu partijas kongresā Maskavā, Pekinga ar savu izturēšanos un ar savu līdzskrējēju Albānijas, Ziemeļkorejas un Ziemeļvietnamas izturēšanos iecirta ļoti skaļu, ja arī ne tik sāpīgu, pliķi Padomju Savienībai. Bet krievi sev naidīgos komūnistus uz Maskavas kongresu bija vismaz aicinājuši. Tagad, ar Maskavas delegātu neaicināšanu, Maocetungs licis Chruščevam pagriezt otru vaigu.

Vēl viens jautājums, ārkārtīgi svarīgs komūnistu Ķīnas nākotnei, ir tās attieksmes ar Indiju un bažīga minēšana, cik tālu var uzdrošināties spiest Indijas robežas pirms ministru prezidents Nēru, mūžīgas atkāpšanās vietā, izšķiras par karu. Pekinga labi apzinās divas lietas. Vispirms, galīgas nepieciešamības brīdī Indija ir spējīga uz karu. To, mazākā skālā, ministru prezidents Nēru pierādīja, likvidējot Portugāles kolonijas. Otrkārt, komūnistu Ķīna apzinās tikpat labi, ka kara gadījumā ar Indiju, visas pasaules simpātijas pēdējās pusē. Pekingai nav absolūti nekādu garantiju, ka šīs simpātijas neaiziet tālāk par vienīgi morālu atbalstu.

Neatrisināta Pekingai ir arī Ladakas problēma Kašmīrā, kur komūnisti jau okupējuši daudz tūkstošu kvadrātjūdžu Indijas zemes. No Jaundeli saņemtā informācija liecina, ka lietus periodam iestājoties — un tas sāksies jau vistuvākā nākotnē — Indijas karaspēks zaudēto mēģinās atgūt. Atvilkšanās nozīmētu cirtienu komūnistu Ķīnas militāram prestīžam. Bet kaŗa sākšana var likt Pekingai zaudēt daudz ko vairāk.

Līdz šim Vašingtonā, šai gadījumā no Tokio, saņemta tikai viena vienīga oficiāla ziņa par tautas kongresa darbību. Ķīnas komūnisti nav pat publicējuši ministru — prezidenta Čuenlaja runu!

Vai nu bez Maskavas svētības, vairāk gan domājams, ka ar to, Čechoslovākija rakstiski mudinājusi ķīniešu kongresu izbeigt domstarpības ar Padomju Savienību un pieslieties padomju blokam.

Aicinājums katēgoriski noraidīts.

P. Eglājs.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

KALAMAZŪ

● DV apvienības valde par delegātiem DV kongresam Čikagā izraudzījusi pr-ku A. Minku un pr-ka vietn. I. Kāpu, bet ALA's kongresu Milvokos uzdevusi pārstāvēt R. Jankavam.

● Latviešu biedrība 8. aprīlī, plkst. 5 p. p., Latviešu namā, 2319 Amherst ielā, rīko priekšlasījumu, kuru papildinās mūzikālā daļa un noslēgs kopīgs kafijas galds. Priekšlasījumu par tematu „Tropiskā Afrika (Kongo)" lasīs A. Lasis, kas šai zemē pavadījis 9 gadus. Ar solo dziesmām kuplinās dziedonis A. Bumbulis, klavieŗu pavadījums — V. Bumbules. Par kafijas galdu rūpēsies b-bas dāmu komitejas dāmas. Ieeja pret ziedojumiem.

● Tuvojoties Lieldienām, V. Miķelsona grāmatnīcā latviskām dāvanām jo plašā izvēlē dažādas tautiskas rotas lietas un citi daiļamatniecības izstrādājumi.

● Prāvests A. Mitulis un māc. A. Piebalgs Kalamazū Ciānas ev. - lut. baznīcā salaulājis hist. Zigrīdu Klauvētāju ar ing. Aivaru Pētersonu. Zigrīda turpina studijas Ohio valsts universitātē, maģistra grada iegūšanai. Viņa pieder korp. Daugavietes saimei. Aivars saistījies darbā pie federālās valdības kā aviācijas inženieŗu sekcijas vadītājs. Studē politiskās zinātnes Deitonas universitātē, ir korp. Lettonia loceklis.

● Kalamazū ev. - lut. latviešu draudzes pārvēlētā dāmu komitejas valde darbosies sekojošā sastāvā — priekšniece — L. Šints pr-ces vietn. — M. Bērziņš, sekretāre — A. Klauvētājs, kasiere — F. Zemitāns, altāŗa rotāšanas pārzine — L. Jirgens, informācijas — H. Jirgensons un E. Rava, saimniecības — V. Melnūdris un A. Markitants, sarīkojumu — Z. Ķesters un P. Mikass un slimnieku aprūpi — M. Stunda. Līdzšinējā dāmu komitejas pr-ce E. Birzniece pēc 8 nokalpotiem gadiem vairs nekandidēja.

KOLORADO SPRINGS, COLO

● Latviešu biedrības ievēlētie valdes locekļi amatus sadalījuši šādi: M. Ozoliņš — priekšsēdis, A. Jaunarājs — pr-ža vietn., A. Timermanis — sekretārs, J. Iverts —, kasieris, A. Brachmanis — biedrzinis.

A. Jaunarājs, kas draudzes valdē darbojies vairāk par 10 gadiem, no draudzes valdes aiziet; viņa vietā nāk M. Ozoliņš.

OCEAN VIEW, DEL.

● Šī pavasaŗa vētrās, kas marta mēneša sākumā nodarīja lielus postījumus visā austrumu piekrastē, ir cietušas arī divas latviešu saimniecības Delavares štata dienvidus daļā. Vētras dzītais ūdens pārplūdinājis Kārļa Vālodzes un Rūdolfa Bērziņa putnkopības saimniecības Ocean View, Del., nodarot lielus zaudējumus.

MILVOKI, VISK.

● Milvoku latviešu kreditsabiedrībā patlaban ir 114 biedri ar $11.800,- akciju kapitālu. Sabiedrība aizdevumos izsniegusi — $9.400,- Noguldītāju un naudas aizņēmēju dzīvības apdrošinātas par $20.800,- un izdevumus (janvāŗa mēnesī $13.53) par šiem apdrošinājumiem sedz kreditsabiedrība no savas peļņas, jo biedriem nekas nav jāmaksā. Sabiedrības statūti latviešu valodā par 25 centiem eks. dabūjami pie valdes locekļiem un latviešu baznīcas birojā pie E. Ritsika. Kreditsabiedrības darba laiks sestdienās: 1) Latviešu baznīcas sabiedriskās telpās, 2152 N. 74. ielā, no plkst. 12—1 p. p.; 2) DV namā, 1232 N. 33. ielā, no plkst. 4.30—5.30 p. p.; 3) iepriekš sazinoties, arī citā laikā pie valdes pr-ža J. Platā, 7127 W. Stevenson ielā, tālr. BL 8-7683, vai kasiera S. Skuruļa, 6707 Hillside ielā, tālr. GR 6-3154.

● Latviešu savstarpējās veselības apdrošināšanas fonds Linkolnā pārstāvis Milvokos J. Platais pieņem jaunu biedru pieteikumus. Fondā var iestāties neatkarīgi no vecuma un tas daļēji sedz arī ambulātoriskos ārstēšanās izdevumus. Iestājoties grupās pa 25 pers., apdrošinājums stājas spēkā tūlīt, bez t. s. uzgaides laika. Zemākā no 3 grupām vieniniekiem maksa ir $2,- mēnesī.

● No Milvokiem uz dzīvi Mineapolē šinīs dienās pārcēlās inž. Jānis Pukīte ar dzīvesbiedri Astrīdi un diviem bērniem.

A. L.

LATVISKS KONCERTS ČIKAGĀ

DV ASV delegātu sanāksmes laikā, š. g. 7. un 8. aprīlī, DV apvienība Čikagā rīko 7. aprīlī, pl. 8.00 vakarā, Čikagas Latviešu namā, 4146 N. Elston Ave., tautas dziesmu un deju vakaru. Tautas dziesmas dziedās solistes V. Landmane un M. Cakare. Pie klavierēm pianiste Z. Ore. Šis būs viens no retajiem koncertiem, kuŗam pilnīgi latvisks raksturs, — dziedās tikai tautas dziesmas.

Ar tautas dejām piedalīsies V. Dzelmes tautas deju kopa. Ieeja $1.50 no personas. Kaŗa invalidiem ieeja brīva. Pēc koncerta sadraudzības vakars. Piedalīšanās mielastā $3.- no personas. Vēlams iepriekš pieteikties U. Vītolam, 826 N. Lockwood Ave., tel.: AU 7-1841, vai I. Priedulājam, 2912 W. Belden Ave., tel.: HU 9-2996. DV apvienība laipni aicina Čikagas latviešus apmeklēt šo koncertu, kā arī ņemt dalību sadraudzības vakarā pēc koncerta.